

Załącznik do Uchwały nr 29/XI/WZ/2016 z dnia 16.11.2016 r.
Walnego Zebrania Członków
Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łąncucka

STRATEGIA ROZWOJU LOKALNEGO KIEROWANEGO PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (LSR)

Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łąncucka

Wrzesień - Grudzień 2015 r.

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I CHARAKTERYSTYKA LGD	4
I.1.Obszar LGD	4
I.2.Potencjał LGD	5
I.2.1. Opis sposobu powstania i doświadczenie LGD	5
I.2.2. Reprezentatywność LGD	6
I.2.3. Poziom decyzyjny	6
I.2.4. Zasady funkcjonowania LGD	7
ROZDZIAŁ II PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR	8
ROZDZIAŁ III DIAGNOZA OBSZARU	12
III.1. Uwarunkowania społeczno – gospodarcze	13
III.1.1. Demografia	13
III.1.2. Rynek pracy	14
III.1.3. Pomoc społeczna	16
III.1.4. Podmioty gospodarcze	18
III.1.5. Gospodarka wodno – ściekowa	19
III.2. Uwarunkowania środowiskowo-turystyczne	20
III.2.1. Środowisko naturalne	20
III.2.2. Turystyka	21
III.2.3. Kultura	22
III.3. Grupy defaworyzowane	23
III.4. Spójność przestrzenna	26
ROZDZIAŁ IV ANALIZA SWOT	27
ROZDZIAŁ V CELE I WSKAŹNIKI	29
V.1. Specyfikacja i opis celów ogólnych, przypisanych im celów szczegółowych i przedsięwzięć oraz uzasadnienie ich sformułowania w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru	29
V.2. Wykazanie zgodności celów z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR	36
V.3. Przedstawienie celów z podziałem na źródła finansowania	37
V.4. Przedstawienie przedsięwzięć realizowanych w ramach LSR, a także wskazanie sposobu ich realizacji wraz z uzasadnieniem	38
V.5. Specyfikacja wskaźników przypisanych do przedsięwzięć, celów szczegółowych i celów ogólnych wraz z uzasadnieniem wyboru konkretnego wskaźnika w kontekście ich adekwatności do celów i przedsięwzięć	41
ROZDZIAŁ VI SPOSÓB WYBORU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOSÓB USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU	47
VI.1. Formy wsparcia operacji w ramach LSR	47
VI.2. Wykaz kwot wsparcia i intensywności pomocy przyznawanej dla projektów realizowanych w ramach poddziałania 19.2 PROW 2014-2020	49
VI.3. Ogólna charakterystyka przyjętych rozwiązań formalno-instytucjonalnych	50
VI.4. Kryteria wyboru operacji	50
VI.5. Wskazanie sposobu oceny innowacyjności	51
ROZDZIAŁ VII PLAN DZIAŁANIA	52
ROZDZIAŁ VIII BUDŻET LSR	53
VIII.1. Wysokość wsparcia finansowego EFSI w ramach LSR w ramach poszczególnych poddziałań	53
VIII.2. Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020	53
VIII.3. Przedstawienie celów z podziałem na źródła finansowania	54
ROZDZIAŁ IX PLAN KOMUNIKACJI	55
IX.1. Cele działań komunikacyjnych	55

IX.2. Główni adresaci działań komunikacyjnych	55
ROZDZIAŁ X ZINTEGROWANIE	56
ROZDZIAŁ XI MONITORING I EWALUACJA	62
ROZDZIAŁ XII STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	63
WYKAZ WYKORZYSTANEJ LITERATURY	65
ZAŁĄCZNIK NR 1 Procedura aktualizacji LSR	66
ZAŁĄCZNIK NR 2 Elementy podlegające ewaluacji i monitoringowi	68
ZAŁĄCZNIK NR 3 Plan działania	70
ZAŁĄCZNIK NR 4 Budżet LSR	74
ZAŁĄCZNIK NR 5 Planowane działania komunikacyjne i ich kanały przekazu	75

ROZDZIAŁ I

CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA

Nazwa:	Lokalna Grupa Działania Ziemia Łańcucka
Forma prawna:	stowarzyszenie posiadające osobowość prawną
Data wpisu do KRS:	25 kwietnia 2008 r.
Numer KRS:	0000024232

Lokalna Grupa Działania Ziemia Łańcucka zwana w dalszej części LGD, lub LGD Ziemia Łańcucka, jest stowarzyszeniem działającym na podstawie Statutu i określone w nim zadania realizuje poprzez opracowanie i realizację strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. LGD działa jako partnerstwo trójsektorowe składające się z przedstawicieli sektora publicznego, gospodarczego, społecznego i mieszkańców. Nadzór nad stowarzyszeniem sprawuje Marszałek Województwa Podkarpackiego.

1.1. OBSZAR LGD

Lokalną Grupę Działania Ziemia Łańcucka tworzy pięć następujących gmin leżących w województwie podkarpackim.

- ✓ Gmina Białobrzegi (powiat łańcucki)
- ✓ Gmina Grodzisko Dolne (powiat leżajski)
- ✓ Gmina Łańcut (powiat łańcucki)
- ✓ Gmina Rakszawa (powiat łańcucki)
- ✓ Gmina Żołynia (powiat łańcucki)

Łączna powierzchnia gmin tworzących obszar objęty LSR wynosi 365 km². Według danych dostępnych na dzień 31.12.2013 r. obszar ten zamieszkuje łącznie 51 956 osób. Dane dotyczące liczby mieszkańców w poszczególnych gminach oraz powierzchnię zawarto w poniższej tabeli.

Nazwa gminy	Powierzchnia	Liczba ludności
Białobrzegi	56	8 438
Łańcut	107	21 265
Rakszawa	66	7 261
Żołynia	57	6 898
Grodzisko Dolne	79	8 094
Razem LGD	365	51 956

Tabela nr 1: Powierzchnia gmin oraz liczba ludności obszaru LGD Ziemia Łąncucka¹

1.2. POTENCJAŁ LGD

1.2.1. Opis sposobu powstania i doświadczenie LGD

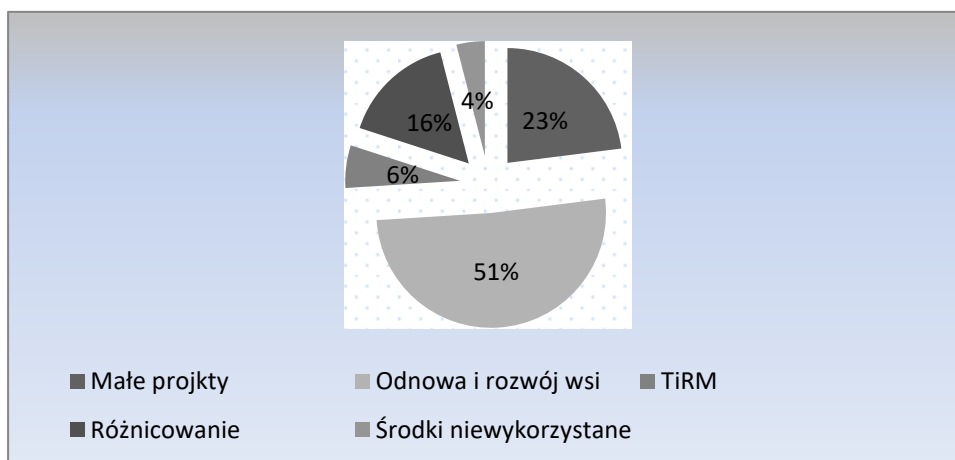
W okresie programowania 2007-2013 LGD Ziemia Łąncucka realizowała LSR w innym składzie gmin, jako członków, ponieważ w procesie budowania partnerstwa, w roku 2015 przyjęto na członka LGD gminę Grodzisko Dolne, która w okresie 2007-2013 była członkiem lokalnej grupy działania realizującej program Leader 2007-2013, oraz przyjęto deklarujące swoje członkostwo organizacje społeczne i jednostki publiczne z tej gminy. Gmina Markowa zrezygnowała z członkostwa w LGD.

Początek procesu budowania partnerstwa to niewątpliwie pierwsze zebrania członków Lokalnej Grupy Działania, podczas których, tak jak obecnie, powstawała strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR). Wynikające z niej zapisy były dla członków zarządu i pracowników biura wskazówką jak skupić społeczeństwo wokół realizacji celów strategii poprzez wykorzystanie wsparcia, jakim był dostęp do środków Unii Europejskiej w ramach programu Leader 2007-2013. Głównym działaniem było więc zainteresowanie mieszkańców możliwością wykorzystania tych środków dla rozwoju społeczności lub realizacji indywidualnych zamierzeń. W tym celu podczas imprez lokalnych, organizowano w każdej gminie konkursy wiedzy o programie Leader, nagradzając ich laureatów wartościowym sprzętem elektronicznym, co przyczyniało się do tego, że LGD Ziemia Łąncucka stawała się rozpoznawalna w świadomości społeczeństwa. Dla rozbudzenia zainteresowania pozyskaniem środków finansowych z UE, prowadzona była też akcja informacyjna przed każdym naborem wniosków poprzez plakaty, umieszczane na tablicach ogłoszeń w każdej miejscowości. Bardzo pozytywnie oceniamy współpracę w tym zakresie z sołtysami. Każdy beneficjent, czy to osoba fizyczna czy organizacja społeczna czy urząd gminy, to nasz partner. W takim rozumieniu, każdy wniosek, poprzez realizację jego celów, tworzył właściwe sobie partnerstwo, które pośrednio tworzyło nasze partnerstwo. Cenimy więc sobie fakt, że w okresie programowania wpłynęło 164 wniosków z czego 107 wniosków zostało zrealizowanych. Z przedstawionej tabelki, obrazującej realizację tego procesu wynika, że małe projekty, poprzez ich ilość i zakres, najbardziej służyły budowaniu partnerstwa, zaś wykres obrazujący poziom wykorzystania środków jakimi LGD Ziemia Łąncucka dysponowała w budżecie LSR, świadczy o tym, że nie zmarnowaliśmy szansy.

Działanie	Wnioski złożone	Wnioski zrealizowane
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	25	10
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	9	3
Małe projekty	102	70
Odnowa i rozwój wsi	28	24
Razem	164	107

Tabela nr 2. Liczba złożonych i zrealizowanych wniosków w latach 2007-2013²

Lokalna Grupa Działania Ziemia Łąncucka w okresie programowania 2007-2013 dysponowała łącznym budżetem w wysokości 5 711 028 zł. Kwota 223 862 zł, tj. tylko 4% środków, pozostała niewykorzystana. Kwoty wypłacone na rzecz beneficjentów w poszczególnych działaniach przedstawiono na wykresie.

Wykres nr 1. Realizacja budżetu dla beneficjentów LGD Ziemia Łąncucka w latach 2007-2013³

¹ Opracowanie własne na podstawie Banku danych lokalnych

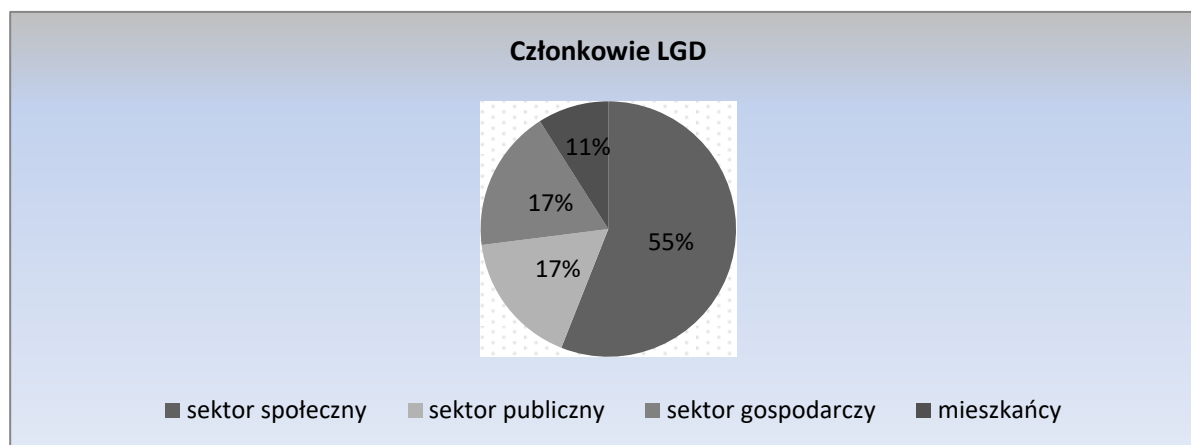
² Opracowanie własne

³ Opracowanie własne

To, że zdołaliśmy zainteresować ogół społeczności pozyskaniem środków, zawdzięczamy doświadczeniu członków zarządu (są to osoby, które zarządzają lub miały udział w zarządzaniu dużymi organizacjami takimi jak zespoły szkół czy duże przedsiębiorstwa), pracownikom biura, którzy chętnie pozyskiwali wiedzę na szkoleniach i w procesie samokształcenia oraz specjalistom z dziedziny rachunkowości, prawa, informatyki, ekspertom z dziedziny prawa unijnego, z którymi LGD współpracowała, i członkom LGD, którzy podczas obrad walnych zebrań członków korygowali kierunek działań. Taki sposób funkcjonowania będzie zachowany w perspektywie LEADER 2013-2020. O tym, że mamy ugruntowane partnerstwo świadczy duże zainteresowanie procesem budowy LSR, gdyż społeczność lokalna widzi wielki pożytek z wykorzystywania środków z UE dla rozwoju tej społeczności.

1.2.2. Reprezentatywność LGD

LGD Ziemia Łąncucka jest partnerstwem trójsektorowym dlatego też w jego skład wchodzi przedstawiciele instytucji publicznych, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańcy.

Wykres nr 2: Reprezentacja sektorów LGD Ziemia Łąncucka⁴

Lokalna Grupa Działania Ziemia Łąncucka posiada 54 członków reprezentujących następujące sektory:

- ⇒ sektor społeczny – 30 przedstawicieli
- ⇒ sektor publiczny - 9 przedstawicieli
- ⇒ sektor gospodarczy – 9 przedstawicieli
- ⇒ mieszkańcy – 6 przedstawicieli

Proces budowania partnerstwa jest dynamiczny i nie kończy się wraz ze złożeniem wniosku o wybór LSR do realizacji. Zakłada się poszerzanie reprezentacji partnerstwa poprzez stopniowe włączanie nowych grup interesów, środowisk społecznych i zawodowych oraz mieszkańców. Zgodnie ze Statutem Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łąncucka nabycie i utrata członkostwa następuje w drodze uchwały przyjętej zwykłą większością głosów Zarządu LGD.

1.2.3. Poziom decyzyjny

Funkcję organu decyzyjnego pełni Rada LGD, do której wyłącznej kompetencji należy wybór operacji finansowanych w ramach opracowanej LSR. Zasady funkcjonowania Rady określa Statut LGD oraz Regulamin Rady. W skład organu decyzyjnego wchodzi 12 członków z czego 5 osób reprezentuje sektor publiczny (42 %), 2 osoby reprezentują sektor gospodarczy (17 %), 4 osoby reprezentują sektor społeczny (33 %), 1 osoba reprezentuje mieszkańców (8 %).

Imię i nazwisko członka Rady	gmina	sektor
Wojciech Opalka	Żołynia	publiczny
Wojciech Mazur	Białobrzegi	publiczny
Agnieszka Szpytma	Łącut	publiczny
Maria Nycz	Rakszawa	publiczny
Józef Rzepka	Białobrzegi	mieszkaniec
Sabina Kielb	Białobrzegi	społeczny

⁴ Opracowanie własne

Imię i nazwisko członka Rady	gmina	sektor
Andrzej Dyrda	Łańcut	społeczny
Jakub Czarnota	Łańcut	gospodarczy
Dariusz Szott	Rakszawa	społeczny
Jan Mazurek	Żołyń	społeczny
Adam Czerwonka	Grodzisko Dolne	gospodarczy
Grzegorz Potaczała	Grodzisko Dolne	publiczny

Tabela nr 3. Skład Rady LGD Ziemia Łańcucka⁵

Taki skład Rady zapewnia, iż proces decyzyjny nie został zdominowany przez władzę publiczną ani żadną z grup interesu. Żaden z sektorów nie posiada bowiem więcej niż 49% praw głosu w podejmowaniu decyzji.

Regulamin Rady określa dodatkowe rekomendacje w zakresie zapewnienia wyboru operacji bez dominacji jakiegokolwiek grupy interesu w organie decyzyjnym i dla unikania konfliktu interesów czemu służyć będzie ujawnianie danych w rejestrze interesu. Proces decyzyjny oparty jest na zasadzie indywidualnej oceny projektów przez członków Rady; najpierw jako ocena wstępna w każdym czasie od momentu złożenia wniosku aż do dnia zwołania Rady a następnie jako ocena w czasie posiedzenia Rady i głosowanie na listę wyboru projektów. Dla ułatwienia członkom Rady oceny wstępnej projektów, złożone projekty są wysyłane w formie elektronicznej na skrzynki emailowe członków Rady.

1.2.4. Zasady funkcjonowania LGD

Funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łańcucka określają następujące dokumenty:

- ✓ statut uchwalany i aktualizowany przez Walne Zebranie Członków;
- ✓ regulamin Rady uchwalany i aktualizowany przez Walne Zebranie Członków;
- ✓ regulamin Zarządu uchwalany i aktualizowany przez Walne Zebranie Członków;
- ✓ regulamin pracy biura uchwalany i aktualizowany przez Zarząd.

Forma prawna oraz struktura partnerstwa i proces powoływania organów zostały uregulowane w statucie LGD.

Obligatoryjnymi elementami w strukturze stowarzyszenia są:

- ✓ Walne Zebranie Członków,
- ✓ Zarząd,
- ✓ Komisja Rewizyjna,
- ✓ organ decyzyjny (Rada).

Wszyscy członkowie LGD tworzą Walne Zebranie Członków.

Walne Zebranie Członków

Walne Zebranie jest najwyższą władzą o charakterze stanowiącym i kontrolnym. Działa na podstawie ustawy o stowarzyszeniach (Dz. U. 2001 r, Nr 79, poz. 855 z późn. zm.), Statutu, Uchwał Walnego Zebrania oraz Regulaminu Walnego Zebrania Członków. Regulamin określa zasady, tryb działania oraz kompetencje Walnego Zebrania. Szczegóły trybu działania Walnego Zebrania Członków określa regulamin, który jest uchwalany i zmieniany przez Walne Zebranie Członków LGD.

Zarząd

Zarząd jest statutowym organem wykonawczym LGD i reprezentuje ją w sądzie i poza sądem. Kieruje całokształtem działalności LGD, reprezentuje ją na zewnątrz i ponosi odpowiedzialność za swoją pracę przed Walnym Zebraniem Członków. Zarząd składa się z Prezesa, Skarbnika, Sekretarza i Członków. Szczegóły trybu działania i kompetencji Zarządu określa regulamin, który uchwalany i zmieniany jest przez Walne Zebranie Członków LGD.

Komisja Rewizyjna

Komisja Rewizyjna jest organem LGD powołanym do sprawowania wewnętrznej kontroli nad jej działalnością. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy: kontrola bieżącej działalności LGD, ocena prac i składanie wniosków w przedmiocie udzielenia absolutorium Zarządu na Walnym Zebraniu, występowanie z wnioskiem o zwołanie Walnego Zebrania. Szczegóły trybu działania Komisji Rewizyjnej określa regulamin Komisji Rewizyjnej, który uchwalany i zmieniany jest przez Walne zebranie Członków LGD.

Rada

Rada wybierana jest przez Walne Zebranie Członków i to też przed tym organem Rada odpowiada za swoją pracę. Członkowie Rady mają obowiązek uczestniczenia w posiedzeniach Rady.

⁵ Opracowanie własne

Szczegółowe zapisy dotyczące funkcjonowania organu decyzyjnego zostały zawarte w regulaminie Rady zapewniającym przejrzystość, demokratyczność i jawność podejmowania decyzji. Regulamin Rady uchwalany i zmieniany jest przez Walne Zebranie Członków LGD.

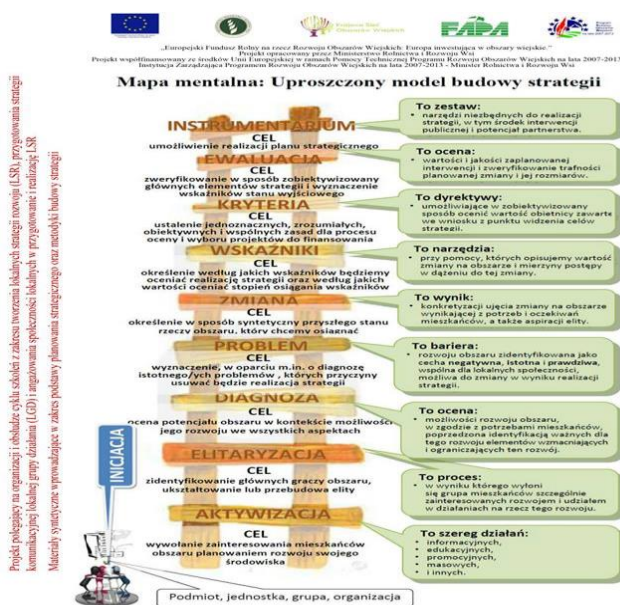
Biuro LGD

Regulamin pracy biura LGD uchwalany jest przez organ wykonawczy tj. Zarząd LGD. Regulamin ustala organizację i zasady pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników.

ROZDZIAŁ II – PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR

LSR została zbudowana metodą ekspercko-partnerską z szerokim udziałem przedstawicieli społeczności lokalnej oraz ekspertów jako facylitatorów, wspomagających proces budowania strategii, których rola ograniczyła się do pomocy od strony merytorycznej. W procesie budowy LSR znaczący udział mieli członkowie Zarządu i pracownicy biura, którzy nabywali wiedzę z przepisów prawa, udziału w szkoleniach, spotkaniach informacyjnych w Urzędzie Marszałkowskim, z Poradnika dla LGD w zakresie opracowywania lokalnych strategii rozwoju na lata 2014-2020, a także z informacji na stronie Ministerstwa Rolnictwa. W procesie budowania strategii sprawdzono zbieżność jej celów z celami zapisanymi w strategii rozwoju gmin i województwa.

Zastosowano następujący model budowy strategii, który był prezentowany podczas szkolenia dla Lokalnych Grup Działania zorganizowanego przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie w ramach projektu „Cykl szkoleń z zakresu tworzenia lokalnych strategii rozwoju” w listopadzie i grudniu 2014 r. w Podkarpackim Ośrodku Doradztwa Rolniczego Boguchwale w którym uczestniczyli przedstawiciele Zarządu i pracownicy LGD.

Maksymalny udział społeczności lokalnej w tworzeniu LSR zapewniono przy zastosowaniu zróżnicowanych metod partycypacji społecznej. Opracowanie LSR podzielono na 6 następujących etapów:

ETAPY OPRACOWYWANIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU LGD „ZIEMIA ŁAŃCUCKA”

Etap I – definiowanie potrzeb i problemów

Etap II – określenie celów i ustalenie ich hierarchii

Etap III – poszukiwanie rozwiązań stanowiących sposoby realizacji Strategii

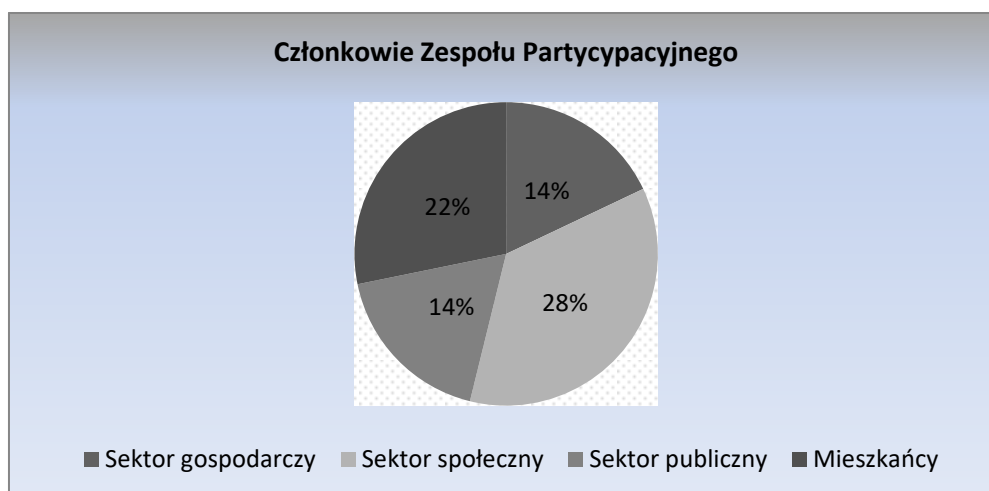
Etap IV – formułowanie wskaźników realizacji LSR

Etap V – identyfikacja grup docelowych

Etap VI – podsumowanie procesu partycypacji

Zespół Partycypacyjny dla budowy LSR na lata 2014-2020

Podmiotem wspomagającym opracowanie LSR był Zespół Partycypacyjny powołany przez Zarząd LGD Ziemia Łańcucka na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 12.10.2015 r. Członkowie Zespołu Partycypacyjnego reprezentowali całą społeczność lokalną, a w jego skład wchodził przedstawiciele sektora społecznego, gospodarczego, publicznego oraz mieszkańcy, co zaprezentowano graficznie na poniższym wykresie.

Wykres nr 3 Członkowie Zespołu Partycypacyjnego dla budowy LSR na lata 2014-2020⁶

Gminę Białobrzegi reprezentuje 10 osób – po jednym przedstawicielu sektora gospodarczego i publicznego, trzech reprezentantów sektora społecznego oraz pięciu mieszkańców.

Gminę Grodzisko Dolne reprezentuje 7 osób – po jednym przedstawicielu sektora gospodarczego, społecznego i publicznego oraz czterech mieszkańców.

Gminę Łańcut reprezentuje 15 osób – trzech przedstawicieli sektora gospodarczego, sześciu sektora społecznego, jeden reprezentant sektora publicznego oraz pięciu mieszkańców.

Gminę Rakszawa reprezentuje 8 osób – po jednym przedstawicielu sektora gospodarczego i publicznego, dwóch reprezentantów sektora społecznego i czterech mieszkańców.

Gminę Żołynia reprezentuje 10 osób – jeden przedstawiciel sektora gospodarczego, dwóch sektora społecznego, trzech reprezentantów sektora publicznego oraz czterech mieszkańców.

Akcja informacyjno – promocyjna

W celu zainteresowania jak największej liczby mieszkańców partycypacją przy tworzeniu LSR przeprowadzono szeroko zakrojoną akcję informacyjno – promocyjną podczas imprez plenerowych.

Były to następujące Imprezy plenerowe:

- ✓ dożynki gminne organizowane przez gminę Białobrzegi w miejscowościach Budy Łańcuckie w dniu 30 sierpnia 2015 r.
- ✓ dożynki gminne w Grodzisku Dolnym w dniu 15 sierpnia 2015 r.
- ✓ dożynki gminne zorganizowane przez gminę Łańcut w miejscowości Kraczkowa w dniu 6 września 2015r.
- ✓ impreza plenerowa w gminie Żołynia zorganizowana w dniu 22 sierpnia 2015 r., propagująca twórczość malarza Franciszka Frączka pt. „Słońceślaw z Żołyni”
- ✓ widowisko plenerowe „Pasjonada” zorganizowane w gminie Rakszawa w dniu 30 sierpnia 2015 r.

Podczas tych wydarzeń kulturalnych ankieterzy LGD zbierali ankiety służące analizie problemów, które mieszkańcy zauważają na terenie swojej gminy. Ponadto obecność przedstawicieli władz LGD podczas tych imprez była okazją aby propagować wśród ich uczestników ideę budowy LSR na zasadzie szerokiej partycypacji społeczności lokalnej.

Ulotki informacyjne

Podczas wymienionych powyżej imprez plenerowych rozdawano ulotki wyjaśniające hasło „*Wspólnie napiszemy LSR*” o następującej treści:

⁶ Opracowanie własne

„Razem ze społecznością lokalną piszemy Lokalną Strategię Rozwoju (LSR). Poznajemy problemy aby określić główne cele strategii. LSR weźmie udział w konkursie ogłaszanym przez Samorząd Województwa w ramach realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, w który wpisuje się w program LEADER 2014-2020. Jeżeli jesteś mieszkańcem Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łącuecka, zapraszamy do odwiedzania naszej strony, spotkań na facebooku i zgłaszania problemów Twojej miejscowości. Wyślij e-mail, przyjdź lub dzwoń do biura”.

Na ulotkach była też informacja o adresie strony internetowej LGD oraz dane kontaktowe do biura LGD. Dla zainteresowania treścią ulotek, hostessy obdarowywały uczestników imprezy cukierkami i gadżetami reklamowymi LGD.

Strona internetowa www.lgd-zl.pl

Strona internetowa służyła edukacji społeczności poprzez umożliwienie dostępu do uregulowań prawnych dotyczących unijnych programów pomocowych oraz zamieszczanie na niej komunikatów o kolejnych etapach budowy LSR. Jednym z pierwszych komunikatów było zaproszenie wszystkich mieszkańców obszaru LGD do udziału w konsultacjach poświęconych określeniu mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń oraz określeniu celów LSR.

Plakaty

O konsultacjach społecznych mieszkańcy mogli dowiedzieć się również z plakatów rozmieszczonych w każdej miejscowości z terenu LGD.

Na każdym z etapów tworzenia LSR LGD Ziemia Łącuecka w celu prawidłowego i rzetelnego przygotowania Strategii oraz zapewnienia jej oddolnego charakteru wykorzystano następujące metody partycypacyjne:

- ✓ badania ankietowe przeprowadzone metodą PAPI oraz metodą CAWI;
- ✓ zogniskowane wywiady grupowe (*focus group interview*);
- ✓ spotkania konsultacyjne prowadzone metodą warsztatową World Cafe
- ✓ konsultacje za pośrednictwem strony internetowej.

Badania ankietowe

Badania ankietowe przeprowadzone zostały dwukrotnie. Pierwsze badanie tego typu przeprowadzono jeszcze przed rozpoczęciem prac nad przygotowaniem LSR, a mianowicie w maju 2015 r. Przeprowadzono wówczas szczegółową analizę potencjału gospodarczego, społecznego i intelektualnego omawianego obszaru oraz zdefiniowano potrzeby i oczekiwania mieszkańców w świetle funkcjonowania LGD i realizacji LSR. Na stronie internetowej www.lgd-zl.pl został umieszczony link do ankiety wraz z zaproszeniem do jej wypełnienia. Formularz ankiety zawierał 9 kompleksowych pytań, dotyczących różnych obszarów, w szczególności warunków życia, problemów w sferze społeczno-gospodarczej, kierunków, w jakich powinna dana gmina się rozwijać, itp. W ramach ankiety zadano pytania 400 respondentom, których opinie stanowiły podstawę opracowania raportu z omawianego badania, a którego wyniki wykorzystano również w poszczególnych etapach prac nad LSR na lata 2014-2020.

Kolejne badanie ankietowe przeprowadzono w trakcie prac nad nową LSR. Ankiety można było wypełnić w wersji papierowej podczas spotkań konsultacyjnych oraz imprez plenerowych. Istniała też możliwość wypełnienia ankiety w formie elektronicznej. Przedmiotową ankietę wypełniło 131 respondentów, a zebrane tą drogą wnioski i opinie wykorzystano w poszczególnych etapach tworzenia LSR na lata 2014-2020, Zebrane w ten sposób wnioski i opinie zostały wykorzystane w poszczególnych częściach LSR, czyli w analizie SWOT, diagnozie, zdefiniowaniu grup defaworyzowanych oraz przy opracowywaniu celów i wskaźników.

Badania ankietowe przeprowadzone wśród mieszkańców badanego obszaru pozwoliły na sformułowanie wniosków dotyczących całej populacji.

W ramach przeprowadzonych na potrzeby niniejszego opracowania badań zastosowano dwie metody zbierania danych. Pierwszą z nich jest metoda zwana PAPI (*Pen&Paper*), czyli metoda bezpośrednia przy użyciu papierowej ankiety. Jest to najbardziej tradycyjna metoda. Posłużono się także techniką CAWI (*Computer Assisted Web Interview*) czyli wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony internetowej. Jest to metoda zbierania

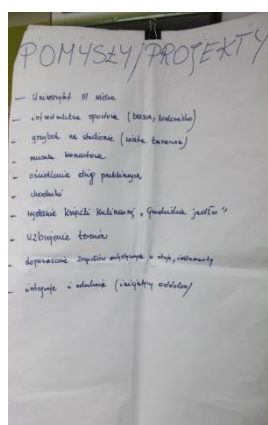
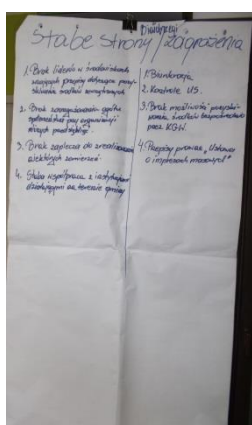
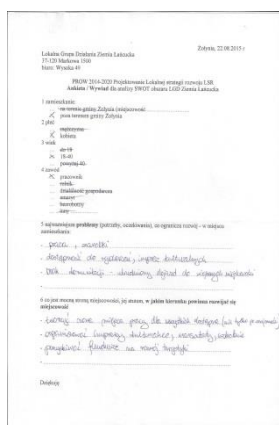
informacji w badaniach ilościowych, w których respondent poproszony jest o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej. Ankietowany może wziąć udział w badaniu w najbardziej dogodnym dla niego terminie i o dowolnej porze. Ponadto wypełnia on ankietę indywidualnie, co zapewnia mu poczucie anonimowości. Na stronie internetowej www.lgd-zl.pl został umieszczony link do ankiety wraz z zaproszeniem do jej wypełnienia. Ankieta ta zawierała te same pytania, które pojawiły się w jej papierowym odpowiedniku zastosowanym w technice PAPI.

Zogniskowane wywiady grupowe

Na potrzeby niniejszego opracowania zastosowano zogniskowane wywiady grupowe, czyli wywiad fokusowy (*focus group interview*). Badania fokusowe są jednym z najlepszych sposobów pozyskiwania opinii, odczuć trudnych do zwerbalizowania intuicji, dlatego zastosowano je jako materiał uzupełniający do przeprowadzonych badań ilościowych. Na potrzeby opracowania Strategii przeprowadzono pięć wywiadów fokusowych z udziałem przedstawicieli Rady, Zarządu, pracownikami biura LGD, mieszkańcami oraz przedstawicielami sektora społecznego, publicznego i gospodarczego. Wywiad polegał na swobodnej dyskusji prowadzonej przez moderatora. Rozmowa była luźną wymianą zdań między uczestnikami badania oraz moderatorem, choć czasami przerażała się w ożywioną dyskusję. Dotyczyła kwestii związanych z definiowaniem potrzeb i problemów występujących na badanym obszarze, celów i ich hierarchii, formułowania wskaźników, mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń występujących na terenie LGD Ziemia Łąncucka. W spotkaniach uczestniczyło od 5 do 8 osób.

Spotkania konsultacyjne

Istotną metodą partycypacji społeczności lokalnej w pracach nad Strategią były konsultacje społeczne, które odbyły się w każdej gminie tworzącej obszar LGD Ziemia Łąncucka. Odbyły się one w następujących terminach wskazanych w Planie włączenia społeczności, załączonym do umowy z Urzędem Marszałkowskim w ramach poddziałania 19.1. „Wsparcie przygotowawcze”: 21.09.2015 r. o godz. 16.00 - sala GOK w Grodzisku Dolnym, 21.09.2015 r. o godz. 18.30 w sali GOKiCz w Białołęce, 22.09.2015 r. o godz. 16.00 w sali posiedzeń Urzędu Gminy w Rakszawie, 22.09.2015 r. o godz. 18.30 w sali posiedzeń Urzędu Gminy w Żołyni, 23.09.2015 r. o godz. 17.00 w sali posiedzeń Starostwa Powiatowego w Łąncucie. W konsultacjach wzięło udział 99 osób. Program konsultacji obejmował otwarcie spotkania, omówienie celu spotkania, przedstawienie założeń programu LEADER 2014-2020, omówienie metody analizy SWOT, włączenie uczestników w przeprowadzenie analizy SWOT, podsumowanie spotkania. Istotą konsultacji była praca uczestników w zespołach problemowych, podczas której, w procesie „zbierania informacji” powstały plany, ankiety, fiszki projektowe.

Fiszka projektu	
Nazwa projektu	
1. Nazwa projektu	...
2. Opis projektu	...
3. Cel projektu	...
4. Zakres projektu	...
5. Termin realizacji	...
6. Wykonawca	...
7. Budżet	...
8. Opis projektu	...
9. Opis projektu	...
10. Opis projektu	...
11. Opis projektu	...
12. Opis projektu	...
13. Opis projektu	...
14. Opis projektu	...
15. Opis projektu	...

Wszystko to pozwoliło zebrać informacje, które posłużyły przygotowaniu ich w formie analizy SWOT. Podczas tych konsultacji zebrano również informacje o potrzebach i oczekiwaniach społeczności lokalnej, które były namiastką celów i wskaźników jakie mają znaleźć się w strategii oraz pomocne były do opracowania diagnozy obszaru LGD. Na dzień 5 listopada 2015, na godz. 16.00 w sali posiedzeń Starostwa Powiatowego w Łąncucie, mieszkańcy obszaru LGD zostali zaproszeni na II etap konsultacji, aby poddać weryfikacji analizę SWOT. Konsultacje odbyły się z udziałem członków zespołu partycypacyjnego, powołanego jako pomoc dla napisania LSR. Na tym spotkaniu weryfikacji poddano także obok analizy SWOT cele priorytetowe oraz wskaźniki. W spotkaniu uczestniczyło 27 osób.

Dodatkowo w dniach 16 – 17 grudnia 2015 r. w Starostwie Powiatowym w Łąncucie udostępniono opracowaną LSR na lata 2014-2020 w celu umożliwienia wniesienia uwag przed ostatecznym zatwierdzeniem jej przez Walne Zebranie Członków LGD Ziemia Łąncucka, które zaplanowano na dzień 21 grudnia 2015 r.

Podczas konsultacji społecznych zastosowano metodę określaną jako *World Cafe*. Jest to innowacyjna metoda moderowania dyskusji, mająca skłonić grupę ludzi do wspólnej, rzeczowej wymiany zdań. Dyskusja taka odbywa się w zaaranżowanej „kawiarnianej atmosferze”. W trakcie spotkań konsultacyjnych uczestnicy wielokrotnie przesiadali się od stołu do stołu, aby powiązać swoje pomysły i swój sposób postrzegania kwestii związanych z analizą SWOT, diagnozą obszaru oraz celami i wskaźnikami. W ten sposób, dzięki intensywnej wymianie wiedzy

i doświadczeń określono wspólnie słabe i mocne strony terenu objętego LSR oraz zdiagnozowano szanse i zagrożenia występujące na tym obszarze. Metodą tą posłużono się także w trakcie prac i dyskusji nad diagnozą obszaru, zdefiniowaniem grup defaworyzowanych, na etapie określenia celów i ustalania ich hierarchii oraz na etapie formułowania wskaźników realizacji LSR.

Konsultacje za pośrednictwem strony internetowej

Przez cały okres prac nad nową Strategią możliwe były konsultacje za pośrednictwem strony internetowej www.lgd-zl.pl, na której na bieżąco zamieszczano informacje dotyczące postępu prac nad LSR LGD Ziemia Łąncucka na lata 2014-2020. Mieszkańcy mieli możliwość składania swoich wniosków i uwag dotyczących wypracowanej podczas spotkań konsultacyjnych analizy SWOT czy propozycji projektów jakie zamierza się realizować w nowej perspektywie finansowej.

ROZDZIAŁ III – DIAGNOZA OBSZARU

Opracowując zaprezentowaną w niniejszym rozdziale diagnozę obszaru Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łąncucka, uwzględniono wnioski i rekomendacje mieszkańców oraz przedstawicieli sektora społecznego, gospodarczego i publicznego. Przedmiotowa diagnoza to efekt wspólnej pracy oraz następujących badań, konsultacji i dokumentów:

- ✓ *Raport z analizy i badania obszaru Lokalnej Grupy Działania „Ziemia Łąncucka”*
- ✓ *Badanie ankietowe na potrzeby tworzenia Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2014-2020 LGD „Ziemia Łąncucka”*
- ✓ *Fiszki projektowe*
- ✓ *Konsultacje społeczne z mieszkańcami gmin tworzących obszar LGD „Ziemia Łąncucka”*
- ✓ *Spotkania zespołu partypacyjnego*

Prace nad rzetelnym przygotowaniem diagnozy rozpoczęto już w maju 2015 roku. Przeprowadzono wówczas szczegółową analizę potencjału gospodarczego, społecznego i intelektualnego omawianego obszaru oraz zdefiniowano potrzeby i oczekiwania mieszkańców w świetle funkcjonowania LGD i realizacji LSR. Przedmiotowe badanie przeprowadzono w oparciu o triangulację źródeł danych i metod badawczych. Wykorzystano zarówno dane wtórne jak i pierwotne. Dane pierwotne pozyskano przy użyciu metody najbardziej tradycyjnej, czyli wywiadu bezpośredniego (Pen&Paper) jak i metody CAWI, czyli wspomaganego komputerowo wywiadu przy użyciu strony internetowej. Na stronie internetowej www.lgdzl.pl został umieszczony link do ankiety wraz z zaproszeniem do jej wypełnienia. Formularz ankiety zawierał 9 kompleksowych pytań, dotyczących różnych obszarów, w szczególności warunków życia, problemów w sferze społeczno-gospodarczej, kierunków, w jakich powinna dana gmina się rozwijać, itp. W ramach ankiety zadano pytania 400 respondentom, których opinie stanowiły podstawę raportu z omawianego badania, a w konsekwencji przyczyniły się także do opracowania diagnozy obszaru LGD zaprezentowanej poniżej.

Przygotowując LSR na lata 2014-2020 poproszono również mieszkańców o wypełnienie anonimowej ankiety internetowej, do której link zamieszczono na stronie www.lgd-zl.pl. Uzyskane tą drogą opinie pomocne były w trakcie określania celów i priorytetów Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łąncucka. Przedmiotową ankietę wypełniło 131 respondentów, a ich wnioski zostały wykorzystane również przy opracowywaniu diagnozy badanego obszaru. Oprócz ankiety istniała również możliwość wypełnienia fiszek projektowych, które wykorzystano przy opracowywaniu strategii. Ankiety oraz fiszki można było również wypełnić w formie papierowej podczas spotkań konsultacyjnych, akcji promocyjnych oraz w biurze LGD.

Istotnym elementem przy opracowywaniu diagnozy były również dwuetapowe konsultacje społeczne z mieszkańcami. I etap odbył się w dniach 21 – 23 września 2015 r. na terenie każdej z gmin tworzących badany obszar. II etap konsultacji społecznych przeprowadzono 5 listopada 2015 r. w Starostwie Powiatowym w Łąncucie. Wnioski i rekomendacje zgłoszone przez uczestników tychże spotkań uwzględniono również w rozdziale III niniejszego opracowania.

Nad prawidłowym funkcjonowaniem procesu partypacyjnego czuwał 50 osobowy zespół partycypacyjny. Zespół taki składał się z mieszkańców, liderów lokalnej społeczności, przedstawicieli organizacji pozarządowych, przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego oraz wielu innych interesariuszy. Zespół ten tworzyło 15 przedstawicieli z gminy Łącut, 7 z gminy Grodzisko Dolne, 10 z gminy Żołyńca, 10 z gminy Białobrzegi oraz 8 z gminy Rakszawa. Zespół partypacyjny reprezentujący całą społeczność lokalną pozostawał w stałym kontakcie ze społecznością nie tylko podczas spotkań konsultacyjnych, ale również monitorował i na bieżąco informował o postępach procesu partypacyjnego.

3.1. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO – GOSPODARCZE

3.1.1. DEMOGRAFIA

Obszar objęty badaniem to terytorium pięciu gmin tworzących Lokalną Grupę Działania Ziemia Łącuca. Analizowany teren obejmuje tylko i wyłącznie gminy wiejskie o dość zróżnicowanych parametrach, takich jak wielkość czy gęstość zaludnienia. Podstawowe dane demograficzne analizowanego obszaru przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej.

Gmina	powierzchnia w km ²	zaludnienie na km ²
Białobrzegi	56	150
Łącut	107	200
Rakszawa	66	109
Żołyńia	57	122
Grodzisko Dolne	79	103
Razem LGD	365	Średnio: 137/km²

Tabela nr 4 Wykaz gmin tworzących obszar objęty LSR⁷

Według danych dostępnych na dzień 31.12.2013 r. obszar ten zamieszkuje łącznie 51 956 osób. Na analizowanym obszarze stwierdzono wzrost liczby ludności. Wyjątkiem jest jedynie gmina Grodzisko Dolne, gdzie saldo migracji jest ujemne – w okresie od 2006 do 2013 r. gminę opuściło 45 osób. Wzrost liczby mieszkańców terenów wiejskich można powiązać ze zjawiskiem suburbanizacji, czyli rozwojem stref podmiejskich. Szczegółowe dane dotyczące liczby ludności przedstawia poniższa tabela.

Gmina	2006r.	2013r.	dynamika
Białobrzegi	8 088	8 438	104,3%
Łącut	20 286	21 265	104,8%
Rakszawa	7 152	7 261	101,5%
Żołyńia	6 653	6 898	103,7%
Grodzisko Dolne	8 139	8 094	99,4%
Razem obszar objęty LSR	50 318	51 956	103,3%
woj. Podkarpackie	2 096 971	2 128 707	101,5%
Polska	38 132 277	38 502 396	101,0%

Tabela nr 5 Liczba ludności w poszczególnych gminach tworzących obszar LGD Ziemia Łącuca w latach 2006 – 2013 na tle woj. podkarpackiego i kraju.⁸

Analizowany obszar cechuje równomierny rozkład liczby mieszkańców ze względu na płeć. Na dzień 31.12.2013 r. obszar objęty LSR zamieszkuje bowiem 26 209 kobiet oraz 25 747 mężczyzn. Warto podkreślić, iż podział taki zachowany jest we wszystkich gminach tworzących obszar LGD Ziemia Łącuca. Szczegółowe dane dotyczące omawianego parametru zamieszczono w tabeli.

Gmina	kobiety	mężczyźni	ogółem
Białobrzegi	4 245	4 193	8 438
Łącut	10 757	10 508	21 265
Rakszawa	3 659	3 602	7 261
Żołyńia	3 491	3 407	6 898
Grodzisko Dolne	4 057	4 037	8 094

Tabela nr 6 Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących poszczególne gminy LGD na dzień 31.12.2013 r.⁹

Analizując komponent społeczny należy zwrócić szczególną uwagę na strukturę społeczeństwa badanego obszaru ze względu na podział na ekonomiczne grupy wiekowe, wśród których wyróżnia się:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym: 0-17 lat
- ludność w wieku produkcyjnym: 18-59 dla kobiet oraz 18-64 dla mężczyzn
- ludność w wieku poprodukcyjnym: 60 i więcej dla kobiet oraz 65 lat i więcej dla mężczyzn.

⁷ Opracowanie własne na podstawie Banku danych lokalnych

⁸ Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych na www.stat.gov.pl

⁹ Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych na www.stat.gov.pl

Kluczowe znaczenie zarówno z punktu widzenia czysto ekonomicznego, jak i demograficznego, ma liczba ludności w wieku produkcyjnym. Im niższy bowiem odsetek liczby osób w wieku produkcyjnym, tym mniej osób zdolnych do pracy. Na analizowanym obszarze w latach 2008 – 2013 stwierdzono pozytywne zjawisko polegające na wzroście liczby ludności w wieku produkcyjnym. Ogólnie omawiany parametr wzrósł z 61% do 62%. Jednocześnie należy zauważyć, iż we wszystkich gminach tworzących obszar objęty LSR nastąpił spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, a wzrósł udział ludności w wieku poprodukcyjnym. Świadczy to o niekorzystnym zjawisku starzenia się społeczeństwa. Należy podjąć zatem działania mające na celu zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych nad osobami starszymi oraz wpływające na poprawę sytuacji demograficznej obszaru. W szczególności należy zapobiegać niekorzystnemu zjawisku jakim jest zarobkowa migracja ludzi młodych do większych miast i zagranicę.

Szczegółowe dane dotyczące liczby osób w poszczególnych grupach ekonomicznych wśród mieszkańców gmin objętych LSR przedstawiono w zamieszczonej poniżej tabeli.

Gmina	Ludność w wieku przedprodukcyjnym				Ludność w wieku produkcyjnym				Ludność w wieku poprodukcyjnym			
	2008r.	%	2013r.	%	2008r.	%	2013r.	%	2008r.	%	2013r.	%
Białobrzegi	1 930	23%	1 824	22%	4 966	60%	5 243	62%	1 325	16%	1 371	16%
Łańcut	4 574	22%	4 431	21%	12 542	61%	13 118	62%	3 367	16%	3 716	17%
Rakszawa	1 698	24%	1 554	21%	4 345	61%	4 528	62%	1 115	16%	1 179	16%
Żołyńia	1 501	22%	1 487	22%	4 165	62%	4 260	62%	1 038	15%	1 151	17%
Grodzisko Dolne	1 748	22%	1 607	20%	4 953	61%	5 007	62%	1 409	17%	1 480	18%
razem obszar LGD	11 451	23%	10 903	21%	30 971	61%	32 156	62%	8 254	16%	8 897	17%

Tabela nr 7 Ekonomiczne grupy wiekowe w poszczególnych gminach badanego obszaru.¹⁰

3.1.2. RYNEK PRACY

Badając potencjał ekonomiczny danego obszaru należy zwrócić uwagę nie tylko na liczebność grupy osób w wieku produkcyjnym, ale również na udział w tej grupie osób bezrobotnych. Niestety obszar objęty LSR cechuje wzrost liczby bezrobotnych. Dane przedstawione w wartościach bezwzględnych prezentuje tabela.

Gmina	bezrobotni zarejestrowani 2008r.			bezrobotni zarejestrowani 2013r.		
	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem
Białobrzegi	234	223	457	311	341	652
Łańcut	516	457	973	641	828	1 469
Rakszawa	233	293	526	374	442	816
Żołyńia	217	236	453	318	343	661
Grodzisko Dolne	199	174	373	249	317	566
razem obszar LGD	1 399	1 383	2 782	1 893	2 271	4 164

Tabela nr 8 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2008r. i 2013r. z podziałem na płeć.¹¹

Liczba osób bezrobotnych na obszarze objętym LSR na dzień 31.12.2013 r. wyniosła 4 164 osoby. Jest to prawie o połowę więcej w stosunku do 2008 r. W 2008 r. więcej było bezrobotnych kobiet aniżeli mężczyzn – 1 388 osób. Ich liczba do 2013 r. wzrosła o 35%. Zdecydowanie wyższy wzrost nastąpił wśród mężczyzn, bowiem aż o 63%. W 2013 r. zarejestrowanych było 2 271 bezrobotnych mężczyzn.

Analizując bezrobocie w poszczególnych gminach możemy stwierdzić, że najwięcej bezrobotnych jest w gminie wiejskiej Łańcut (1 469 osób) najmniej zaś w gminie Grodzisko Dolne (566 osób). Są to jednak wartości bezwzględne, które nie do końca w sposób poprawny prezentują problem. Należy zbadać udział liczby bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych gmin. Wyniki przedstawiają się następująco:

Gmina	2008r.	2013r.
Białobrzegi	5,6%	7,7%
Łańcut	4,8%	6,9%
Rakszawa	7,3%	11,2%
Żołyńia	6,8%	9,6%
Grodzisko Dolne	4,6%	7%

¹⁰ Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych na www.stat.gov.pl

¹¹ Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych na www.stat.gov.pl

Tabela nr 9 Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców z podziałem na poszczególne gminy.¹²

Wprawdzie w wartościach bezwzględnych na terenie gminy wiejskiej Łañcut występuje najwięcej bezrobotnych, to porównując te dane do ogółu mieszkańców, udział osób bezrobotnych jest najmniejszy. Największy zaś udział osób bezrobotnych ma miejsce na terenie gminy Rakszawa - co dziesiąty mieszkaniec pozostaje tam bez pracy.

Analizując problem bezrobocia należy też wziąć pod uwagę wiek osób pozostających bez pracy, ich wykształcenie, doświadczenie oraz czas pozostawania bez pracy. Bezrobocie głównie uderza w młodych. Osoby do 34 roku życia stanowią ponad połowę bezrobotnych. W przypadku danych krajowych udział tej grupy jest niższy i stanowi nieco ponad 47% ogółu. Osoby mające nie więcej niż 24 lata najczęściej pozostają bez pracy od 3-6 miesięcy. Nieco starsi – w wieku od 25 do 34 lat pozostają bez pracy najczęściej ponad 2 lata. Najmniej zarejestrowanych bezrobotnych, to ludzie mający od 60 do 64 lat (118 osób). Najmniej bezrobotnych to osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące. Na drugim miejscu plasuje się grupa osób posiadająca dyplom szkoły wyższej. Najwięcej bezrobotnych to ci, którzy posiadają wykształcenie zasadnicze zawodowe – stanowią aż 34% ogółu. Dla danych krajowych udział ten jest niższy i wynosi 28%. Wśród nich najliczniejszą grupę stanowią osoby pozostające bez pracy dłużej niż dwa lata. Osoby posiadające wykształcenie policealne lub średnie zawodowe również stanowią bardzo dużą grupę – 1 453 osoby. Poziom bezrobocia w największym stopniu jest uzależniony od posiadanego doświadczenia. Najwięcej bezrobotnych to osoby nie mające żadnego doświadczenia. Najmniej bezrobotnych stanowi grupa posiadająca 30 lat doświadczenia i więcej. Te osoby najczęściej pozostają bez pracy od 6 miesięcy do 1 roku. Szczegółowe dane dotyczące wieku, wykształcenia, doświadczenia oraz czasu pozostawania bez pracy przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej.

wyszczególnienie		liczba bezrobot.	wg czasu pozostawania bez pracy (m-ce)					
			do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24
wiek	18-24	1 220	107	276	293	221	199	124
	25-34	1 519	116	235	220	293	287	368
	35-44	989	64	148	108	165	193	311
	45-54	910	71	94	120	152	147	326
	55-59	361	21	46	43	74	48	129
	60-64	118	4	9	12	19	21	53
wykształcenie	wyższe	608	46	125	124	118	92	103
	policealne i średnie zawodowe	1 453	114	243	244	272	240	340
	średnie ogólnokształcące	437	32	75	85	83	72	90
	zasadnicze zawodowe	1 720	121	257	240	287	323	492
	gimnazjalne i poniżej	899	70	108	103	164	168	286
staż pracy ogółem	do 1 roku	881	79	196	154	161	125	166
	1-5	1 059	91	167	157	198	202	244
	5-10	645	42	104	69	125	130	175
	10-20	696	57	85	96	129	114	215
	20-30	422	36	47	58	88	74	119
	30 i więcej	156	17	27	33	35	23	21
	bez stażu	1256	61	182	229	188	227	371
Ogółem	5 117	383	808	796	924	895	1 311	

Tabela nr 10 Liczba bezrobotnych w powiecie Łañcuckim wyłączając miasto Łañcut według czasu pozostawania bez pracy, wieku, wykształcenia oraz stażu pracy – stan na 31.12.2013r.¹³

W analizie problemu bezrobocia istotne jest nie tylko określenie wieku czy wykształcenia osób pozostających bez pracy, ale również stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym. Udział bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców jest bardzo ważną miarą efektywności ekonomicznej lokalnej społeczności. Zagłębiając się bardziej w dostępne dane, można określić udział liczby osób bezrobotnych w stosunku do ludności będącej w wieku produkcyjnym (kobiety w wieku od 18 do 59 lat oraz mężczyźni w wieku od 18 do 64 lat). Szczegółowe dane przedstawia tabela.

¹² Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych na www.stat.gov.pl

¹³ Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych www.pup-lancut.pl

Gmina	2008r. (%)			2013r. (%)			zmiana (pkt %)		
	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem
Białobrzegi	10,10	8,40	9,20	12,80	12,10	12,40	2,70	3,70	3,20
Łańcut	8,60	7,00	7,80	10,50	11,90	11,20	1,90	4,90	3,40
Rakiszawa	11,40	12,80	12,10	17,80	18,20	18,00	6,40	5,40	5,90
Żółńia	11,10	10,70	10,90	15,90	15,20	15,50	4,80	4,50	4,60
Grodzisko Dolne	8,7	6,5	7,5	10,9	11,7	11,3	2,2	5,2	3,8

Tabela nr 11 Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w latach 2008 i 2013 z podziałem na płeć.¹⁴

W 2013 r. udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na obszarze objętym LGD wzrósł w stosunku do danych z 2008 r. o 4,2 pkt procentowego i wynosi średnio 13,68% . Jest to zjawisko niepokojące bowiem pociąga za sobą daleko idące konsekwencje zarówno w sferze ekonomicznej jak i społecznej. Największy wzrost udziału osób pozostających bez pracy odnotowano w gminie Rakiszawa – z poziomu 12,8% do poziomu 18%. W roku 2013 prawie co piąta osoba będąca w wieku produkcyjnym zamieszkująca tą gminę nie posiadała pracy. Wspomnieć należy, że udział osób bezrobotnych w ogóle mieszkańców tej gminy był również najwyższy wśród wszystkich gmin obejmujących obszar LGD. Najlepsza sytuacja ma miejsce w gminie wiejskiej Łańcut. Przy jednym z najniższych wzrostów wynoszącym 3,4 pkt procentowego, udział osób bezrobotnych w sektorze osób będących w wieku produkcyjnym wynosi 11,2%. Pomimo tego, że gmina wiejska Łańcut może pochwalić się najlepszymi wynikami spośród 5 badanych gmin, to są one niepokojące – co dziesiąta osoba znajdująca się w wieku produkcyjnym nie ma pracy i osób tych z roku na rok przybywa.

Rozważając problem bezrobocia na danym obszarze warto zwrócić uwagę na zapotrzebowanie wśród specjalistów. Sytuacja na rynku pracy powiązana jest bowiem z występowaniem tzw. zawodów nadwyżkowych i deficytowych. Zapisy Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2013 r., poz. 674, z późn. zm.) do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy, m.in. opracowywanie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. W 2014r. Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie przedstawił raport prezentujący zawody nadwyżkowe i deficytowe w 2014 r. w województwie Podkarpackim.

Poprzez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który jest niższe zapotrzebowanie od liczby osób poszukujących pracy w tym zawodzie. W przypadku zawodów deficytowych sytuacja kształtuje się odwrotnie – występuje przewaga ofert pracy nad liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie.

Zawody zrównoważone:

- ✓ monterzy (0,9936),
- ✓ pomoce domowe i sprzątaczkę (0,9778),
- ✓ kierowcy i operatorzy pojazdów (0,9373)

Zawody deficytowe:

- ✓ sekretarki, operatorzy urzędów biurowych i pokrewni (2,4571),
- ✓ pozostali pracownicy obsługi biura (2,1133),
- ✓ pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki (1,9805),
- ✓ pracownicy opieki osobistej i pokrewni (1,1836),
- ✓ pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej (1,1796).

Zawody nadwyżkowe:

- ✓ specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury (0,1097),
- ✓ średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (0,1229),
- ✓ rolnicy produkcji towarowej (0,1633),
- ✓ specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania (0,1990),
- ✓ specjaliści nauczania i wychowania (0,2002),
- ✓ technicy informatycy (0,2065),
- ✓ specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych (0,2082),
- ✓ średni personel do spraw zdrowia (0,2622),
- ✓ rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni (0,2644),
- ✓ robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni (0,2762),
- ✓ leśnicy i rybacy (0,2870),
- ✓ robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (0,3540)

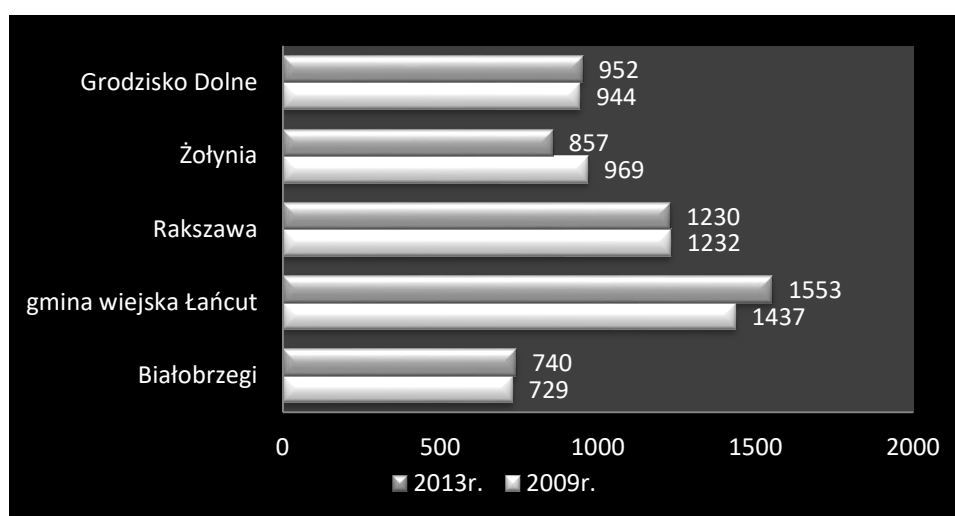
3.1.3. POMOC SPOŁECZNA

¹⁴ Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych na www.stat.gov.pl

Obszar Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łącuecka przeanalizowano również pod kątem ubóstwa. Ubóstwem określa się niemożność osiągnięcia minimalnego standardu życiowego. Pojęcie ubóstwa wiąże się z negatywnymi zjawiskami, takimi jak bezrobocie, bezdomność, niski poziom wykształcenia, nadmierne zadłużenie rodzin, alkoholizm, etc. Przyjęcie ustawowej granicy ubóstwa pozwala na wskazanie grupy osób uprawnionych do ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej. Wsparcie udzielane jest gospodarstwom domowym, które samodzielnie nie potrafią poradzić sobie z ww. problemami.

Pomoc społeczna ma na celu wsparcie w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej poprzez zapewnienie dochodu na poziomie odpowiadającym godności człowieka. Niestety, w Polsce przybywa gmin, w których z takiej pomocy korzysta nawet co drugi mieszkaniec.

W ramach tego kryterium w badanym okresie nie nastąpiły znaczące zmiany. W 2013 r. liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej zwiększyła się o 0,4% (w 2009r. na badanym obszarze ze wspomnianej pomocy korzystało 5 311 gospodarstw domowych, zaś w roku 2013 liczba ta wyniosła 5 332 gospodarstwa). Jest to trend odwrotny do tendencji krajowej (spadek o 0,45%) oraz wojewódzkiej (spadek o 1,7%). Oznacza to, że sytuacja życiowa mieszkańców nie zmienia się od kilku lat. Utrzymuje się liczba odbiorców korzystających z pomocy ze strony Państwa. Wyjątkiem jest tutaj gmina Żołyńia, w której liczba gospodarstw korzystających z pomocy spadła w sposób najbardziej znaczący o 12%. Największy wzrost nastąpił w gminie wiejskiej Łącut, gdzie ilość gospodarstw korzystających z pomocy wzrosła o 8%.

Wykres nr 4 Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w 2009 i 2013r.¹⁵

W ocenie sytuacji ekonomicznej badanego obszaru bardzo ważną rolę odgrywa zbadanie udziału osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem. Pozwala to bowiem na obiektywną ocenę jakości życia mieszkańców danego obszaru. Im mniejszy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej tym wymiar finansowy jakości życia jest bardziej satysfakcjonujący. W badaniu wykorzystano dane z lat 2009 i 2013. Wyniki zestawia tabela.

Gmina	udział osób (%)		zmiana (pkt %)
	2009r.	2013r.	
Białobrzegi	8,80	8,80	0,00
gmina wiejska Łącut	7,00	7,30	+0,30
Rakszawa	17,20	16,90	-0,30
Żołyńia	14,40	12,40	-2,00
Grodzisko Dolne	11,7	11,7	0,00

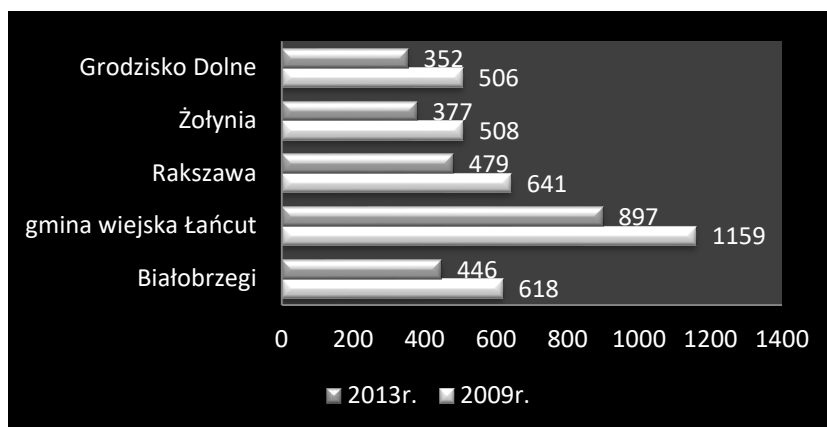
Tabela nr 12 Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w 2009r. i 2013r. wraz ze zmianą.¹⁶

Zmiany są niewielkie. Jedynie w gminie Żołyńia nastąpił spadek udziału osób w gospodarstwach korzystających z pomocy w ludności ogółem o 2 pkt procentowe. W pozostałych gminach zmiana nie nastąpiła (Białobrzegi, Grodzisko Dolne) bądź była niewielka (gm. wiejska Łącut, Rakszawa). Analizując badany obszar jako całość, możemy uznać, że nastąpił spadek o 2 pkt procentowe.

¹⁵ Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych na www.stat.gov.pl

¹⁶ Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych na www.stat.gov.pl

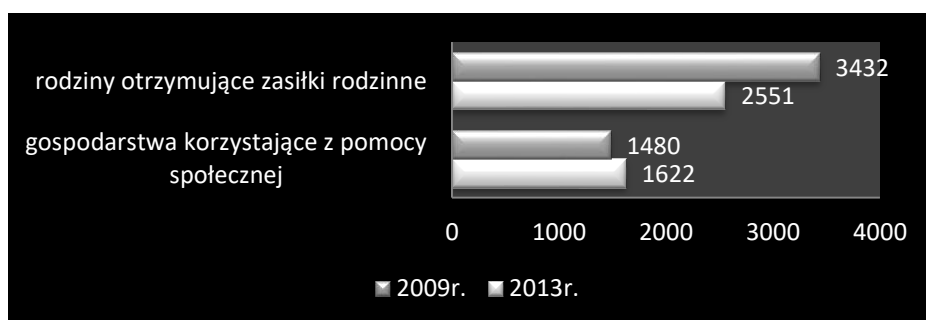
Kolejnym wyznacznikiem standardu życia badanej społeczności w sferze finansowej jest stopień korzystania z oferowanych przez Państwo świadczeń rodzinnych. Prawo do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od dochodów rodziny. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty wskazanej przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Liczbę rodzin otrzymujących taki zasiłek w poszczególnych gminach przedstawia wykres:

Wykres nr 5 Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci w 2009 r. i 2013 r.¹⁷

Liczba rodzin według wskazanego kryterium w 2013r. spadła średnio o 26% w stosunku do roku 2009. Największy spadek zanotowano w gminie Grodzisko Dolne (o 30%). Najniższy spadek miał miejsce w gminie wiejskiej Łańcut. Tam nastąpił spadek o 23% (z 1159 rodzin do 897). Również w tej wsi liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych na dzieci jest największa.

Liczbę rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne oraz gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej prezentuje wykres:

Wykres nr 6 Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci oraz gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej w 2009r. i 2013r.¹⁸

W badanym okresie pomimo tego, że nastąpił spadek liczby rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne, liczba gospodarstw korzystających z pomocy społecznej wzrosła. W pierwszym przypadku nastąpił spadek o 26% (z 3432 rodzin do 2551) zaś w ramach gospodarstw korzystających z pomocy społecznej nastąpił wzrost o 9,6% (z 1480 gospodarstw do 1622).

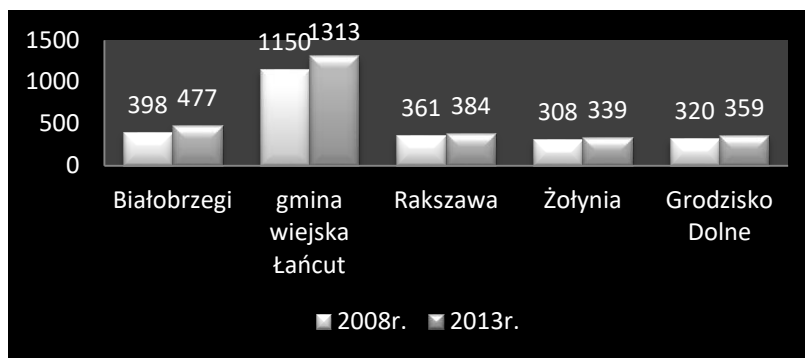
Jako główne przyczyny korzystania z pomocy społecznej na badanym obszarze można wskazać: bezrobocie, ubóstwo, długotrwałe choroby, niepełnosprawność

3.1.4. PODMIOTY GOSPODARCZE

Według danych na dzień 31.12.2013 r. na terenie badanych gmin funkcjonowały 2 872 podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON. Zdecydowaną większość podmiotów stanowią przedsiębiorstwa prywatne. W 2013 r. było ich 2 769, co stanowi 96,41% wszystkich podmiotów gospodarczych. Liczba tych podmiotów w roku 2013 w stosunku do roku 2008 wzrosła o 14% zaś podmiotów publicznych minimalnie zmalała - o 4,6%. W 2013 r. podmiotów publicznych było 103, czyli 3,59% ogółu. W każdej z gmin nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych, a najwyższy miał miejsce w gminie Białobrzegi – o 20%. Najniższy wzrost miał miejsce w gminie Rakszawa – nie przekroczył progu 6,5%. Najwięcej podmiotów gospodarczych ma swoją siedzibę w gminie wiejskiej Łańcut. Stanowią one 46% ogółu przedsiębiorstw. Najmniej podmiotów znajduje się w gminie Żołynia – stanowią one niecałe 12% ogółu. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych gminach kształtuje się następująco

¹⁷ Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych na www.stat.gov.pl

¹⁸ Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych na www.stat.gov.pl

Wykres nr 7 Liczba podmiotów gospodarczych ogółem zarejestrowanych w rejestrze REGON w poszczególnych gminach objętych LSR w 2008 r. i 2013 r.¹⁹

W 2013 r. liczba podmiotów sektora publicznego w badanych gminach nie zmieniła się w stosunku do roku 2008 bądź uległa zmniejszeniu. W gminie wiejskiej Łañcut oraz gminie Źołyńia ilość podmiotów pozostała bez zmian. W gminie Białobrzegi oraz gminie Rakszawa ubyło po dwa podmioty gospodarcze, zaś w gminie Grodzisko Dolne zlikwidowano jedno przedsiębiorstwo publiczne.

W literaturze uważa się, że przedsiębiorstwa publiczne są mniej efektywne ekonomicznie aniżeli prywatne, dlatego pozytywną tendencją pod tym względem jest zmniejszanie się liczby podmiotów sektora publicznego przekształcając je w jednostki prywatne.

W każdej gminie nastąpił wzrost liczby prywatnych podmiotów. Najwyższy miał miejsce w gminie wiejskiej Łañcut z poziomu 1114 podmiotów do poziomu 1277 przedsiębiorstw (wzrost o 15%). Najniższy wzrost miał miejsce w gminie Rakszawa – o 7%. Najwięcej prywatnych przedsiębiorstw działa na terenie gminy wiejskiej Łañcut – w 2013 r. było to aż 1277 jednostek. W gminie Źołyńia znajduje się najmniejsza ilość przedsiębiorstw prywatnych – 324 podmioty. Generalny wzrost wynoszący 14% wskazuje na rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców co niewątpliwie wspiera lokalny rozwój gospodarczy i pomaga w zwalczaniu zjawiska bezrobocia. Na rozwój miejscowej gospodarki negatywnie wpływają skomplikowane procedury przyznawania środków finansowych w postaci dotacji czy kredytów, biurokracja w uzyskiwaniu różnego typu decyzji czy pozwoleń oraz szybko rosnące koszty inwestycji. Należy zatem dążyć do uproszczenia procedur i obniżania kosztów w celu przyciągnięcia potencjalnych inwestorów.

Na obszarze objętym LGD, 76 podmiotów gospodarczych działa w ramach sekcji A, która w Polskiej Klasyfikacji Działalności oznacza przedsiębiorstwa związane z rolnictwem. Powiat łañcucki ma charakter rolniczo – przemysłowy. Użytki rolne stanowią 68,4% powierzchni powiatu. Część terenu, czyli nieużytków rolnych nadal pozostaje niezagospodarowana. Największy odsetek użytków rolnych znajduje się w gminie Łañcut. W przypadku małych i bardzo małych gospodarstw produkcja rolna okazuje się często nieopłacana z powodu braku melioracji, wysokich kosztów produkcji rolnej, niskich cen zbytu produktów rolnych oraz braku regionalnej polityki rolnej. Należy zatem umożliwić rolnikom włączenie się do grup producenckich oraz podjąć działania mające na celu unowocześnienie gospodarstw rolnych. W przypadku małych gospodarstw które przestają być opłacalne zauważa się tendencje do przekształcania ich w gospodarstwa agroturystyczne. Teren gmin objętych LSR jest bogaty w zasoby naturalne takie jak czyste powietrze, woda, lasy. Na terenie gmin tworzących LGD Ziemia Łañcucka są zatem bardzo dobre warunki dla rozwoju agro i ekoturystyki oraz tzw. żywności ekologicznej. Warunki te sprzyjają również rozwojowi produkcji warzywniej i sadowniczej. Należy także kontynuować proces scalania gruntów, co wpłynie korzystnie na sytuację gospodarczą regionu.

3.1.5. GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

Standard życia mieszkańców

Według danych dostępnych na dzień 31.12.2013 r. 92% mieszkańców terenu LGD Ziemia Łañcucka ma dostęp do sieci wodociągowej, a 54% ma dostęp do sieci kanalizacyjnej. W 2013 r. wskaźnik zwodociągowania dla całego województwa wyniósł 76%. Badany obszar posiada zatem wskaźnik aż o 16 pkt procentowych wyższy od wskaźnika wojewódzkiego i o 4 pkt procentowe wyższy do wskaźnika krajowego. Należy jednak zauważyć, iż już w 2008 r. teren objęty LSR cechował się wysokim stopniem zwodociągowania. W stosunku do 2008 r. wskaźnik dla obszaru objętego LGD wzrósł o 1 pkt procentowy. Analizując sytuację w poszczególnych gminach możemy zauważyć że wzrost zwodociągowania nastąpił w każdej gminie z wyjątkiem gmin Rakszawa oraz Grodzisko Dolne. Tam bowiem odpowiednio 95% i 97% mieszkańców już w 2008 r. korzystało z sieci wodociągowej. Największy wzrost (o 2 pkt proc.) nastąpił na obszarze gminy wiejskiej Łañcut. Tam jednak wskaźnik jest najniższy i wynosi jedynie 87%.

Jeśli chodzi natomiast o stopień skanalizowania gmin badanego obszaru, to jest on znacznie niższy od wskaźnika zwodociągowania. Stopień skanalizowania badanego obszaru jest zbliżony do stopnia skanalizowania

¹⁹ Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych na www.stat.gov.pl

całego województwa. Odbiega on jednak od wskaźnika krajowego, który w 2013r. był wyższy aż o 11 pkt proc. Bardzo silny wzrost skanalizowania nastąpił w gminie Białobrzegi – w stosunku do 2008r. udział mieszkańców korzystających z kanalizacji wzrósł o 17 pkt procentowych do poziomu 60%. Najwyższy wskaźnik skanalizowania posiada gmina wiejska Łańcut – 75%. Najniższy stopień skanalizowania ma miejsce na obszarze gminy Żołyńia – 39%. W stosunku do roku 2008 wzrost tutaj nastąpił jedynie o 1 pkt procentowy i był najniższy w ramach badanego obszaru. Stosunkowo niski stopień skanalizowania obszaru wynika m.in. z dużego rozproszenia gospodarstw domowych na badanym terenie, co sprawia, że inwestycje w tym obszarze są mało efektywne (wysokie koszty w stosunku do ilości beneficjentów). Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków może być dobrą alternatywą. Wskaźnik skanalizowania z roku na rok wzrasta, jednak nadal nie znajduje się na poziomie zadowalającym. Potrzeba zatem w tym obszarze kolejnych inwestycji.

Szczegółowe dane informujące, jaki procent ogółu ludności korzysta z instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej zawiera poniższa tabela.

Gmina	wskaźnik zwodociągowania obszaru			wskaźnik skanalizowania obszaru		
	2008r.	2013r.	zmiana (pkt proc.)	2008r.	2013r.	zmiana (pkt proc.)
Białobrzegi	87%	89%	+1	43%	60%	+17
Łańcut	86%	87%	+2	71%	75%	+4
Rakszawa	95%	95%	0	41%	46%	+5
Żołyńia	90%	91%	+1	38%	39%	+1
Grodzisko Dolne	97%	97%	0	40%	50%	+10
razem obszar objęty LSR	91%	92%	+1	47%	54%	+7
Województwo Podkarpackie	74%	76%	+2	50%	57%	+7
Polska	87%	88%	+1	61%	65%	+4

Tabela nr 13 Wskaźnik zwodociągowania i skanalizowania obszaru LGD, woj. Podkarpackiego oraz kraju w 2008 r. i 2013r.²⁰

3.2. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWO – TURYSTYCZNE

3.2.1. ŚRODOWISKO NATURALNE

Badany obszar charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem środowiskowym - położony na pograniczu dwu makroregionów: Kotliny Sandomierskiej i Pogórza Środkowobeskidzkiego – obfituje w krajobrazy o urozmaiconej rzeźbie terenu na południu i łagodne niziny – w części północnej.

Granica makroregionów stanowi również granicę klimatyczną. Położone w obrębie kotliny Sandomierskiej miejscowości charakteryzują się stosunkowo łagodnym klimatem. Średnia temperatura roczna wynosi tu 7,5°C, a średnie opady atmosferyczne wahają się od 600 – 700 mm. W części południowej wyraźnie zaznacza się wpływ klimatu górskiego - temperatura powietrza jest niższa i wynosi około 6°C, zaś opady wynoszą 700 – 850 mm średniorocznie.

Główne rzeki obszaru to Wisłok oraz jego dopływy: Młynówka, Mikośka, Sawa i Leszczyńka.

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż grunty leśne stanowią prawie 24% ogólnej powierzchni obszaru objętego LSR. Niewątpliwie wpływa to korzystnie na stan środowiska naturalnego, zwiększając przy tym atrakcyjność turystyczną regionu.

Obszar Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łańcucka posiada liczne formy ochrony przyrody:

- użytki ekologiczne o powierzchni 0,62 ha w Leśnictwie Korniaków (gmina Białobrzegi),
- Zmysłowski Obszar Chronionego Krajobrazu na pograniczu gmin: Grodzisko Dolne, Leżajsk, Białobrzegi i Żołyńia,
- specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 nr PLH180025 *Nad Husowem* na pograniczu gminy Łańcut i gminy Markowa,
- Hyżnieńsko-Gwoźnicki Obszar Chronionego Krajobrazu na terenie gmin: Łańcut, Markowa, Błazowa, Chmielnik, Hyżne, Lubenia, Tyczyn i Niebylec,
- pomnik przyrody - dąb o obwodzie pnia w pierśnicy 520 cm – w Kraczkowej (gmina Łańcut),
- pomnik przyrody - lipa szerokolistna w Kraczkowej (gmina Łańcut),
- pomnik przyrody - dąb szypułkowy w Kraczkowej (gmina Łańcut),
- pomnik przyrody - dąb szypułkowy w Cierpiszu (gmina Łańcut),
- specjalny obszar ochrony siedlisk PLH180047 *Lasy Leżajskie* (na pograniczu gminy Rakszawa i Leżajsk),

²⁰ Opracowanie własne, na podstawie danych dostępnych na www.stat.gov.pl

- użytki ekologiczne o powierzchni 0,32 ha w leśnictwie Wydrze (gmina Rakszawa),
- rezerwat leśny *Wydrze* o powierzchni 14,64 ha na obszarze Lasów Leżajskich (gmina Rakszawa),
- trzy buki zwyczajne w Wydrzu (gmina Rakszawa),
- zespół przyrodniczo – krajobrazowy Rajszula we wsi Żołyńca,
- użytek ekologiczny Gajówka: powierzchnia 2,4 ha , śródleśne oczko wodne (gmina Żołyńca),
- użytek ekologiczny Wodnik: powierzchnia 2,29 ha , śródleśne oczko wodne (gmina Żołyńca),
- użytek ekologiczny Pniaki: powierzchnia 5,18 ha , śródleśne oczko wodne (gmina Żołyńca),
- użytek ekologiczny Biały Ług: powierzchnia 5,80 ha , śródleśne oczko wodne (gmina Żołyńca),
- pomnik przyrody sosna zwyczajna o obwodzie w pierśnicy 390 cm (gmina Żołyńca),
- Rezerwat Przyrody w Zmysłówce. (gmina Grodzisko Dolne),

Kolejnym atutem badanego obszaru jest czystość środowiska naturalnego. Emisja zanieczyszczeń powietrza w skali globalnej jest bowiem niewielka. Niski stopień zurbanizowania, słabe nasycenie infrastrukturą techniczną połączoną z niską koncentracją przemysłu oraz rolniczy charakter badanego obszaru umożliwia zachowanie nieskażonego środowiska naturalnego na badanych terenie. Bogate walory środowiska naturalnego terenu LGD Ziemia Łańcucka nie są jednak w wystarczający sposób wykorzystane i wypromowane.

3.2.2. TURYSTYKA

Na obszarze objętym badaniem funkcjonuje łącznie 21 obiektów noclegowych różnej kategoryzacji, z czego większość stanowią gospodarstwa agroturystyczne. Ze względu na niski stopień skażenia oraz walory środowiska naturalnego analizowany teren stanowi idealną bazę pod rozwój zarówno agro jak i ekoturystyki. Dodatkowym atutem jest korzystne położenie komunikacyjne, na które wpływa między innymi bliskość stolicy województwa podkarpackiego, czyli Rzeszowa oraz miast powiatowych Łańcuta i Leżajska. Teren działania LGD jest bardzo dobrze skomunikowany. Przebiegają tu ważne szlaki komunikacyjne takie jak: autostrada A4, S9, S19, DK4, droga wojewódzka 877, szlak kolejowy E30, bliskość międzynarodowego lotniska w Jasionce, połączenia autobusowe z większymi miastami regionu. Stan dróg lokalnych oraz infrastruktury towarzyszącej (oświetlenie, pobocza, chodniki) wymaga jednak dużego nakładu środków finansowych na ich przebudowę lub modernizację. Tak korzystne położenie komunikacyjne sprawia, iż przy odpowiedniej promocji walorów naturalnych, bazy agro i ekoturystycznej turyści chętnie będą korzystali z bogactw naturalnych jakie oferują omawiane tereny. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż zgodnie z ogólnym trendem, wzrasta zainteresowanie formą odpoczynku na łonie natury, aktywnymi formami wypoczynku czy zdrową żywnością. Tereny LGD mają zatem bogatą ofertę łączące te wszystkie elementy. Należy zatem ją rozwijać i promować w jak najszerszym zakresie.

Na terenie gmin tworzących obszar LGD Ziemia Łańcucka jest wiele ciekawych obiektów turystycznych służących aktywnemu spędzaniu czasu. Coraz chętniej korzystają z nich nie tylko turyści odwiedzający ten teren, ale również mieszkańcy. Miedzy innymi przez teren gminy Łańcut i Leżajsk przebiega mierzący 2000 km Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo. Występują tu liczne szlaki rowerowe, piesze i ścieżki do nordic walkingu. Już istniejące obiekty sportowe i rekreacyjne są dobrym początkiem do rozbudowania bazy turystycznej terenu objętego LSR. Warto również podjąć działania promocyjne mające na celu zainteresowanie szerszego grona turystów atrakcjami jakie oferuje analizowany rejon. Stwierdzono również brak zainteresowania podmiotów zewnętrznych finansowaniem inwestycji sportowo – rekreacyjnych i turystycznych na przedmiotowym terenie. Należy zatem podjąć działania mające zachęcić inwestorów do lokowania środków finansowych w obiekty sportowe i turystyczne. Do najważniejszych atrakcji turystycznych w poszczególnych gminach należą:

Gmina Białobrzegi

- Białobrzaska Trasa Rowerowa licząca około 15 km, łącząca tereny gmin Białobrzegi, Żołyńca i Grodzisko Dolne,
- Zielona trasa do uprawiania nordic walking w Korniaktowie o długości 6,1 km,
- Czerwona trasa do uprawiania nordic walking w Białobrzegach o długości 8,7 km,
- Czarna trasa do uprawiania nordic walking w Budach Łańcuckich o długości 13,3 km.

I. Gmina Grodzisko Dolne

- Strzeżony zbiornik wodny „Czyste”, który stanowi doskonałe miejsce do wędkowania i letniego wypoczynku dla mieszkańców i turystów,
- Przyrodniczo – historyczny szlak rowerowy o kolorze niebieskim charakteryzujący się utwardzonymi, szutrowo-asfaltowymi drogami oraz ścieżkami leśnymi. Długość szlaku wytyczono na 28 km,
- Trzy szlaki turystyczne do uprawiania nordic walking: trasa zielona (łatwa) – o długości 5,5 km, trasa czerwona (średnio trudna) – 13 km i trasa czarna (trudna) – 16 km; sieć tras nosi nazwę „Kraina Łowców Reniferów”.

II. Gmina Łańcut

- Szlak turystyczny - historyczny im. Płk Lisa Kuli z Kosiny poprzez Markowę, Handzlówkę, Kraczkowę i Cierpisz do Rzeszowa,
- Ścieżka ekologiczna „Koralowa” w Cierpiszu,

- Trasę Rowerowa: Handzlówka - Cierpisz - Kraczkowa - Albigowa – Handzlówka,
- Trasę Rowerowa „Szlakiem kraczkowskich kapliczek i krzyży” Grunwald - Wzgórze Magdalenka - Cierpisz – Grunwald,
- Wyciąg narciarski w Handzlówce.

III. *Gmina Rakszawa*

- Szlak zielony - od Łańcuta do rezerwatu "Kołacznia" w Woli Zarczyckiej. Czas przejścia na odcinku gminy: ponad trzy godziny,
- Szlak niebieski - od Sokołowa Małopolskiego do Leżajska. Czas przejścia na odcinku samej gminy to niecałe 2 godziny.
- Żelazny Szlak: długość 30 km, czas przejazdu rowerem – około 8 godzin, wiedzie przez przysiółki i sołectwa gminy. Głównymi atrakcjami ścieżki są: piec dymarski, młyny wodne, cegielnie oraz kuźnie, jak również głąz upamiętniający wizytę Wincentego Witosa w Rakszawie. Z punktów widokowych na Kątach Rakszawskich rozciąga się widok na okolice,
- Las Dąbrowski pod Grabiną: długość wynosi 3,5 km, czas przejścia - 1 godzina. Na trasie najstarszy dąb w Rakszawie, ślady okopów z II wojny światowej oraz bagniste zbiorowisko olsu. Walorem ścieżki jest zróżnicowany drzewostan oraz chronione gatunki roślin,
- Wilczełyko: długość około 12 km, czas przejścia - 3 godziny. Na trasie pomniki przyrody, pomnik upamiętniający miejsce rozstrzelania partyzantów, rezerwat przyrody Wydrze, malownicze meandry potoku Krzywy, aleja modrzewiowa, Dworek Marysin i Pałac w Julinie oraz zabytkowe krzyże i kapliczki.
- Osada Rakszawa – rekonstrukcja założenia mieszkalnego o charakterze rolniczo-rzemieślniczym.

IV. *Gmina Żołynia*

- Zespołu przyrodniczo – krajobrazowy Rajszula - łowisko specjalne o powierzchni około 4,5 ha,
- Możliwość organizowania polowań indywidualnych i zbiorowych,
- Zielony szlak turystyczny Rzeszów - Słocina - Cierpisz - Łańcut - Czarna - Węgliska - Brzoza Stadnicka - Julin - Wola Zarczycka - Nowa Sarzyna.

3.2.3. KULTURA

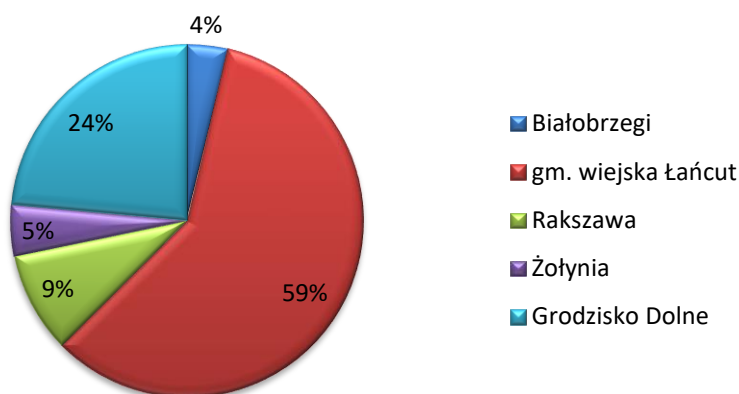
Zabytki, wydarzenia kulturowe, aktywna turystyka, baza noclegowa, czy szlaki turystyczne, są źródłem zainteresowań turystów danym obszarem. Są elementem konkurencyjności regionu. Teren Lokalnej Grupy Działania może poszczycić się licznymi zabytkami oraz bogatą kulturą ludową. Wśród licznych zabytków omawianego obszaru wymienić można przykładowo:

- Młyn wodny w Budach Łańcuckich z XIX wieku,
- Spichlerz z najbliższym otoczeniem w Woli Dalszej (tzw. gołębnik) z I poł. XIX wieku,
- Zespół Folwarczny w Albigowej,
- kościół parafialny pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża w Rakszawie z lat 1880-82 wraz z dzwonnica z roku 1889,
- spichlerz z 2 połowy XIX w. w miejscowości Brzoza Stadnicka,
- kościół parafialny pw. św. Barbary w Grodzisku Dolnym,

Na terenie gmin tworzących obszar LGD oraz obok wielu zabytków oraz obiektów dziedzictwa kulturowego, znajduje się również około 170 stanowisk archeologicznych. Obiekty zabytkowe zlokalizowane na analizowanym terenie wymagają jednak wielu prac konserwatorskich oraz restauratorskich. Ponadto należy podjąć działania promocyjne przyczyniające się do większego zainteresowania zarówno mieszkańców, jak i turystów lokalną historią i tradycją.

Obszar objęty badaniem, ze względu na swoje etniczne położenie na pograniczu polsko - ruskim charakteryzuje się znaczną różnorodnością. Na obecnie kultywowane zwyczaje oraz kulturę, miała wpływ przede wszystkim wielokulturowość różnych narodowości zamieszkujących kiedyś ten teren. Przykładowo Gmina Rakszawa wyróżnia się wielowiekowymi tradycjami tkackimi, przyniesionymi na ten teren przez osadników wołoskich. Tradycje te kontynuowane są obecnie przez Gminny Ośrodek Kultury i Czytelnictwa, który organizuje warsztaty tkactwa tradycyjnego dla dzieci i dorosłych. Na terenie gminy Żołynia natomiast działali i działają artyści plastycy. Najbardziej znani to nieżyjący już malarz Franciszek Frączek oraz Stanisław Naróg – twórca zabawek ludowych. Zabawki Stanisława Naroga znalazły uznanie także w opinii muzeologów - organizatorów konkursów sztuki ludowej, są one eksponowane między innymi w muzeum w Toruniu. Innym przykładem jest organizowana w Grodzisku Dolnym Ogólnopolska Parada Straży Wielkanocnych tzw. Turki, która się odbywa w pierwszą niedzielę po Wielkanocy. Nawiązuje do tradycji stawiania straży grobowych przy grobie Chrystusa. To tylko niektóre przykłady bogatego dziedzictwa kulturowo – historycznego tego regionu. Nie są one jednak dostatecznie wypromowane. Należy zwiększyć nakłady na działania, które umożliwią wypromowanie produktów lokalnych, zwiększą zainteresowanie kultywowaniem lokalnych tradycji wśród ludzi młodych oraz wpłyną na wzrost aktywności społecznej i kulturalnej społeczności lokalnej. Wśród mieszkańców obszaru LGD Ziemia Łańcucka istnieje bowiem silne przywiązanie to tradycji i tożsamości lokalnej.

Na badanym obszarze organizowane są liczne imprezy kulturalne. Zebrane dane statystyczne jednoznacznie wskazują na wiodącą rolę gminy Łañcut w życiu kulturalnym badanego obszaru. Dostrzec można także znaczne dysproporcje w aktywności kulturalnej poszczególnych gmin. Świadczy o tym chociażby udział uczestników z poszczególnych gmin w ogólnej liczbie imprez na terenie LGD. 59% z nich to mieszkańcy gminy Łañcut.

Wykres nr 8 *Udział uczestników z poszczególnych gmin w ogólnej ilości uczestników imprez na obszarze LGD.*²¹

Zasadnym wydaje się zatem wsparcie, poprzez wymianę dobrych praktyk, gmin o mniejszej aktywności kulturalnej przez gminy wiodące. Należałoby także zwiększyć liczbę imprez kulturalnych, sportowych i aktywizujących mieszkańców. Na badanym obszarze stwierdzono bowiem niską aktywność, słabą integrację szczególnie wśród osób starszych i samotnych oraz małe zaangażowanie mieszkańców w sprawy gminy. Zidentyfikowanym problemem jest również małe zainteresowanie kultywowaniem lokalnych tradycji wśród młodzieży oraz brak miejsc spotkań dla ludzi młodych.

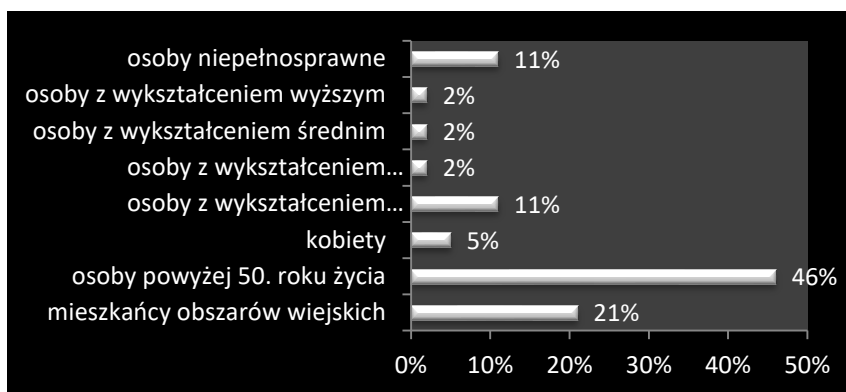
3.3. GRUPY DEFAWORYZOWANE

Diagnoza obszaru LGD Ziemia Łañcucka jak i analiza słabych i mocnych stron tego terenu stanowi wspólną pracę Zarządu LGD, pracowników jak i przedstawicieli społeczności lokalnej aktywnie uczestniczącej w warsztatach i konsultacjach społecznych. Ponadto na stronie internetowej www.lgd-zl.pl została zamieszczona ankieta na potrzeby tworzenia Lokalnej Strategii Rozwoju LGD Ziemia Łañcucka. Ankieta tę wypełniło 131 mieszkańców badanego obszaru. W jednym z pytań poproszono respondentów o wskazanie grupy osób, która ich zdaniem jest najbardziej defaworyzowana na rynku pracy. W kwestionariuszu ankietowym wskazano osiem następujących grup osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym:

1. *mieszkańcy obszarów wiejskich*
2. *osoby powyżej 50. roku życia*
3. *kobiety*
4. *osoby z wykształceniem podstawowym*
5. *osoby z wykształceniem zawodowym*
6. *osoby z wykształceniem średnim*
7. *osoby z wykształceniem wyższym*
8. *osoby niepełnosprawne*

Jak przedstawiono na poniżej zamieszczonym wykresie, najwięcej ankietowanych wskazało jako grupę najbardziej zagrożoną wykluczeniem zawodowym osoby powyżej 50. roku życia. Odpowiedzi takiej udzieliło bowiem 60 pytanym, czyli aż 46%. Co piąty respondent (21%) uważa, że zdecydowanie defaworyzowana na rynku pracy są mieszkańcy obszarów wiejskich. W opinii 11% ankietowanych na wykluczenie zawodowe narażone są osoby z wykształceniem podstawowym oraz niepełnosprawne. Stosunkowo niewiele osób, bo zaledwie 5% badanych uważa, że na rynku pracy trudniejszą sytuację mają kobiety. W najmniejszym stopniu na wykluczenie zawodowe narażone są natomiast osoby legitymujące się wykształceniem zawodowym, średnim oraz wyższym. Odpowiedź taką zaznaczyło bowiem po 2% respondentów. Z przeprowadzonego badania wynika zatem jednoznacznie, że wszelkiego typu kursy, szkolenia czy inne formy przeciwdziałania wykluczeniu zawodowemu powinny zostać w pierwszej kolejności skierowane do osób, które ukończyły 50 lat. Ta grupa jest bowiem najbardziej narażona na wykluczenie zawodowe.

²¹ Opracowanie własne

Legenda

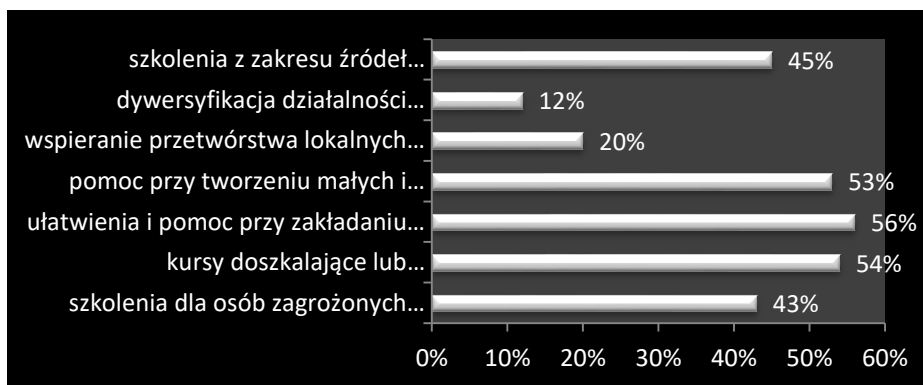
osoby z wykształceniem ... (2%) - osoby z wykształceniem zawodowym
osoby z wykształceniem ... (11%) - osoby z wykształceniem podstawowym

Wykres nr 9 Grupy defaworyzowane wskazane przez mieszkańców LGD Ziemia Łańcucka w badaniu ankietowym.²²

W dalszej części ankiety poproszono respondentów o wskazanie działań, które ich zdaniem najkorzystniej wpłyną na następujące dwa aspekty związane z wykluczeniem zawodowym:

I. wysoki poziom bezrobocia oraz niezadowalającą liczbę podmiotów gospodarczych

Zdecydowanie najwięcej osób uważa, iż pomoc w walce z wysokim bezrobociem mogą ułatwienia przy zakładaniu własnej działalności gospodarczej. Pomoc taka mogłaby być udzielona w postaci dotacji czy ulg podatkowych. Działania tego typu popiera 74 ankietowanych, czyli 56%. Niewiele mniej, bo 71 pytanym zaznaczyło odpowiedź – kursy doszkalające lub przekwalifikowujące. Nieco ponad połowa (53%) respondentów za działanie, które najkorzystniej wpłynie na wysoki poziom bezrobocia oraz zbyt małą liczbę podmiotów gospodarczych uznało pomoc przy tworzeniu małych i średnich przedsiębiorstw. 45% pytanym nadzieję na poprawę omawianego aspektu upatruje w szkoleniach z zakresu możliwości pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania, a 43% w szkoleniach dla osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym. Co piąty ankietowany (20%) uważa, że dobrym rozwiązaniem są inkubatory kuchenne, które mają na celu wspieranie przetwórstwa lokalnych produktów. Najmniej respondentów, bo zaledwie 12%, za korzystne działanie uznało dywersyfikację działalności gospodarczej. Odpowiedzi ankietowanych w ujęciu procentowym przedstawiono graficznie na poniższym wykresie.

Legenda

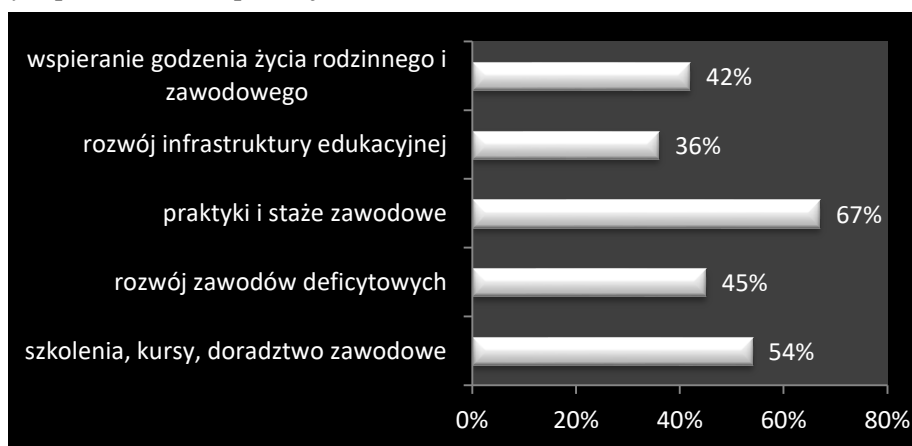
szkolenia z zakresu źródeł... - (45%) – szkolenia z zakresu możliwości pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania
dywersyfikacja działalności ... (12%) - dywersyfikacja działalności gospodarczej
wspieranie przetwórstwa lokalnych ... (20%) – wspieranie przetwórstwa lokalnych produktów (inkubatory kuchenne)
pomoc przy tworzeniu małych i ... (53%) - pomoc przy tworzeniu małych i średnich przedsiębiorstw
ulgi i pomoc przy zakładaniu ... (56%) – ułatwienia i pomoc przy zakładaniu własnej działalności gospodarczej (dotacje, ulgi podatkowe)
kursy doszkalające lub... (54%) – kursy doszkalające lub przekwalifikowujące
szkolenia dla osób zagrożonych ... (43%) – szkolenia dla osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym

Wykres nr 10 Działania najkorzystniej wpływające na wysoki poziom bezrobocia oraz niezadowalającą liczbę podmiotów gospodarczych.²³

²² Opracowanie własne

II. niedopasowanie popytu oraz podaży pracy spowodowane wykluczeniem społecznym oraz brakiem doświadczenia kandydatów do pracy

W rozwiązaniu problemu jakim jest niedopasowanie popytu oraz podaży pracy spowodowane wykluczeniem społecznym oraz brakiem doświadczenia, w opinii 67% ankietowanych pomóc może organizacja praktyk i staży zawodowych umożliwiających zdobycie doświadczenia. Ponad połowa, bo aż 54% respondentów za korzystne działanie uznało natomiast organizację szkoleń, kursów oraz doradztwa zawodowego i psychologicznego dla osób wykluczonych społecznie. 59 ankietowanych, czyli 45% twierdzi, że w rozwiązaniu analizowanego problemu może pomóc rozwój edukacji w zakresie zawodów uznanych za deficytowe, które wymieniono we wcześniejszej części niniejszego opracowania. 42% badanych uważa, że na dopasowanie popytu oraz podaży pracy najkorzystniej wpłynie wspieranie godzenia życia zawodowego oraz rodzinnego poprzez rozwój sieci przedszkoli i żłobków, a w opinii 36% najkorzystniejszym działaniem w ramach badanego aspektu będzie rozwój infrastruktury edukacyjnej, np. warsztatów technicznych czy pracowni edukacyjnych. Odpowiedzi ankietowanych w ujęciu procentowym przedstawiono poniżej.

Wykres nr 11 Działania najkorzystniej wpływające na niedopasowanie popytu oraz podaży pracy spowodowane wykluczeniem społecznym oraz brakiem doświadczenia kandydatów do pracy.²⁴

W tabeli zaprezentowano grupy defaworyzowane, których występowanie stwierdzono na obszarze działania LGD Ziemia Łańcucka. Do każdej z grup przypisano działania, które najkorzystniej wpłyną na wysoki poziom bezrobocia i niezadawalającą liczbę podmiotów gospodarczych oraz działania wpływające korzystnie na niedopasowanie popytu oraz podaży pracy spowodowane wykluczeniem społecznym oraz brakiem doświadczenia kandydatów do pracy. Działaniem uniwersalnym, które nie zostało przedstawione w tabeli, a skierowane jest do wszystkich zdefiniowanych grup defaworyzowanych jest aktywizacja społeczna i zwiększenie procesów integracyjnych.

²³ Opracowanie własne

²⁴ Opracowanie własne

<i>Działania najkorzystniej wpływające na wysoki poziom bezrobocia oraz niezadowolającą liczbę podmiotów gospodarczych</i>	<i>mieszkańcy obszarów wiejskich</i>	<i>osoby powyżej 50. roku życia</i>	<i>kobiety</i>	<i>osoby z wykształceniem podstawowym</i>	<i>osoby z wykształceniem zawodowym</i>	<i>osoby z wykształceniem średnim</i>	<i>osoby z wykształceniem wyższym</i>	<i>osoby niepełnosprawne</i>
szkolenia dla osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
kursy doszkalające lub przekwalifikowujące	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ułatwienia i pomoc przy zakładaniu własnej działalności gospodarczej (dotacje, ulgi podatkowe)	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
pomoc przy tworzeniu małych i średnich przedsiębiorstw	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
wspieranie przetwórstwa lokalnych produktów (inkubatory kuchenne)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
dywersyfikacja działalności gospodarczej	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
szkolenia z zakresu możliwości pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
<i>Działania najkorzystniej wpływające na niedopasowanie popytu oraz podaży pracy spowodowane wykluczeniem społecznym oraz brakiem doświadczenia kandydatów do pracy</i>	<i>mieszkańcy obszarów wiejskich</i>	<i>osoby powyżej 50. roku życia</i>	<i>kobiety</i>	<i>osoby z wykształceniem podstawowym</i>	<i>osoby z wykształceniem zawodowym</i>	<i>osoby z wykształceniem średnim</i>	<i>osoby z wykształceniem wyższym</i>	<i>osoby niepełnosprawne</i>
szkolenia, kursy oraz doradztwo zawodowe i psychologiczne dla osób wykluczonych społecznie	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
rozwój edukacji w zakresie zawodów uznanych za deficytowe na danym obszarze	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
organizacja praktyk i staży zawodowych umożliwiające zdobycie doświadczenia	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
rozwój infrastruktury edukacyjnej (pracowni edukacyjnych, warsztatów technicznych)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

3.4. SPÓJNOŚĆ PRZESTRZENNA

Wszystkie gminy obszaru Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łańcucka tworzą jedną wspólną pod względem przestrzennym całość. Na obszar LGD Ziemia Łańcucka składa się pięć następujących gmin wiejskich:

- gmina Białobrzegi
- gmina Grodzisko Dolne
- gmina Łańcut
- gmina Rakszawa
- gmina Żółnia

ROZDZIAŁ IV - ANALIZA SWOT

Badania służące diagnozie obszaru Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łąncucka prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, pozwoliły określić silne i słabe strony badanego terenu oraz szanse i zagrożenia, czyli czynniki zewnętrzne wpływające pozytywnie lub negatywnie na rozwój obszaru. W opracowanie zamieszczonej poniżej analizy SWOT zaangażowano przedstawicieli wszystkich sektorów tj. przedstawicieli sektora społecznego, publicznego, gospodarczego oraz mieszkańców. W przedstawionej analizie SWOT uwzględniono rekomendacje, uwagi oraz opinie lokalnej społeczności, które uzyskano w wyniku dwuetapowych konsultacji społecznych. Konsultacje takie przeprowadzono w dniach 21 – 23 września 2015 roku w każdej gminie terenu LGD Ziemia Łąncucka. Podczas tych spotkań wypracowano przedmiotową analizę SWOT. Następnie została ona zamieszczona na stronie internetowej www.lgd-zl.pl z informacją o możliwości składania uwag i dodatkowych zapisów do tego dokumentu za pośrednictwem poczty elektronicznej. Drugi etap konsultacji społecznych, którego celem była między innymi korekta analizy SWOT wypracowanej podczas pierwszego etapu, odbył się 5 listopada 2015 r. w Starostwie Powiatowym w Łąncucie. Zweryfikowano wówczas przedmiotową analizę, a jej poprawioną wersję zamieszczono na stronie internetowej LGD. Opinie i uwagi pozyskane tą drogą również przyczyniły się do opracowania ostatecznej wersji analizy SWOT, która została zaprezentowana poniżej.

<i>MOCNE STRONY</i>	<i>ODNIESIENIE DO DIAGNOZY</i>	<i>SŁABE STRONY</i>	<i>ODNIESIENIE DO DIAGNOZY</i>
✓ położenie obszaru objętego LSR na terenie bogatym w walory przyrodnicze – czyste powietrze, woda, nieskażone środowisko naturalne	Roz. 3.2.1.	✓ słabe wykorzystanie walorów naturalnych środowiska	Roz. 3.2.1.
✓ duża powierzchnia kompleksów leśnych zwiększająca atrakcyjność turystyczną obszaru	Roz. 3.2.1.	✓ niedostateczna promocja walorów turystycznych i przyrodniczych obszaru objętego LSR	Roz. 3.2.2.
✓ korzystne położenie komunikacyjne jako atut dla rozwoju turystyki	Roz. 3.2.2.	✓ niewystarczająco rozwinięta baza turystyczna i agroturystyczna oraz rekreacyjna i wypoczynkowa	Roz. 3.2.2.
✓ korzystne warunki do rozwoju turystyki i sportu (płaski teren, trasy rowerowe, boiska sportowe)	Roz. 3.2.2.	✓ zły stan obiektów zabytkowych	Roz. 3.2.3.
✓ silne związki emocjonalne z tzw. małą ojczyzną- bogate dziedzictwo kulturowo-historyczne, przywiązanie do tradycji i tożsamości lokalnej	Roz. 3.2.3.	✓ małe zainteresowanie ludzi młodych kultywowaniem lokalnych tradycji	Roz. 3.2.3.
✓ duża liczba lokalnych twórców ludowych	Roz. 3.2.3.	✓ niedostateczna promocja produktów lokalnych	Roz. 3.2.3.
✓ częściowe scalenie gruntów na terenie Gminy Grodzisko Dolne	Roz. 3.1.4.	✓ konieczność przeprowadzenia dalszego procesu scalania gruntów	Roz. 3.1.4.
✓ warunki sprzyjające rozwojowi produkcji warzywnej i sadownictwa	Roz. 3.1.4.	✓ niska opłacalność produkcji rolniczej	Roz. 3.1.4.
✓ wzrost aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców	Roz. 3.2.3.	✓ niewystarczająca ilość zakładów pracy	Roz. 3.1.4.
✓ wzrost aktywności sportowej mieszkańców	Roz. 3.2.2.	✓ niewystarczająca sieć kanalizacyjna nie zabezpiecza potrzeb wszystkich mieszkańców obszaru	Roz. 3.1.5.
✓ rozwinięta sieć dróg gminnych i powiatowych	Roz. 3.2.2.	✓ brak melioracji	Roz. 3.1.4.

✓ dobry stan sieci wodno – kanalizacyjnej	Roz. 3.1.5.	✓ wysokie bezrobocie, zwłaszcza wśród ludzi młodych	Roz. 3.1.2.
✓ połączenia autobusowe z większymi miastami regionu (Leżajsk, Rzeszów, Łańcut)	Roz. 3.2.2.	✓ małe zaangażowanie mieszkańców sprawami gminy	Roz. 3.2.3.
		✓ brak miejsc spotkań dla młodzieży (życie kulturalne)	Roz. 3.2.3.
		✓ niedostatecznie rozwinięta infrastruktura sportowa	Roz. 3.2.2.
		✓ słaba integracja mieszkańców, szczególnie wśród osób starszych i samotnych	Roz. 3.2.3.
		✓ niezadowalający stan dróg oraz brak infrastruktury towarzyszącej (chodniki, oświetlenie)	Roz. 3.2.2.
<i>SZANSE</i>	<i>ODNIESIENIE DO DIAGNOZY</i>	<i>ZAGROŻENIA</i>	<i>ODNIESIENIE DO DIAGNOZY</i>
✓ możliwość rozwoju turystyki pieszej oraz rowerowej	Roz. 3.2.2.	✓ brak promocji turystyki, agro i ekoturystyki	Roz. 3.2.2.
✓ trendy rynku turystycznego wskazujące na popularność wypoczynku na terenach wiejskich	Roz. 3.2.2.	✓ brak zainteresowania podmiotów zewnętrznych finansowaniem inwestycji sportowo-rekreacyjnych i turystycznych	Roz. 3.2.2.
✓ rozwój gospodarstw ekologicznych	Roz. 3.1.4.	✓ brak regionalnej polityki rolnej	Roz. 3.1.4.
✓ rosnące zapotrzebowanie na tzw. zdrową żywność	Roz. 3.1.4.	✓ niskie ceny zbytu na produkty rolne	Roz. 3.1.4.
✓ środki na tworzenie i rozwój szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych	Roz. 3.2.2.	✓ wysokie koszty produkcji rolnej, powodujące małą rentowność części gospodarstw rolnych	Roz. 3.1.4.
✓ możliwość uzyskania dofinansowania ze środków UE na realizacją projektów związanych z edukacją ekologiczną, turystyką oraz promocją walorów przyrodniczych obszaru	Roz. 3.2.2.	✓ skomplikowane procedury przyznawania środków finansowych w postaci kredytów czy dotacji unijnych	Roz. 3.1.4.
✓ promocja lokalnych produktów, tradycji i obrzędów	Roz. 3.2.3.	✓ wzrost liczby osób bezrobotnych	Roz. 3.1.2.
✓ Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo	Roz. 3.2.2.	✓ niezagospodarowanie obszaru, duża ilość nieużytków rolnych	Roz. 3.1.4.
✓ unowocześnianie gospodarstw rolnych i ich produkcji	Roz. 3.1.4.	✓ migracje ludzi młodych do miast i emigracja zarobkowa zagranicę	Roz. 3.1.1.
✓ włączenie się rolników do grup producenckich – regionalnych, krajowych, zagranicznych	Roz. 3.1.4.	✓ starzenie się społeczeństwa	Roz. 3.1.1.
✓ uzyskanie środków na remont nawierzchni dróg gminnych i powiatowych	Roz. 3.2.2.	✓ słaba aktywność ludzi młodych	Roz. 3.2.3.
✓ rozwijająca się gospodarka	Roz. 3.1.4.	✓ ubożenie społeczeństwa	Roz. 3.1.3.

✓ wzmacnianie więzi wśród społeczności lokalnej	Roz. 3.2.3.	✓ biurokracja w uzyskaniu wszelkiego rodzaju pozwoleń	Roz. 3.1.4.
✓ dotądnie saldo migracji	Roz. 3.1.1.	✓ szybko rosące koszty inwestycji	Roz. 3.1.4.

Jak wynika z zamieszczonej powyżej analizy czynników zewnętrznych i wewnętrznych wpływających na obszar Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łańcucka, mocną stroną jest położenie obszaru objętego LSR na terenie bogatym w walory przyrodnicze, takie jak: czyste powietrze, woda, znaczna ilość kompleksów leśnych czy nieskażone środowisko naturalne. Ma to potwierdzenie również w wynikach przeprowadzonego badania ankietowego. Bowiem aż 66% respondentów za mocną stroną omawianego terenu uznało zasoby przyrodniczo – środowiskowe. Niewiele mniej, bo 65% wskazało natomiast na zasoby historyczno – kulturowe. Atutem badanego obszaru jest niewątpliwie bogate dziedzictwo kulturowo – historyczne, przywiązanie do tradycji i tożsamości lokalnej oraz silne związki emocjonalne z tzw. małą ojczyzną. Jako słabą stroną wskazano natomiast małe zainteresowanie kultywowaniem lokalnych tradycji wśród ludzi młodych. Należy zatem podjąć działania mające na celu propagowanie i promowanie lokalnych tradycji, obrzędów i zwyczajów wśród młodzieży. Pozytywną tendencją jest wzrost aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców gmin obszaru objętego strategią. Aktywność ta jest jednak znacznie słabsza wśród ludzi młodych. W trakcie prac i dyskusji nad mocnymi i słabymi stronami zwrócono także uwagę na słabą integrację ludności, szczególnie dotyczy to osób starszych i samotnych. Powinno się zatem dążyć do wzmocnienia więzi wśród lokalnej społeczności i zachęcać do integracji społecznej wszystkich mieszkańców bez względu na wiek czy status społeczny.

Korzystne położenie zarówno komunikacyjne jak i przyrodnicze ma znaczący wpływ na rozwój turystyki. Turystykę i rekreację jako mocną stroną badanego obszaru wskazało 54% ankietowanych. Na terenie tworzącym obszar LGD istnieją dobre warunki do rozwoju turystyki wypoczynkowej i rekreacyjnej oraz agroturystyki. Jest to związane z trendami rynku turystycznego wskazującymi na popularność wypoczynku na terenach wiejskich. Należy zatem rozbudowywać i modernizować istniejącą bazę turystyczną i okołoturystyczną oraz zintensyfikować związane z nią działania promocyjne. Jako zagrożenie dla rozwoju turystyki wskazywano bowiem brak jej promocji oraz brak zainteresowania podmiotów zewnętrznych finansowaniem inwestycji sportowo – rekreacyjnych i turystycznych.

Walory przyrodniczo – środowiskowe oraz korzystne warunki do rozwoju agro i ekoturystyki stanowią doskonałą bazę do tworzenia gospodarstw ekologicznych, szczególnie w związku z modą na tzw. zdrową żywność. Potencjał badanego obszaru w zakresie rozwoju produkcji ekologicznej oraz warzywno – sadowniczej stanowi niewątpliwie jego mocną stroną. Zagrożenia jakie wskazywano w tym przypadku to brak regionalnej polityki rolnej, wysokie koszty produkcji rolnej czy niskie ceny zbytu produktów rolnych. Szansę upatruje się natomiast w unowocześnieniu gospodarstw rolnych i ich produkcji oraz włączeniu się rolników do regionalnych, krajowych i zagranicznych grup producenckich.

Za słabą stroną analizowanego obszaru 82% ankietowanych uznało sytuację na lokalnym rynku pracy. Przeprowadzone przy okazji opracowywania strategii badanie, również wykazało wysoki poziom bezrobocia, szczególnie wśród ludzi młodych. Należy zatem zintensyfikować działania mające na celu tworzenie nowych miejsc pracy i rozwój już istniejących.

W trakcie dyskusji nad przedmiotową analizą SWOT, jako słabą stroną wskazano również niedostateczną promocję produktów lokalnych, licznie występujących na analizowanym obszarze. Opinię tę potwierdziło także przeprowadzone badanie ankietowe. Aż 71% respondentów uznało bowiem promocję lokalnych produktów za słabą stroną. Powinno się zwiększyć ilość kampanii reklamowych i informacyjnych w tym zakresie.

Uczestnicy spotkań konsultacyjnych jako słabą stroną wskazywali także niezadowolający stan dróg gminnych i powiatowych oraz infrastruktury towarzyszącej takiej jak chodniki, pobocza czy oświetlenie. Należy wykorzystać szansę jaką daje możliwość uzyskania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej na sfinansowanie tego typu inwestycji.

ROZDZIAŁ V

CELE I WSKAŹNIKI

V.1. SPECYFIKACJA I OPIS CELÓW OGÓLNYCH, PRZYPISANYCH IM CELÓW SZCZEGÓLOWYCH I PRZEDSIĘWZIĘC ORAZ UZASADNIENIE ICH SFORMUŁOWANIA W OPARCIU O KONSULTACJE SPOŁECZNE I POWIĄZANIE Z ANALIZĄ SWOT I DIAGNOZĄ OBSZARU

Opracowanie celów strategicznych oraz wskaźników je mierzących, możliwe było dzięki dużemu zaangażowaniu różnych środowisk lokalnych, na różnych etapach pracy nad przygotowaniem LSR.

Pierwszym krokiem do konstrukcji celów LSR było przeprowadzenie badania ilościowego ankietowego wśród mieszkańców obszaru. Celem przeprowadzonego badania było poznanie problemów i oczekiwań różnych grup społecznych, zamieszkujących poszczególne gminy, wchodzące w skład LGD Ziemia Łańcucka.

Formularz ankiety zawierał 9 kompleksowych pytań, dotyczących różnych obszarów, w szczególności warunków życia, problemów w zakresie życia społeczno-gospodarczego, kierunków, w jakich powinna dana gmina się rozwijać, itp. W badaniu wzięło udział 400 respondentów, wśród których 67% stanowiły kobiety.

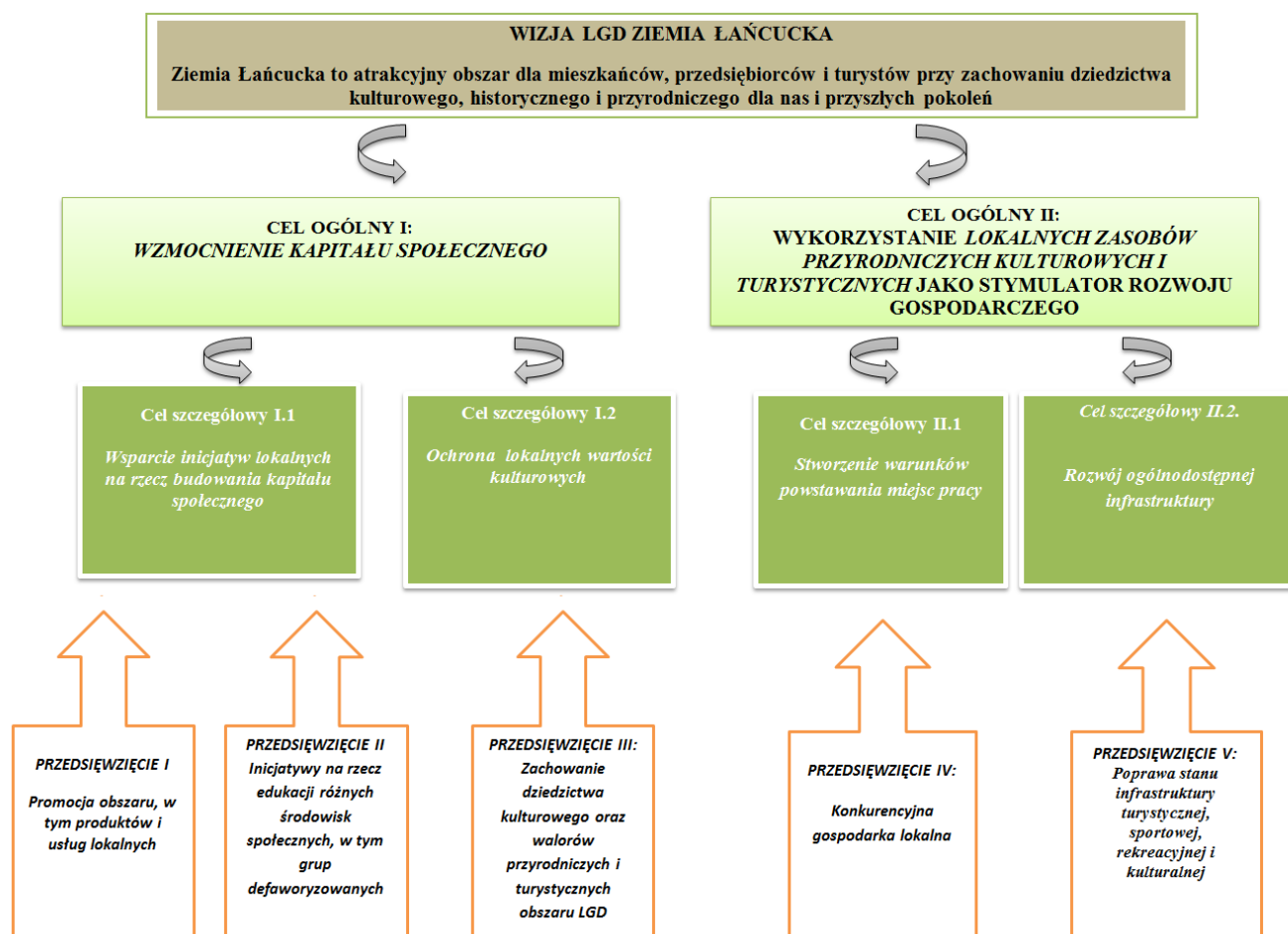
Respondenci zadeklarowali chęć rozwoju gospodarczego ich gmin i mają dużo propozycji na realizację tego celu. Mieszkańcy chcą tworzenia nowych miejsc pracy, a pomoc ma w tym m.in. pozyskiwanie środków z zewnątrz oraz tworzenie nowych podmiotów gospodarczych. W ramach infrastruktury nagłym problemem jest stan dróg i chodników oraz poprawa układu komunikacyjnego. Kwestie społeczne są dla mieszkańców również bardzo ważne, a wśród nich najbardziej priorytetowymi kwestiami zdają się być funkcjonowanie opieki zdrowotnej oraz aktywizacja bezrobotnych.

Kolejnym etapem prac nad określeniem celów i wskaźników były konsultacje ze społecznością lokalną, przeprowadzone we wrześniu 2015 roku w każdej gminie wchodzącej w skład LGD. W wyniku konsultacji z mieszkańcami powstała szczegółowa analiza SWOT, która w powiązaniu z diagnozą społeczno-gospodarczą pozwoliła na wyodrębnienie najważniejszych problemów i wyzwań, które mogłyby zostać zniwelowane dzięki środkom z PROW 2014-2020. Ostatnim etapem prac nad sformułowaniem celów ogólnych, celów szczegółowych oraz wskaźników mierzących poszczególne cele były warsztaty i spotkania Zespołu Partycypacyjnego. Członkowie Zespołu, na bazie wypracowanych z mieszkańcami celów, opracowali propozycję poszczególnych wskaźników oddziaływania, rezultatu i produktu. Wypracowane założenia zostały zamieszczone na stronie internetowej www.lgd-zl.pl celem szerokiej konsultacji.

Podczas przeprowadzonych spotkań, na podstawie uspołecznionej diagnozy obecnej sytuacji obszaru LGD oraz wyodrębnionej analizy SWOT, wspólnie dokonano wyznaczenia celów głównych LSR.

Reasumując, wyboru celów ogólnych i szczegółowych dokonano w oparciu o analizę danych statystycznych zebranych na etapie diagnozy, wyników i wniosków wynikających z analizy SWOT, konsultacji społecznych oraz spotkań Zespołu Partycypacyjnego.

Prezentację celów strategii przedstawia schemat

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe uwarunkowania oraz możliwości realizacji zadań przez LGD w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 wyznaczono następujące cele ogólne do realizacji: Formułowanie celów opiera się o analizę SWOT, gdzie pierwszym etapem jest identyfikacja problemów. Wyznaczono następujące cele ogólne do realizacji:

- ❖ **CEL OGÓLNY I: WZMOCNIENIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO**
- ❖ **CEL OGÓLNY II: WYKORZYSTANIE LOKALNYCH ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH KULTUROWYCH I TURYSTYCZNYCH JAKO STYMULATOR ROZWOJU GOSPODARCZEGO**

- ❖ **Cel ogólny I - Wzmocnienie kapitału społecznego**

- społeczność lokalna wyznaczyła ten cel na podstawie analizy związanej ze środowiskiem naturalnym oraz cennymi zasobami kulturalnymi, kulturowymi i naturalnymi występującymi na obszarze LGD.

Na terenie LGD istnieją rezerваты przyrody, obszary chronione, a także interesujące obiekty dziedzictwa kulturowego. Cel ten wynika również ze zidentyfikowanej niskiej jakości życia ludności terenów LGD, marazmu i zniechęcenia, niskiej aktywności społecznej mieszkańców, a z drugiej strony przeciwstawnie z: bogatej tradycji i kultury tych obszarów, regionalnych potraw i wielu innych walorów. Poprzez *Wzmocnienie kapitału społecznego*, należy rozumieć wszelkie działania zarówno inwestycyjne, jak i miękkie, które poprawiają standard życia mieszkańców.

- ❖ **Cel ogólny II. - Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych kulturowych i turystycznych jako stymulator rozwoju gospodarczego**

- został zdefiniowany na podstawie diagnozy i analizy SWOT, danych dotyczących niskiego wskaźnika przedsiębiorczości na terenie LGD, wysokiego wskaźnika bezrobocia, niskiego poziomu wykształcenia lokalnego społeczeństwa, wysokiego ujemnego salda migracji, wysokiego udziału społeczeństwa rolniczego na terenie LGD oraz potencjału branży rolno-spożywczej.

W ramach celów ogólnych wyróżniono cele szczegółowe. Cele szczegółowe są mierzalne, konkretne i określone w czasie.

Cel ogólny nr 1 będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

Cel szczegółowy I.1 - Wsparcie inicjatyw lokalnych na rzecz budowania kapitału społecznego

- został zdefiniowany na podstawie diagnozy obszaru LGD oraz analizy SWOT, w oparciu o słabe strony i możliwości rozwoju.

Cel szczegółowy I.2 - Ochrona lokalnych wartości kulturowych

- został zdefiniowany na podstawie diagnozy obszaru LGD oraz analizy SWOT w oparciu o słabe strony i możliwości rozwoju.

Cel szczegółowy II.1 - Stworzenie warunków powstawania miejsc pracy - został zdefiniowany na podstawie diagnozy obszaru LGD oraz analizy SWOT w oparciu o słabe strony i możliwości rozwoju.

Cel szczegółowy II.2 - Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury- został zdefiniowany na podstawie diagnozy obszaru LGD oraz analizy SWOT w oparciu o słabe strony i możliwości rozwoju.

W efekcie wyznaczone kierunki rozwoju strategicznego wynikają z lokalnych uwarunkowań, stanowią wizję rozwoju obszaru LGD reprezentantów trzech sektorów: społecznego, publicznego i gospodarczego, dzięki czemu stanowią prezentację interesów całego społeczeństwa.

Aktywność lokalnych społeczności będzie stymulowana poprzez szereg działań aktywizujących (zwłaszcza społeczności marginalizowane, wykluczone) oraz tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi lokalnemu kierowanemu przez społeczność.

W ramach celów szczegółowych zaplanowano realizację następujących przedsięwzięć:

PRZEDSIĘWZIĘCIE I: Promocja obszaru, w tym produktów i usług lokalnych

PRZEDSIĘWZIĘCIE II: Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych

PRZEDSIĘWZIĘCIE III: Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz walorów przyrodniczych i turystycznych obszaru LGD

PRZEDSIĘWZIĘCIE IV: Konkurencyjna gospodarka lokalna

PRZEDSIĘWZIĘCIE V: Poprawa stanu infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej

Cele LSR zostały sformułowane z wykorzystaniem „metody problemowej”. Schemat konstrukcji celów zgodny z Wytycznymi do opracowania lokalnych strategii rozwoju na lata 2014-2020 przedstawiony został poniżej

Poniższa tabela prezentuje cele ogólne, cele szczegółowe oraz przedsięwzięcia w powiązaniu z analizą SWOT i diagnozą obszaru:

<i>Zidentyfikowany problem/wyzwanie społeczno-ekonomiczne określone w analizie SWOT</i>	<i>Odniesienie do diagnozy</i>	<i>Cele ogólne</i>	<i>Cele szczegółowe</i>	<i>Planowane przedsięwzięcia</i>	<i>Produkty</i>	<i>Rezultaty</i>	<i>Czynniki zewnętrzne mające wpływ na realizację działań</i>
1.Niska aktywność społeczna mieszkańców 2.Słaba integracja mieszkańców, szczególnie wśród osób starszych i samotnych 3.Małe zaangażowanie mieszkańców sprawami gminy 4. Niewystarczająca świadomość społeczna mieszkańców w zakresie ekologii, ochrony środowiska 5.Słabo rozwinięta informacja i promocja obszaru 6.Słabe wykorzystanie produktów lokalnych	Rozdział 3.2.3	CEL OGÓLNY I Wzmocnienie kapitału społecznego	CEL SZCZEGÓŁOWY I.1 Wsparcie inicjatyw lokalnych na rzecz budowania kapitału społecznego	PRZEDSIĘWZIĘCIE I Promocja obszaru, w tym produktów i usług lokalnych	1.Liczba zrealizowanych działań promujących obszar LGD-18 szt. 2. Liczba wydanych publikacji –18 szt. 3.Liczba projektów promujących i rozwijających produkty lokalne-13	1.Liczba odbiorców publikacji dotyczących promocji walorów obszaru LGD - 2000 2.Liczba organizacji i grup nieformalnych, które nabyły doświadczenie w realizacji projektów-25 3.Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych oraz doradztwie świadczonym przez LGD - 200 4. Liczba uczestników projektów edukacyjnych, którzy uzyskali dodatkową wiedzę w danym obszarze tematycznym, w tym z grup defaworyzowanych objętych wsparciem - 150 5.Liczba podmiotów otrzymujących wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie	Brak zainteresowania wnioskodawców pozyskaniem środków na promocję obszaru. Trudności proceduralne. Zmieniające się przepisy prawa
	Rozdział 3.2.1			PRZEDSIĘWZIĘCIE II Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych	1.Liczba zrealizowanych inicjatyw edukacyjnych, w tym z zakresu ochrony środowiska i zmian klimatycznych- 14 szt. 2.Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami- 30 szt. 3.Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa- 100 4. Liczba osobodni		

					szkoleń dla pracowników LGD – 50 5. Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD – 40 6. Liczba zrealizowanych inicjatyw wykorzystujących nowoczesne techniki komunikacji - 1	ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w biurze LGD – 40 6. Liczba uczestników projektów edukacyjnych, którzy uzyskali dodatkową wiedzę w danym obszarze edukacyjnym, w tym z grup defaworyzowanych objętych wsparciem – 33000 osób	
1.Słabe wykorzystanie walorów naturalnych (przyrodniczych, kulturowych i turystycznych) obszaru LGD 2.Zły stan obiektów zabytkowych	Rozdział 3.2.2		CEL SZCZEGÓŁOWY I.2. Ochrona lokalnych wartości kulturowych	PRZEDSIĘWZIĘCIE III Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz walorów przyrodniczych i turystycznych obszaru LGD	1.Liczba zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego poddanych pracom konserwatorskim, restauratorskim lub odnawiającym – 6 szt. 2.Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR- 18	1.Liczba osób korzystających z odrestaurowanych obiektów zabytkowych- 5000 2.Liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: przyrodnicze, kulturowe, historyczne, turystyczne, produkty lokalne - 30	Trudności proceduralne. Zmieniające się przepisy prawa
1.Niedostateczna liczba rozwijających się mikro i małych przedsiębiorstw 2. Niskie zasoby finansowe mieszkańców na rozwój przedsiębiorczości	Rozdział 3.1.2 3.1.4	CEL OGÓLNY II Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych i kulturowych	CEL SZCZEGÓŁOWY II.1. Stworzenie warunków powstawania miejsc i pracy	PRZEDSIĘWZIĘCIE IV Konkurencyjna gospodarka lokalna	1.Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa – 9 2.Liczba operacji polegających na	1.Liczba utworzonych i utrzymanych miejsc pracy- 22 2.Liczba osób, które nabyły nowe umiejętności i kompetencje -20	Ubożenie społeczeństwa Emigracja ludności w wieku produkcyjnym do większych

<p>3. Mała liczba małych i średnich przedsiębiorstw 4. Wysoki poziom bezrobocia</p>		<p><i>turystycznych jako stymulator rozwoju gospodarczego</i></p>			<p>rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa lub podnoszących kompetencje pracodawców i ich pracowników - 4 3. Liczba utworzonych inkubatorów przetwórstwa lokalnego – 2 4. Liczba operacji polegających na rozwoju rynków zbytu produktów i usług lokalnych – 3</p>	<p>3. Liczba podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych – 10</p>	<p>ośrodków miejskich i za granicę. Niskie ceny zbytu na produkty rolne</p>
<p>1. Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna (ścieżki rowerowe, spacerowe, trasy biegowe, ścieżki dydaktyczne, obiekty sportowe) 2. Niezadawalający stan dróg gminnych i powiatowych oraz infrastruktury towarzyszącej chodniki, oświetlenie, pobocza</p>	<p>Rozdział 3.2.2</p>		<p>CEL SZCZEGÓŁOWY II.2. Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury</p>	<p>PRZEDSIĘWZIĘCIE V Poprawa stanu infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej</p>	<p>1. Liczba utworzonych, zmodernizowanych i oznakowanych szlaków turystycznych, rowerowych i pieszych (z projektem współpracy) - 13 2. Liczba nowych, zmodernizowanych lub wyposażonych obiektów infrastruktury turystycznej, agroturystycznej, rekreacyjnej, sportowej lub kulturalnej - 20</p>	<p>1. Liczba osób korzystających z utworzonych, zmodernizowanych szlaków turystycznych, rowerowych i pieszych – 1500 2. Liczba osób korzystających z nowych, zmodernizowanych lub wyposażonych obiektów infrastruktury turystycznej, agroturystycznej, rekreacyjnej, sportowej lub kulturalnej - 35300</p>	<p>Obniżenie jakości życia mieszkańców i depopulacja obszarów. Niska jakość życia osób z grup defaworyzowanych. Brak zainteresowania podmiotów zewnętrznych finansowaniem inwestycji sportowo-rekreacyjnych i turystycznych</p>

Powyższe zestawienie analizy SWOT i danych wynikających z diagnozy obszaru LGD z założonymi w LSR celami dowodzi, że cele LSR oraz przedsięwzięcia służące ich realizacji wywodzą się ze specyficznych uwarunkowań obszaru LGD zidentyfikowanych w diagnozie i wyróżnionych w analizie SWOT. Wskazuje to na adekwatność i logikę planowania strategicznego w niniejszym dokumencie. Skorelowanie polityki rozwoju LGD w przyszłości, w tym przedsięwzięć i celów LSR, z diagnozą oraz analizą SWOT i wynikającymi z nich kluczowymi, specyficznymi elementami będzie rzutowało na trafną i efektywną realizację LSR oraz zdynamizowanie rozwoju obszaru LGD.

V.2. WYKAZANIE ZGODNOŚCI CELÓW Z CELAMI PROGRAMÓW, W RAMACH KTÓRYCH PLANOWANE JEST FINANSOWANIE LSR.

Zakłada się, że realizacja celów ogólnych, celów szczegółowych oraz przedsięwzięć zostanie dofinansowana ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020. Zidentyfikowane na podstawie analizy SWOT potrzeby będą realizowane poprzez działania wpisujące się w priorytety rozwoju obszarów wiejskich określone w rozporządzeniu EFRROW.

Głównym celem PROW 2014-2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Cel ogólny I – Wzmocnienie kapitału społecznego jest zgodny z następującymi celami PROW 2014-2020:

- ✚ **1A) Wspieranie innowacyjności, współpracy i rozwoju bazy wiedzy na obszarach wiejskich** - Ze względu na niski poziom innowacyjności sektora rolno-spożywczego, istnieje potrzeba zwiększenia liczby wdrożonych rozwiązań innowacyjnych oraz transfer nowoczesnych i już znanych rozwiązań. Dla zwiększenia innowacyjności konieczne jest stworzenie warunków sprzyjających jej rozwojowi, m.in. poprzez podniesienie świadomości (w tym ekologicznej) i kwalifikacji mieszkańców.
- ✚ **1C) Wspieranie uczenia się przez całe życie oraz szkolenia zawodowego w sektorach rolnictwa i leśnictwa** - Ze względu na różnice w dostępności i jakości usług publicznych pomiędzy miastem a wsią, niezbędne jest podjęcie działań na rzecz zwiększenia dostępności do wysokiej jakości usług publicznych, w szczególności w zakresie edukacji, zdrowia, usług kulturalnych oraz społecznych.
- ✚ **6B) Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich** - Ze względu na wysoki poziom zagrożenia ubóstwem mieszkańców obszarów wiejskich, istnieje potrzeba podejmowania na poziomie lokalnym działań pobudzających postawy kreatywne i umożliwiających zarówno udział we wspólnych przedsięwzięciach jak i samodzielną realizację projektów. Istnieje potrzeba odpowiedniego wykorzystania potencjałów kulturowych, środowiskowych i turystycznych obszarów wiejskich, przy zaangażowaniu lokalnej społeczności dla przyspieszenia lokalnego rozwoju gospodarczego, a przede wszystkim zwiększenia udziału dochodów mieszkańców z działalności pozarolniczej. Silne więzi społeczne w ramach lokalnych społeczności oraz ich aktywizacja powinny zostać wykorzystane do planowania i podejmowania wspólnych działań i rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców.

Cel ogólny I - Wzmocnienie kapitału społecznego jest zgodny z następującymi celami przekrojowymi PROW 2014-2020:

Cel przekrojowy PROW 2014-2020	Przedsięwzięcie w ramach LSR
1. Ochrona środowiska 2. Łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej	<p><u>Przedsięwzięcie II: Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych</u></p> <p>W ramach Przedsięwzięcia zakłada się realizację operacji edukacyjnych i kulturalnych, które poprawią świadomość z zakresu ochrony środowiska i ekologiczną mieszkańców. Zgodnie z przyjętymi kryteriami wyboru operacji, zakłada się dodatkową punktację dla projektów edukacyjnych ukierunkowanych na ochronę środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu. Projekty zakładające określoną tematykę mogą uzyskać max 10 pkt w ramach oceny organu decyzyjnego.</p>
3. Innowacyjność	<p><u>Przedsięwzięcie I: Promocja obszaru, w tym produktów i usług lokalnych</u></p> <p>W ramach Przedsięwzięcia przyjęto kryteria wyboru operacji, które pozwolą na wybór operacji, które w sposób atrakcyjny i z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań będą promować obszar oraz zintegrują i zaktywizują mieszkańców z różnych środowisk społecznych. Projekty innowacyjne mogą uzyskać max 10 pkt. w ramach oceny przez organ decyzyjny.</p>

Cel ogólny II- Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych kulturowych i turystycznych jako stymulator rozwoju gospodarczego jest zgodny z następującymi celami szczegółowymi PROW 2014-2020:

- ✚ **1A) Wspieranie innowacyjności, współpracy i rozwoju bazy wiedzy na obszarach wiejskich** - Ze względu na niski poziom innowacyjności sektora rolno-spożywczego, istnieje potrzeba zwiększenia liczby wdrożonych rozwiązań innowacyjnych oraz transfer nowoczesnych i już znanych rozwiązań. Dla zwiększenia innowacyjności konieczne jest stworzenie warunków sprzyjających jej rozwojowi, m.in. poprzez podniesienie świadomości (w tym ekologicznej) i kwalifikacji mieszkańców.

✚ **6A) Ułatwianie różnicowania działalności, zakładania i rozwoju małych przedsiębiorstw i tworzenia miejsc pracy** - Wysoki poziom bezrobocia (w tym ukrytego), niski udział działalności pozarolniczej w strukturze zatrudnienia na obszarach wiejskich, niższy niż w miastach poziom dochodów mieszkańców wsi oraz wyższy niż w miastach odsetek osób zagrożonych ubóstwem wskazują na potrzebę wsparcia działań ułatwiających mieszkańcom znalezienie pracy poza rolnictwem bez zmiany miejsca zamieszkania. Niezbędne jest zatem wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy na obszarach wiejskich, ułatwienie dojazdu do pracy w miastach oraz umożliwienie pracy na odległość. Mając na uwadze poziom kwalifikacji mieszkańców obszarów wiejskich, znalezienie zatrudnienia uwarunkowane jest dostosowaniem ich umiejętności do potrzeb rynku pracy.

✚ **6B) Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich** - Poziom rozwoju infrastruktury technicznej warunkuje możliwość rozwoju gospodarczego, atrakcyjność inwestycyjną, warunki życia mieszkańców, dostępność do usług publicznych i miejsc pracy w ośrodkach lokalnych. Potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury publicznej są w większym stopniu dotyczą obszarów wiejskich oddalonych od miast. Na obszarach o potencjale do rozwoju funkcji turystycznych niezbędne jest wspieranie odnowy wsi dla zapewnienia efektywnego wykorzystania istniejących możliwości rozwoju. Silne więzi społeczne w ramach lokalnych społeczności oraz ich aktywizacja powinny zostać wykorzystane do planowania i podejmowania wspólnych działań i rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców.

Cel ogólny II- Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych kulturowych i turystycznych jako stymulator rozwoju gospodarczego jest zgodny z następującymi celami przekrojowymi PROW 2014-2020:

Cel przekrojowy PROW 2014-2020	Przedsięwzięcie w ramach LSR
1. Ochrona środowiska 2. Innowacyjność	<u>PRZEDSIĘWZIĘCIE IV: Konkurencyjna gospodarka lokalna</u> W ramach Przedsięwzięcia zakłada się realizację operacji inwestycyjnych z zastosowaniem rozwiązań korzystnych dla środowiska naturalnego. Zgodnie z przyjętymi kryteriami wyboru operacji, zakłada się dodatkową punktację dla projektów wykorzystujących nowoczesne rozwiązania, wpływające korzystnie dla naturalnego środowiska. Projekty zakładające określoną tematykę mogą uzyskać max 10 pkt w ramach oceny organu decyzyjnego. W ramach Przedsięwzięcia promowane będą również projekty, które spełniają definicję innowacyjności, określoną w definicji kryterium. Operacje innowacyjne mogą max uzyskać 10 pkt w ramach oceny organu decyzyjnego.

V.3. PRZEDSTAWIENIE CELÓW Z PODZIAŁEM NA ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Poniższa tabela prezentuje cele ogólne, cele szczegółowe i przedsięwzięcia z podziałem na źródła finansowania:

CEL OGÓLNY	CELE SZCZEGÓŁOWE	PRZEDSIĘWZIĘCIA	Źródła finansowania
CEL OGÓLNY I: Wzmocnienie kapitału społecznego	Cel szczegółowy I.1: Wsparcie inicjatyw lokalnych na rzecz budowania kapitału społecznego	PRZEDSIĘWZIĘCIE I Promocja obszaru, w tym produktów i usług lokalnych	PROW
		PRZEDSIĘWZIĘCIE II: Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych	PROW
	Cel szczegółowy I.2. Ochrona lokalnych wartości kulturowych	PRZEDSIĘWZIĘCIE III: Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz walorów przyrodniczych i turystycznych obszaru LGD	PROW
Cel ogólny II: Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych kulturowych i turystycznych jako stymulator rozwoju gospodarczego	Cel szczegółowy II.1: Stworzenie warunków powstawania miejsc pracy	PRZEDSIĘWZIĘCIE IV Konkurencyjna gospodarka lokalna	PROW
	Cel szczegółowy II.2. Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury	PRZEDSIĘWZIĘCIE V: Poprawa stanu infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej	PROW

V.4. PRZEDSTAWIENIE PRZEDSIĘWZIĘĆ REALIZOWANYCH W RAMACH LSR, A TAKŻE WSKAZANIE SPOSOBU ICH REALIZACJI WRAZ Z UZASADNIENIEM

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 1: PROMOCJA OBSZARU, W TYM PRODUKTÓW I USŁUG LOKALNYCH

<i>Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji</i>	<i>Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia</i>	<i>Grupy docelowe</i>	<i>Zakres operacji</i>	<i>Metoda realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem</i>
<p>Cel ogólny I: WZMOCNIENIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO</p> <p>Cel szczegółowy I.1. WSPARCIE INICJATYW LOKALNYCH NA RZECZ BUDOWANIA KAPITAŁU SPOŁECZNEGO</p>	<p>Zawarte w diagnozie i analizie SWOT problemy oraz szanse wskazują na niedostateczną promocję oraz słabe wykorzystanie walorów LGD Ziemia Łąncucka. Przejawia się to przede wszystkim brakiem środków na działania promocyjne i marginalizację tej dziedziny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osoby fizyczne - jednostki samorządu terytorialnego - instytucje kultury - kościoły i inne związki wyznaniowe - organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) - instytucje i inne podmioty zajmujące się promocją obszaru 	<p>Zakres operacji obejmował będzie wydarzenia promujące obszar objęty LSR, oraz aktywizujące oraz integrujące społeczność lokalną. Możliwe do realizacji będą projekty promujące aktywny styl życia dla dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób wykluczonych społecznie, jak również publikacje, targi, wystawy, festyny, wyjazdy studyjne, wydawnictwa (książki kucharskie), certyfikacja produktów lokalnych, Ponadto dodatkowo preferowane będą operacje, które wykorzystają lokalny potencjał oraz będą innowacyjne w skali obszaru LGD, zgodnie z kryteriami wyboru</p>	<p>Projekt grantowy – zgodnie z procedurą określoną w LSR. Realizację przedsięwzięcia planuje się z zastosowaniem mechanizmu dwóch projektów grantowych. Otwarty katalog możliwych do realizacji projektów, pozwolił podjąć decyzję o zastosowaniu tego nowatorskiego sposobu realizacji. Realizacja przedsięwzięcia za pomocą mikrograntów udzielanych mieszkańcom, organizacjom pozarządowym, jst, etc. pozwoli na realizację przedsięwzięcia oraz określonych wskaźników w bardzo szerokim zakresie. Ponadto małe operacje, pozwoli lokalnym liderom na zaangażowanie pozostałych mieszkańców zarówno w realizację projektów, jak również w dbałość o ich efekty.</p>
ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH PODDZIAŁANIA 19.2		450 000,00 PLN		

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 2: INICJATYWY NA RZECZ EDUKACJI RÓŻNYCH ŚRODOWISK SPOŁECZNYCH, W TYM GRUP DEFAWORYZOWANYCH

<i>Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji</i>	<i>Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia</i>	<i>Grupy docelowe</i>	<i>Zakres operacji</i>	<i>Metoda realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem</i>
<p>Cel ogólny I: WZMOCNIENIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO</p> <p>Cel szczegółowy I.1. WSPARCIE INICJATYW</p>	<p>Niska świadomość mieszkańców z zakresu ochrony środowiska i ekologii oraz pojawiające się możliwości wsparcia edukacyjnego zdecydowały o wyborze tego przedsięwzięcia. Zjawiska przyrodnicze na terenach wiejskich ogniskują się wokół dwóch zagadnień: poprawy jakości</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osoby fizyczne - podmioty gospodarcze - jednostki samorządu terytorialnego - instytucje kultury - kościoły i inne związki wyznaniowe 	<p>Preferowane będą operacje kulturalne oraz edukacyjne, w formie szkoleń, warsztatów, wykładów, etc., włączające mieszkańców obszaru w dbanie o środowisko przyrodnicze. Ponadto możliwe do realizacji będą również</p>	<p>Operacja własna – planuje się zrealizować operację własną wspomagającą nabycie umiejętności i kompetencji lokalnych liderów dzięki wykorzystaniu nowoczesnych technik komunikacji. Aktywizacja/koszty bieżące –</p>

<p><i>LOKALNYCH NA RZECZ BUDOWANIA KAPITAŁU SPOŁECZNEGO</i></p>	<p>środowiska przyrodniczego i zmian klimatycznych. Dzięki wprowadzeniu i egzekwowaniu norm chroniących przyrodę, objęciu znacznych terenów różnymi formami ochrony i rozwojowi infrastruktury technicznej, walory i jakość środowiska przyrodniczego wzrosły. Z kolei zmiany klimatyczne mogą stymulować korzystne efekty produkcyjne. Przedsięwzięcie ma zatem na celu edukację międzypokoleniową w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych i ekologii ale również w zakresie podejmowania działalności gospodarczej, powrotu na rynek pracy, etc.</p>	<p>- organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) inne instytucje i organizacje spełniające kryteria dostępu - grupy defaworyzowane określone w LSR</p>	<p>operacje edukacyjne, wspomagające grupy docelowe w zakresie dostępu do rynku pracy oraz możliwości ubiegania się o dofinansowanie projektów oraz operacje komunikacyjne</p>	<p>szkolenia dla społeczności lokalnej z zakresu ubiegania się o dofinansowanie projektów, systematyczne doradztwo. LGD, w ramach środków pozyskanych z poddziałania 19.4 zrealizuje szereg szkoleń, konsultacji oraz indywidualnego doradztwa w powyższym zakresie. Konkurs – w konkursie, ogłoszonym przez LGD, o przyznanie pomocy będą mogły ubiegać się podmioty uprawnione do finansowania</p>
<p>ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH PODDZIAŁANIA 19.2</p>		<p>270 000,00 PLN</p>		

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 3: ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ORAZ WALORÓW PRZYRODNICZYCH I TURYSTYCZNYCH OBSZARU LGD

<p><i>Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji</i></p>	<p><i>Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia</i></p>	<p><i>Grupy docelowe</i></p>	<p><i>Zakres operacji</i></p>	<p><i>Metoda realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem</i></p>
<p>Cel ogólny I: <i>WZMOCNIENIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO</i></p> <p>Cel szczegółowy I.2. <i>OCHRONA LOKALNYCH WARTOŚCI KULTUROWYCH</i></p>	<p>Na całym obszarze LGD znajdują się zabytki i obiekty dziedzictwa kulturowego świadczące o wielokulturowym charakterze regionu jak kościoły, kapliczki, pomniki, etc. Ma to swoje odzwierciedlenie również w obrzędach i ludowej tradycji. Podniesienie świadomości społecznej mieszkańców wsi przyczynia się do zwiększenia poziomu zaangażowania ich w rozwiązywanie lokalnych problemów, dbałość o zasoby kulturowe, historyczne i przyrodnicze. Przez swe zaangażowanie mogą wpływać na rozwój gospodarczy regionu czy też na podniesienie atrakcyjności turystycznej swoich miejscowości.</p>	<p>- osoby fizyczne - jednostki samorządu terytorialnego - instytucje kultury - organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) - kościoły i inne związki wyznaniowe - inne instytucje i organizacje spełniające kryteria dostępu</p>	<p>W ramach przedsięwzięcia będą realizowane przede wszystkim projekty inwestycyjne dotyczące: konserwacji, restauracji zabytków, wyposażenia zespołów ludowych, zespołów muzycznych, tworzenia muzeów, izb tradycji</p>	<p>Konkurs – w konkursie, ogłoszonym przez LGD, o przyznanie pomocy będą mogły ubiegać się podmioty uprawnione do finansowania. Na podstawie kryteriów wyboru, organ decyzyjny, podejmie decyzję o przyznaniu dofinansowania. Projekty grantowy umożliwi realizację przedsięwzięć dotyczących ochrony zabytków, obiektów dziedzictwa kulturowego, doposażenie zespołów artystycznych w instrumenty i stroje.</p>
<p>ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH PODDZIAŁANIA 19.2</p>		<p>630 000,00 PLN</p>		

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 4: KONKURENCYJNA GOSPODARKA LOKALNA

<i>Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji</i>	<i>Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia</i>	<i>Grupy docelowe</i>	<i>Zakres operacji</i>	<i>Metoda realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem</i>
<p>Cel ogólny II:</p> <p>WYKORZYSTANIE LOKALNYCH ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH I TURYSTYCZNYCH JAKO STYMULATOR ROZWOJU GOSPODARCZEGO</p> <p>Cel szczegółowy II.1.</p> <p>STWORZENIE WARUNKÓW POWSTAWANIA MIEJSC PRACY</p>	<p>Polityka regionalna i strukturalna Unii Europejskiej szczególną uwagę kieruje na obszary słabiej rozwinięte, które nie dysponują odpowiednim potencjałem społecznym i ekonomicznym. Szczególne znaczenie ma wspieranie mikro i małych przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenach wiejskich, które ze względu na ograniczone możliwości działalności i niski poziom wyposażenia kapitałowego są najbardziej narażone na zmiany koniunktury w gospodarce. Mikro i małe przedsiębiorstwa, stanowią jeden z głównych podmiotów rozwoju gospodarczego. Wzrost poziomu wiedzy, kompetencji i innowacyjność są dziś podstawowymi czynnikami rozwoju gospodarczego. Mieszkańcy obszaru, w trakcie badania ilościowego wskazali również jako proponowane kierunki rozwoju obszaru – dobra gmina dla rozwoju przedsiębiorczości (68 % respondentów) oraz priorytetowe obszary - tworzenie miejsc pracy (87 % respondentów))</p>	<p>- osoby fizyczne, planujące podjęcie działalności gosp.</p> <p>- osoby fizyczne prowadzące działalność gosp.</p> <p>- organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.)</p> <p>wpisane jako przedsiębiorcy do KRS</p>	<p>Wszystkie rodzaje działalności gospodarczej, z wyłączeniem kodów PKD wskazanych w ROZPORZĄDZENIU MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020</p>	<p>Konkurs – w konkursie, ogłoszonym przez LGD, o przyznanie pomocy będą mogły ubiegać się podmioty uprawnione do finansowania. Na podstawie kryteriów wyboru, organ decyzyjny, podejmie decyzję o przyznaniu dofinansowania.</p>
ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH PODDZIAŁANIA 19.2		3 150 000,00 PLN		

PRZEDSIĘWZIĘCIE NR 5: POPRAWA STANU INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, SPORTOWEJ, REKREACYJNEJ I KULTURALNEJ

<i>Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji</i>	<i>Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia</i>	<i>Grupy docelowe</i>	<i>Zakres operacji</i>	<i>Metoda realizacji przedsięwzięcia wraz z uzasadnieniem</i>
<p>Cel ogólny II:</p> <p>WYKORZYSTANIE LOKALNYCH ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH</p>	<p>LGD Ziemia Łąncucka pragnie stworzyć region atrakcyjny turystycznie, czyli taki, w którym dba się o infrastrukturę i atrakcje turystyczne, ale również o życie społeczne i kulturalne. Jednym z warunków dla możliwości spędzania wolnego czasu przez</p>	<p>- osoby fizyczne</p> <p>- jednostki samorządu terytorialnego</p> <p>- instytucje kultury</p> <p>- kościoły i inne związki</p>	<p>Preferowane będą typy operacji dotyczące m.in.: budowy, przebudowy, remontu i wyposażenia budynków pełniących funkcje rekreacyjne,</p>	<p>Konkurs – w konkursie, ogłoszonym przez LGD, o przyznanie pomocy będą mogły ubiegać się podmioty uprawnione do</p>

<p>KULTUROWYCH I TURYSTYCZNYCH JAKO STYMULATOR ROZWOJU GOSPODARCZEGO</p> <p>Cel szczegółowy II.2.</p> <p>ROZWÓJ OGÓLNODOSTĘPNEJ INFRASTRUKTURY</p>	<p>mieszkańców i turystów jest dostępność szeroko rozumianej infrastruktury publicznej. Szczególnie istotne i możliwe do dobrego wykorzystania są istniejące na terenie LGD świetlice wiejskie i inne obiekty o funkcjach społeczno-kulturalnych i rekreacyjno-sportowych. Są one w większości miejscowości ale często nie pełnią już swoich funkcji społecznych, edukacyjnych, kulturotwórczych i integracyjnych. Dużo takich obiektów nie jest obecnie wykorzystanych z powodu braku środków finansowych na ich utrzymanie, zatrudnienie personelu, stworzenie oferty działalności. Szczególnie dzieci wiejskie w okresie wakacyjnym nie mają bogatej i dostępnej oferty poza świetlicami, czy ośrodkami kultury, które mogłyby im zaoferować ciekawe i pożyteczne zajęcia. Rozwój infrastruktury służyć ma również poprawie bezpieczeństwa mieszkańców i turystów. Na obszarach wiejskich inwestycje w infrastrukturę podnoszą również atrakcyjność inwestycyjną oraz poprawiają poziom warunków życia mieszkańców.</p>	<p>wyznaniowe</p> <p>- organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.)</p> <p>- instytucje i inne podmioty zajmujące się rozwojem oferty turystycznej, kulturalnej i rekreacyjnej</p>	<p>sportowe i społeczno-kulturalne, w tym świetlice i domów kultury, boisk, placów zabaw, siłowni zewnętrznych, kształtowania obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspakajania potrzeb mieszkańców i sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych.</p>	<p>finansowania. Na podstawie kryteriów wyboru, organ decyzyjny, podejmie decyzję o przyznaniu dofinansowania.</p>
ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH PODDZIAŁANIA 19.2		1 800 000,00 PLN		

V.5. SPECYFIKACJA WSKAŹNIKÓW PRZYPISANYCH DO PRZEDSIĘWZIEĆ, CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH I CELÓW OGÓLNYCH WRAZ Z UZASADNIENIEM WYBORU KONKRETNEGO WSKAŹNIKA W KONTEKŚCIE ICH ADEKWATNOŚCI DO CELÓW I PRZEDSIĘWZIEĆ

TABELA WSKAŹNIKÓW DLA CELU OGÓLNEGO I: WZMOCNIENIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO

1.0	CEL OGÓLNY I	WZMOCNIENIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO			
1.1	CEL SZCZEGÓŁOWY I.1.	<i>Wsparcie inicjatyw lokalnych na rzecz budowania kapitału społecznego</i>			
1.2.	CEL SZCZEGÓŁOWY I.2.	<i>Ochrona lokalnych wartości kulturowych</i>			
	WZMOCNIENIE KAPITAŁU SPOŁECZNEGO	<i>Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego I</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Stan początkowy 2015 rok</i>	<i>Plan 2023 rok</i> <i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>
W1.0	<i>Do 2023 roku wzrost odsetka osób deklarujących zadowolenie ze standardu swojego życia o 7 % w stosunku do roku 2015</i>		osób	249	267 Badanie jakościowe i ilościowe wśród mieszkańców obszaru (ankiety, spotkania, wywiad focusowy). Wskaźnik badany 2 x w trakcie realizowania LSR. (Stan początkowy określany na próbie 445 osób – 56% zadowolonych ze standardu życia).

<i>Wsparcie inicjatyw lokalnych na rzecz budowania kapitału społecznego</i>		<i>Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Stan początkowy 2015 rok</i>	<i>Plan 2023 rok</i>	<i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>		
W1.1	<i>Do 2023 r. Liczba odbiorców publikacji dotyczących promocji walorów obszaru LGD</i>		osoba	0	2 000	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów		
W1.1	<i>Do 2023 r. Liczba organizacji i grup nieformalnych, które nabyły doświadczenie w realizacji projektów</i>		szt.	0	25	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów		
W1.1	<i>Do 2023 r. Liczba uczestników projektów edukacyjnych, którzy uzyskali dodatkową wiedzę w danym obszarze edukacyjnym, w tym z grup defaworyzowanych objętych wsparciem</i>		osoba	0	150	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów; dane własne LGD, listy obecności, testy, certyfikaty		
W1.1	<i>Do 2023 r. Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych oraz doradztwie świadczonym przez LGD</i>		osoba	0	200	Dane własne LGD, listy obecności, testy, certyfikaty, rejestr udzielonego doradztwa		
W1.1	<i>Do 2023 r. Liczba podmiotów otrzymujących wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w biurze LGD</i>		szt.	0	40	Dane własne LGD, rejestr udzielonego doradztwa, dane z wniosków o przyznanie pomocy		
<i>Ochrona lokalnych wartości kulturowych</i>		<i>Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych</i>	<i>Jednostka miary</i>	<i>Stan początkowy 2015 rok</i>	<i>Plan 2023 rok</i>	<i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>		
W1.2	<i>Do 2023 r. Liczba osób korzystających z odrestaurowanych obiektów zabytkowych i obiektów dziedzictwa kulturowego</i>		osoba	0	5 000	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów; dokumentacja dotycząca badania praktyk niedzielnych w parafii przekazywanych co roku do Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego SAC		
W1.2	<i>Do 2023 r. Liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: przyrodnicze, kulturowe, historyczne, turystyczne</i>		szt.	0	30	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów		
<i>PRZEDSIĘWZIĘCIA</i>	<i>GRUPY DOCELOWE</i>	<i>SPOSÓB REALIZACJI (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja)</i>	<i>WSKAŹNIKI PRODUKTU</i>					<i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>
			<i>NAZWA</i>	<i>JEDNOSTKA MIARY</i>	<i>wartość</i>			
					<i>początkowa 2015 rok</i>	<i>końcowa 2023 rok</i>		
1.1.1.	<i>Promocja</i>	- osoby fizyczne - jednostki samorządu	1.Liczba zrealizowanych	szt.	0	18	Dane z wniosków o przyznanie pomocy;	

	<i>obszaru, w tym produktów i usług lokalnych</i>	terytorialnego - instytucje kultury - kościoły i inne związki wyznaniowe - organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) - grupy defaworyzowane, określone w LSR	Projekt grantowy (2 szt.)	działań promujących obszar LGD				sprawozdania od beneficjentów
				2. Liczba wydanych publikacji	szt.	0	18	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów
				3. Liczba projektów promujących i rozwijających produkty lokalne (z projektem współpracy)	szt.	0	13	Dane z wniosków o przyznanie pomocy; sprawozdania od beneficjentów, dane własne LGD
1.1.2.	<i>Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych</i>	- osoby fizyczne - jednostki samorządu terytorialnego - instytucje kultury - kościoły i inne związki wyznaniowe - organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) - grupy defaworyzowane, określone w LSR	Konkurs	1. Liczba zrealizowanych inicjatyw edukacyjnych, w tym z zakresu ochrony środowiska i zmian klimatycznych	szt.	0	14	Dane z wniosków o przyznanie pomocy sprawozdania od beneficjentów
			Aktywizacja/koszty bieżące	2. Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	szt.	0	30	Dane własne LGD, sprawozdania z realizacji spotkań, Listy obecności
				3. Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	szt.	0	100	Dane własne LGD, rejestr udzielonego doradztwa
				4. Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	szt.	0	50	Dane własne LGD, listy obecności, delegacje służbowe, faktury za udział w szkoleniach
				5. Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	szt.	0	40	Dane własne LGD, listy obecności, delegacje służbowe, faktury za udział w szkoleniach
			Operacja własna LGD	6. Liczba zrealizowanych inicjatyw wykorzystujących	szt.	0	1	Dane własne LGD, sprawozdania z realizacji

				nowoczesne techniki komunikacji				
1.2.1	Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz walorów przyrodniczych i turystycznych obszaru LGD	- osoby fizyczne - jednostki samorządu terytorialnego - instytucje kultury - kościoły i inne związki wyznaniowe - organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.)	Konkurs	1.Liczba zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim	szt.	0	6	Dane z wniosków o przyznanie pomocy sprawozdania od beneficjentów
				2.Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR	szt.	0	18	Dane z wniosków o przyznanie pomocy sprawozdania od beneficjentów

TABELA WSKAŹNIKÓW DLA CELU OGÓLNEGO II: WYKORZYSTANIE LOKALNYCH ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH, KULTUROWYCH I TURYSTYCZNYCH JAKO STYMULATOR ROZWOJU GOSPODARCZEGO

2.0	CEL OGÓLNY II	WYKORZYSTANIE LOKALNYCH ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH, KULTUROWYCH I TURYSTYCZNYCH JAKO STYMULATOR ROZWOJU GOSPODARCZEGO					
2.1	CEL SZCZEGÓŁOWY II.1.	Stworzenie warunków powstawania miejsc pracy					
2.2.	CEL SZCZEGÓŁOWY II.2.	Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury					
	WYKORZYSTANIE LOKALNYCH ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH, KULTUROWYCH I TURYSTYCZNYCH JAKO STYMULATOR ROZWOJU GOSPODARCZEGO	Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego II	Jednostka miary	Stan początkowy 2015 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru	
W2.0	Do 2023 r. Wzrost liczby podmiotów gospodarczych na terenie LGD o 1 % w stosunku do 2015 roku		szt.	2872	2900	Dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Lokalnych	
	Stworzenie warunków powstawania miejsc pracy	Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych	Jednostka miary	Stan początkowy 2015 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru	
W2.1.	Do 2023 r. Liczba utworzonych i utrzymanych miejsc pracy		szt.	0	22	Dane z wniosków o przyznanie pomocy sprawozdania od beneficjentów	
W2.1.	Do 2023 r. Liczba osób, które nabyły nowe umiejętności i kompetencje		osoba	0	20	Dane z wniosków o przyznanie pomocy sprawozdania od beneficjentów	

W2.1.	Do 2023 r. Liczba podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych	podmiot	0	10	Dane z wniosków o przyznanie pomocy sprawozdania od beneficjentów			
Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury		Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych	Jednostka miary	Stan początkowy 2015 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru		
W2.2.	Do 2023 r. Wzrost liczby osób korzystających z utworzonych, zmodernizowanych szlaków turystycznych, rowerowych i pieszych o 75 %	osoba	850	1500	Dane z gmin LGD i ich jednostek podległych, m.in. Gminne Ośrodki Kultury, ankieta sondażowa wśród mieszkańców			
W2.2.	Do 2023 r. Wzrost liczby osób korzystających z nowych, zmodernizowanych lub wyposażonych obiektów infrastruktury turystycznej, agroturystycznej, rekreacyjnej, sportowej lub kulturalnej o 60 %	osoba	22 100	35 300	Dane z gmin LGD i ich jednostek podległych, m.in. Gminne Ośrodki Kultury, ankieta sondażowa wśród mieszkańców			
PRZEDSIĘWZIĘCIA		GRUPY DOCELOWE	SPOSÓB REALIZACJI (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja)	WSKAŹNIKI PRODUKTU			Źródło danych/sposób pomiaru	
				NAZWA	JEDNOSTKA MIARY	wartość		
2.1.1. Konkurencyjna gospodarka lokalna		- osoby fizyczne, planujące podjęcie działalności gosp. - osoby fizyczne prowadzące działalność gosp. - organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) Wpisane jako przedsiębiorcy do KRS	Konkurs	1.Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	szt.	0	9	Dane z wniosków o przyznanie pomocy sprawozdania od beneficjentów
				2.Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa lub podnoszących kompetencje pracodawców i ich pracowników	szt.	0	4	Dane z wniosków o przyznanie pomocy sprawozdania od beneficjentów
				3.Liczba utworzonych inkubatorów przetwórstwa lokalnego	szt.	0	2	Dane z wniosków o przyznanie pomocy sprawozdania od beneficjentów

				4.Liczba operacji polegających na rozwoju rynków zbytu produktów i usług lokalnych	szt.	0	3	Dane z wniosków o przyznanie pomocy sprawozdania od beneficjentów
2.2.2.	<i>Poprawa stanu infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej</i>	- osoby fizyczne - jednostki samorządu terytorialnego - instytucje kultury - kościoły i inne związki wyznaniowe - organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, związki stowarzyszeń i fundacje, etc.) podmioty zajmujące się rozwojem oferty turystycznej, kulturalnej i rekreacyjnej	Konkurs	1.Liczba utworzonych, zmodernizowanych i oznakowanych szlaków turystycznych, rowerowych i pieszych (z projektem współpracy)	szt.	0	13	Dane z wniosków o przyznanie pomocy sprawozdania od beneficjentów, dane własne LGD
				2.Liczba nowych, zmodernizowanych lub wyposażonych obiektów infrastruktury turystycznej, agroturystycznej, rekreacyjnej, sportowej lub kulturalnej	szt.	0	20	Dane z wniosków o przyznanie pomocy sprawozdania od beneficjentów

ROZDZIAŁ VI
SPOSÓB WYBORU I OCENY OPERACJI
ORAZ SPOSÓB USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU

VI.1 FORMY WSPARCIA OPERACJI W RAMACH LSR

W ramach realizacji LSR planuje się osiągnięcie przedstawionych w Rozdziale V celów za pomocą następujących trybów wdrażania:

1. Konkursy - operacje realizowane indywidualnie w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD i wybieranych przez organ decyzyjny, a następnie przedkładanych do weryfikacji do SW -
2. Projekty grantowe,
3. Operacja własna LGD (której beneficjentem i realizatorem operacji jest LGD),
4. Projekty współpracy (projekty krajowe).

✚ **KONKURS** - Operacje realizowane indywidualnie w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD i wybieranych przez organ decyzyjny, a następnie przedkładanych do weryfikacji do SW

Ten typ operacji realizowany będzie w ramach następujących przedsięwzięć:

1. Przedsięwzięcie II: *Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych*
2. *Przedsięwzięcie III: Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz walorów przyrodniczych i turystycznych obszaru LGD*
3. *Przedsięwzięcie IV: Konkurencyjna gospodarka lokalna*
4. *Przedsięwzięcie V: Poprawa stanu infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej*

Realizacja LSR w ramach mechanizmu konkursowego, przy zastosowaniu kryteriów formalnych oraz lokalnych kryteriów wyboru operacji pozwoli na wybór projektów, które przyczynią się w największym stopniu do osiągnięcia celów ogólnych i szczegółowych LSR.

✚ **PROJEKTY GRANTOWE**

Ten typ operacji realizowany będzie w ramach następujących przedsięwzięć:

1. Przedsięwzięcie I: Promocja obszaru, w tym produktów i usług lokalnych (2 projekty grantowe)
2. Przedsięwzięcie III: Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz walorów przyrodniczych i turystycznych obszaru LGD (2 projekty grantowe)

Możliwość realizacji projektów grantowych jest nową formą wsparcia, dotąd nie stosowaną w LGD. Realizację PG zaplanowano w ramach przedsięwzięć, które skierowane są do szerokiego grona odbiorców i gwarantują realizację różnorodnych i ciekawych pomysłów. Ponadto w ramach Przedsięwzięcia I zaplanowano premiowanie projektów, które w nowatorski i innowacyjny sposób będą aktywizować i integrować mieszkańców całego obszaru.

✚ **OPERACJA WŁASNA LGD (których beneficjentem i realizatorem operacji jest LGD)**

W ramach realizacji LSR, planuje się wykorzystanie kolejnego trybu wdrażania, jakim jest Operacja własna LGD (OW). Operacja własna zostanie zrealizowana, w sytuacji, kiedy na ogłoszenie o naborze wniosków nie wpłynie inny projekt, złożony przez odrębnego Wnioskodawcę. OW zostanie przeprowadzona w ramach Przedsięwzięcia II: *Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych*

Założono, iż w ramach OW zostaną wykorzystane nowoczesne techniki komunikacyjne. Wykorzystaniu tych technik w procesie komunikacji będzie służyć realizacja projektu własnego, który zakłada zbudowanie sieci komunikacji pomiędzy biurem LGD a sołtysami wszystkich wsi z terenu LGD w liczbie 36, z wykorzystaniem Internetu na bazie zainstalowanego w biurze LGD sprzętu elektronicznego. Stworzy to optymalne warunki działania LGD poprzez systematyczne informowanie społeczności o aktualnych priorytetach oraz angażowanie mieszkańców w realizowane projekty. Sieć „biuro LGD – sołtys – mieszkańcy wsi” będzie służyć przesyłaniu informacji z LGD wprost do podstawowego ogniwa administracji jakim jest sołtys, bez pośrednictwa urzędów gmin, oraz pozyskiwaniu przez biuro LGD informacji zwrotnych o życiu mieszkańców z obszaru LGD. W tym celu LGD wyposaży sołtysów w urządzenia elektroniczne (komputery, drukarki), opracuje system komunikacji z wykorzystaniem stron internetowych i poczty elektronicznej oraz zrealizuje cykl szkoleń dla mieszkańców służących wdrożeniu opracowanego systemu komunikacji. Metoda ta umożliwi dialog z mieszkańcami, zbieranie wniosków, uwag i postulatów i odpowiadanie na nie a tym samym bieżąco korygować działania. Moderowanie procesu komunikacji będzie powierzone pracownikowi biura LGD.

CELE	PRZEDSIĘWZIĘCIA	WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA OW (zł)	WSKAŹNIKI PRODUKTU	WSKAŹNIKI REZULTATU
<i>Cel ogólny I Wzmocnienie kapitału społecznego Cel szczegółowy I.1 Wsparcie inicjatyw lokalnych na rzecz budowania kapitału społecznego.</i>	<i>Przedsięwzięcie II: Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych</i>	50 000,00	-Liczba zrealizowanych inicjatyw wykorzystujących nowoczesne techniki komunikacji, sieć komunikacji biuro LGD – sołtys - mieszkańcy - 1	<i>Do 2023 r. Liczba uczestników projektów edukacyjnych, którzy uzyskali dodatkową wiedzę w danym obszarze edukacyjnym, w tym z grup defaworyzowanych objętych wsparciem - 33000 osób</i>

I. Projekty współpracy (w tym projekt międzynarodowy oraz projekt krajowy).

W okresie 2016-2023 planuje się realizację dwóch projektów współpracy:

1. Projekt współpracy nr I: Projekt krajowy realizowany w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Eurogalicja”

Głównym celem projektu jest: Promocja zdrowego i aktywnego trybu życia poprzez rozwój szlaków pieszych dla mieszkańców i turystów

Cel szczegółowy: Rozwój infrastruktury turystycznej poprzez utworzenie szlaków pieszych

CEL Ogólny	Cel szczegółowy	WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA PW (zł)	WSKAŹNIKI PRODUKTU	WSKAŹNIKI REZULTATU
<i>Promocja zdrowego i aktywnego trybu życia poprzez rozwój szlaków pieszych dla mieszkańców i turystów.</i>	<i>Rozwój infrastruktury turystycznej poprzez utworzenie szlaków pieszych</i>	81 000,00	-liczba utworzonych i oznakowanych tras Nordic Walking wraz z infrastrukturą towarzyszącą -1 - liczba przeszkolonych instruktorów Nordic walking - 3	- do 2023 r. liczba osób korzystających z utworzonych tras Nordic walking i infrastruktury towarzyszącej - 500

2. Projekt współpracy nr II: Projekt krajowy realizowany w partnerstwie z Lokalną Grupą Działania „Trzy Doliny” z województwa kujawsko-pomorskiego oraz Lokalną Grupą Działania „Barcja” z województwa warmińsko-mazurskiego.

Głównym celem projektu jest: Rozwój oparty o produkt lokalny.

Cele szczegółowe:

- 1) Zwiększenie świadomości mieszkańców na obszarach LGD biorących udział w projekcie w zakresie wykorzystania lokalnych zasobów - dziedzictwa kulinarnego Warmii, Mazur, Kujaw i Krajny oraz Podkarpacia
- 2) Wykreowanie produktów lokalnych poprzez działania promocyjne

CEL Ogólny	Cele szczegółowe	WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA PW(zł)	WSKAŹNIKI PRODUKTU	WSKAŹNIKI REZULTATU
<i>Rozwój oparty o produkt lokalny.</i>	<i>1) Zwiększenie świadomości mieszkańców na obszarach LGD biorących udział w projekcie w zakresie wykorzystania lokalnych zasobów - dziedzictwa kulinarnego Warmii, Mazur, Kujaw i Krajny oraz Podkarpacia 2) Wykreowanie produktów lokalnych poprzez działania promocyjne</i>	45 000,00	-liczba produktów zgłoszonych do wpisu na listę produktów tradycyjnych - 5 szt. -liczba wypromowanych produktów lokalnych – 5 szt.	-do 2023 r. wzrost o min. 2 % liczby osób, u których zwiększy się świadomość na temat produktu lokalnego oraz dziedzictwa kulinarnego Warmii, Mazur, Kujaw i Krajny oraz Podkarpacia

3. LGD Ziemia Łańcucka planuje realizację międzynarodowego projektu współpracy z partnerem z Węgier (odpowiednik LGD) na temat promocji potraw kuchni węgierskiej adresowany dla KGW i młodzieży ze strony gastronomicznej. Projekt będzie realizowany we współpracy z Centrum Kultury Gminy Łańcut która ma ugruntowane kontakty kulturowe z Węgrami. Projekt planujemy zrealizować w tzw. drugim rozdaniu środków na projekty współpracy.

**VI.2. WYKAZ KWOT WSPARCIA I INTENSYWNOŚCI POMOCY PRYZNAWANEJ DLA PROJEKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH PODDZIAŁANIA
19.2 PROW 2014-2020**

Przedsięwzięcie	Wysokość wsparcia (PLN)	System finansowania	Maksymalna wysokość intensywności wsparcia (%)	Wysokość wsparcia (PLN)	System finansowania	Maksymalna wysokość intensywności wsparcia (%)	Wysokość wsparcia (PLN)	Maksymalna wysokość intensywności i wsparcia (%)
			A – jednostki sektora finansów publicznych B – podmioty wykonujące działalność gospodarczą C – pozostałe podmioty			A – jednostki sektora finansów publicznych B – podmioty wykonujące działalność gospodarczą C – pozostałe podmioty		
			Konkurs/projekty podstawowe				Projekty grantowe	Operacje własne
Przedsięwzięcie I				Od 5 000,00 do 50 000,00	refundacja	A – 63,63 C – 100		
Przedsięwzięcie II	Od 50 000,00 do 300 000,00	refundacja	A – 63,63 B – 70 C – 100				Od 5 000,00 do 50 000,00	100
Przedsięwzięcie III	Od 50 000,00 do 300 000,00	refundacja	A – 63,63 B – 70 C – 100	Od 5 000,00 do 50 000,00	refundacja	A – 63,63 C – 100		
Przedsięwzięcie IV *Premia w wysokości 80 000,00 zł – dla podmiotów wykonujących działalność gospodarczą w zakresie produkcyjnym *Premia w wysokości 50 000,00 - dla podmiotów wykonujących działalność gospodarczą w zakresie usług	Od 50 000,00 do 300 000,00	refundacja	B-70					
	500 000,00	refundacja	A- 63,63 B- 70					
	80 000,00* 50 000,00*	premia	B-100					
Przedsięwzięcie V	Od 50 000,00 do 300 000,00	refundacja	A – 63,63 B – 70 C – 100					

Ustalając kwoty wsparcia w wysokości 80 000,00 zł i 50 000,00 zł, LGD miała na względzie to, aby większa ilość beneficjentów skorzystała z tej formy wsparcia, tym bardziej że na obszarze działania LGD jest duża liczba osób bezrobotnych lub takich, którym ograniczenia finansowe uniemożliwiają podjęcie działalności gospodarczej. Z analizy danych historycznych LGD z okresu realizacji programu Leader 2007-2013 wynika, że na działalność usługową beneficjenci wnioskowali o kwoty niższe aniżeli na działalność w zakresie produkcji i że pomoc w wysokości 100 000,00 zł dla wielu beneficjentów była zbyt duża. Różnicując kwoty wsparcia LGD uwzględniła również kapitałochłonność inwestycji, jako że w branżach usługowych jest ona niższa aniżeli w branżach produkcyjnych”

VI.3. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ FORMALNO-INSTYTUCJONALNYCH.

Niezależnie od realizowanego mechanizmu wdrożeniowego, w opracowanych Procedurach oceny i wyboru operacji zachowano, iż skład członków Rady LGD jest zgodny z wymaganiami określonymi w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 Parlamentu europejskiego i Rady (UE) z dnia 17 grudnia 2013 r., tj. ani władze publiczne ani żadna z grup interesu nie posiada więcej niż 49 % praw głosu oraz w decyzjach dotyczących wyboru operacji zachowany jest parytet głosów, zgodnie z art. 34, ust. 3, lit. B rozporządzenia nr 1303/2013 Parlamentu europejskiego i Rady (UE) z dnia 17 grudnia 2013, gwarantujący, iż co najmniej 50 % głosów w decyzjach dotyczących wyboru pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi i umożliwiającą wybór w drodze procedury pisemnej.

Wszystkie przygotowane przez LGD procedury mają na celu zagwarantowanie jak największej poprawności oraz jawności stosowanych rozwiązań:

1. przewidują zasady i tryb postępowania w przypadku zastosowania procedury odwoławczej (termin, warunki i sposób wniesienia protestu),
2. przewiduje podawanie do publicznej informacji protokołów z każdego etapu procesu wyboru operacji (zawierają tym samym także informacje o wyłączeniu członków organu decyzyjnego z procesu decyzyjnego, ze wskazaniem których wniosków wyłączenie dotyczy),
3. przewidują przejrzysty sposób postępowania w sytuacji rozbieżnych ocen w ramach kryteriów.

Procedury zawierają także wzory wszystkich dokumentów, o których mowa w treści ich zapisów.

Ponadto w ramach wszystkich procedur szczegółowo określono:

1. sposób przeprowadzania naborów wniosków: wskazano i opisano sposób ustalania terminu oraz podawania do publicznej wiadomości ogłoszenia o naborze, a także informacje dotyczące terminu i zakresu tematycznego operacji, kryteriów wyboru operacji, minimalnej liczby punktów, będącą warunkiem wyboru operacji, jak również informację o sposobie udostępnienia procedur naboru,
2. zasady oraz sposób składania i wycofywania wniosków,
3. zasady oraz sposób rejestrowania wniosków,
4. zasady podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji, w tym: termin, zasady i sposób dokonywania wstępnej weryfikacji wniosków,
5. zasady oraz sposób wyłączenia członków organu decyzyjnego z oceny i wyboru operacji,
6. termin i zasady przydziału wniosków,
7. termin, zasady i sposób dokonywania oceny merytorycznej i wyboru operacji,
8. sposób informowania o wynikach oceny,
9. sposób i zasady wnoszenia i rozpatrywania protestów oraz odwołań, w przypadku projektów grantowych.

VI.4. KRYTERIA WYBORU OPERACJI

Opracowane kryteria mają przypisaną wartość punktową i zawierają szczegółowe definicje, opis wyjaśniający sposób oceny wskazujący wymagania konieczne do spełnienia danego kryterium oraz wpływ zastosowanego kryterium na wybór operacji, które w najlepszym stopniu przyczynią się do osiągnięcia zakładanych celów LSR

W ramach opracowanych kryteriów uwzględniono kryteria formalne, których spełnienie jest warunkiem kolejnego etapu oceny. Ich zadaniem jest w pierwszej kolejności zweryfikowanie, czy wniosek został ważnie złożony i czy zakres tematyczny operacji zgodny jest z zakresem interwencji przewidzianym w LSR oraz przepisów obowiązujących dla RLKS. Ta grupa kryteriów dotyczy poprawności formalnej wniosków i obejmuje zagadnienia związane z terminowością, kompletnością i adekwatnością zgłaszanych operacji.

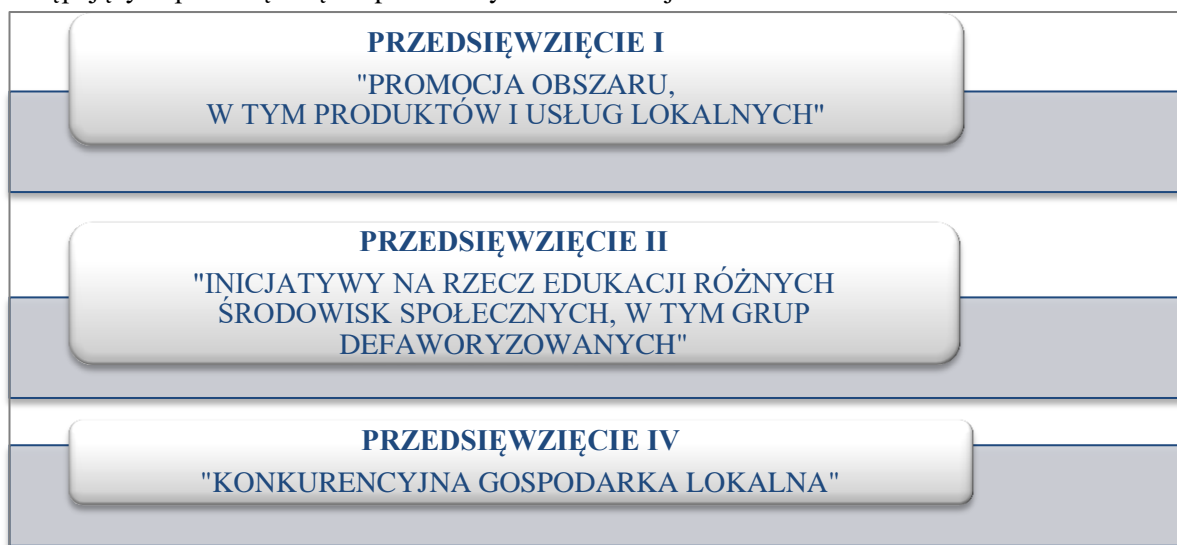
Wnioski, które przeszły ocenę formalną, oceniane będą przede wszystkim pod kątem spójności proponowanego projektu z zapisami zawartymi w LSR w tym przede wszystkim z diagnozą obszaru zawartą w Strategii, a także przewidzianymi w dokumencie wskaźnikami produktów i rezultatów. Premiowane będą ponadto projekty wykorzystujące lokalne potencjały do wyeliminowania zidentyfikowanych problemów. Zakłada się ponadto przyznawanie dodatkowych punktów projektom, które zakładają wykorzystanie większego wkładu własnego beneficjenta, a także zaproponują innowacyjne podejście do rozwiązania zidentyfikowanych problemów.

Przyjęto, iż niezależnie od trybu wdrażania (konkurs, projekt grantowy, operacja własna) dla danego zakresu tematycznego obowiązują te same kryteria wyboru.

Szczegółowe kryteria oceny i wyboru operacji stanowią Załącznik nr 1 do Procedury ustanawiania kryteriów oceny i ich zmiany.

VI.5 WSKAZANIE SPOSOBU OCENY INNOWACYJNOŚCI

Innowacyjny charakter przedsięwzięć zaplanowanych w ramach LSR związany jest z umacnianiem i upowszechnianiem działań, których realizacja rozpoczęła się w okresie po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Innowacja stanowi nową (dla organizacji, społeczności czy cywilizacji), wprowadzoną przez człowieka wartość bądź jakość dotyczącą jej celów i/lub sposobów ich realizacji. Przyjęty przez Radę Europejską w roku 2000 w Lizbonie plan rozwoju Unii Europejskiej do roku 2010, tzw. Strategia Lizbońska, zakładała uczynienie z obszaru zjednoczonej Europy najbardziej konkurencyjnego i dynamicznego regionu gospodarczego na świecie. Jednym z filarów Strategii Lizbońskiej, obok liberalizacji gospodarki, rozwoju przedsiębiorczości oraz spójności społecznej była właśnie innowacyjność, która w założeniach strategii miała być głównym motorem rozwoju gospodarczego Wspólnoty. Szczególnie istotna rola innowacyjności została także potwierdzona w 2005 roku w Odnowionej Strategii Lizbońskiej i Europejskiej Karcie Małych Przedsiębiorstw, czyli dokumencie wytyczającym główne cele wspierania przedsiębiorczości przez UE. Większość dokumentów strategicznych UE kładzie nacisk na promowanie innowacyjności, a dodatkowo każde z państw członkowskich na swój sposób stara się wspierać innowacyjne projekty ze środków krajowych. Innowacyjność jest także jedną z siedmiu cech podejścia LEADER. Wsparcie innowacyjności przez Lokalną Grupę Działania Ziemia Łącuecka ma swój wyraz w celach i przedsięwzięciach oraz w kryteriach lokalnych. Podejście innowacyjne jest dodatkowo premiowane w przypadku następujących przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w LSR LGD Ziemia Łącuecka na lata 2014-2020:

W przypadku pierwszego przedsięwzięcia „*Promocja obszaru, w tym produktów i usług lokalnych*” innowacyjność jest rozumiana jako:

- ⇒ realizacja nowego, niestosowanego dotychczas na obszarze LGD podejścia do integracji i aktywizacji mieszkańców;
- ⇒ wytworzenie nowej usługi lub produktu,
- ⇒ zastosowanie nowych sposobów organizacji;
- ⇒ nowatorskie wykorzystanie zasobów lokalnych;
- ⇒ wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Realizacja operacji o charakterze innowacyjnym w ramach tego przedsięwzięcia przyczyni się do prawidłowej realizacji LSR, pozwoli na wybór operacji, które w sposób atrakcyjny i z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań zintegrują i zaktywizują mieszkańców z różnych środowisk społecznych. Innowacyjne operacje mające na celu promocję obszaru, produktów i usług lokalnych wpłyną na realizację *Celu szczegółowego I.1: Wsparcie inicjatyw lokalnych na rzecz budowania kapitału społecznego* oraz wpłyną na osiągnięcie *Celu ogólnego I: Wzmocnienie kapitału społecznego*.

W przedsięwzięciu drugim „*Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych*” innowacyjność to:

- ⇒ realizacja nowego, niestosowanego dotychczas na obszarze LGD podejścia do integracji i aktywizacji mieszkańców;
- ⇒ wytworzenie nowej usługi lub produktu,
- ⇒ zastosowanie nowych sposobów organizacji;
- ⇒ nowatorskie wykorzystanie zasobów lokalnych;
- ⇒ wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Realizacja operacji innowacyjnej w tym przypadku przyczyni się do prawidłowej realizacji LSR oraz pozwoli na wybór operacji, które w sposób atrakcyjny i z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań zintegrują i zaktywizują mieszkańców z różnych środowisk społecznych. Operacje innowacyjne przyczynią się do realizacji Celu szczegółowego I.1: Wsparcie inicjatyw lokalnych na rzecz budowania kapitału społecznego oraz wpłyną na osiągnięcie Celu ogólnego I: Wzmocnienie kapitału społecznego.

Kolejne przedsięwzięcie, w którym jako kryterium wyboru operacji zastosowano innowacyjność jest przedsięwzięcie czwarte „Konkurencyjna gospodarka lokalna”. Innowacyjność zdefiniowano w tym przypadku jako: wytworzenie nowej usługi lub produktu, dotychczas nie oferowanego/produkowanego na obszarze LGD

- ⇒ zastosowanie nowych sposobów organizacji lub zarządzania, wcześniej nie stosowanych na obszarze LGD,
- ⇒ zrealizowanie inwestycji, jakiej dotychczas nie było na obszarze LGD,
- ⇒ nowatorskie wykorzystanie lokalnych zasobów i surowców, dotychczas nie stosowane na obszarze LGD,
- ⇒ wykorzystanie nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych.

LGD Ziemia Łąncucka opracowała lokalne kryteria wyboru według których wybierane będą operacje. Dodatkowymi punktami premiowane będą operacje, które zastosują innowacyjne rozwiązania tj. nowoczesne techniki komunikacyjne. Realizacja takich operacji przyczyni się do wzrostu konkurencyjności obszaru LGD oraz wpłynie na osiągnięcie Celu szczegółowego II.1: Stworzenie warunków powstawania miejsc pracy i Celu ogólnego II: Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych kulturowych i turystycznych jako stymulator rozwoju gospodarczego.

ROZDZIAŁ VII *PLAN DZIAŁANIA*

Niniejszy rozdział zawiera plan działania przedstawiony osobno dla każdego celu ogólnego. W przedmiotowym planie przedstawiono budżet celów szczegółowych w następujących przedziałach czasowych:

- ⇒ 2016 – 2018
- ⇒ 2019 – 2021
- ⇒ 2022 – 2023

Plan działania zawiera harmonogram osiągania poszczególnych wskaźników produktu z uwzględnieniem tzw. kamieni milowych. Do 31 grudnia 2018 r. założono zatem zrealizowanie wskaźników produktu na poziomie nie niższym niż 20%. Na koniec 2021 roku stopień osiągnięcia poszczególnych wskaźników produktu będzie wynosił od 85% do 100%. W ostatnim okresie tj. od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. wszystkie wskaźniki zostaną osiągnięte w 100%.

W przedstawionym poniżej planie działania uwzględniono zarówno projekty grantowe, jak i operacje własne LGD. Kwoty określające planowane wsparcie obejmują nie tylko pomoc udzielaną beneficjentom, ale także krajowy wkład środków publicznych pochodzących ze środków własnych beneficjentów, będących podmiotami sektora finansów publicznych w wysokości zapewniającej współfinansowanie wkładu EFRROW. Budżet Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łąncucka wynosi 7 911 000,00 zł, z czego:

- ⇒ 6 300 000,00 zł to kwota obejmująca zakres wsparcia określony w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013, czyli „*Realizacja LSR*”
- ⇒ 126 000,00 zł to kwota obejmująca zakres wsparcia określony w art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013 – „*Współpraca*”
- ⇒ 1 485 000,00 zł to kwota obejmująca zakres wsparcia określony w art. 35 ust. 1 lit. d i e rozporządzenia 1303/2013 – „*Koszty bieżące*” i „*Aktywizacja*”

VIII.3. Przedstawienie celów z podziałem na źródła finansowania:

CEL OGÓLNY	WYSOKOŚĆ BUDŻETU DLA CELU OGÓLNEGO/ (PLN) ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	CELE SZCZEGÓŁOWE	PRZEDSIĘWZIĘCIA	WYSOKOŚĆ BUDŻETU DLA PRZEDSIĘWZIĘCIA (PLN)
Cel ogólny I: Wzmocnienie kapitału społecznego	1 350 000,00	Cel szczegółowy I.1: <i>Wsparcie inicjatyw lokalnych na rzecz budowania kapitału społecznego</i>	PRZEDSIĘWZIĘCIE I <i>Promocja obszaru, w tym produktów i usług lokalnych</i>	450 000,00 (2 projekty grantowe po 250 000,00 i 200 000,00)
			PRZEDSIĘWZIĘCIE II: <i>Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych</i>	220 000,00-konkurs 50 000,00 – operacja własna
		Cel szczegółowy 1.2. <i>Ochrona lokalnych wartości kulturowych</i>	PRZEDSIĘWZIĘCIE III: <i>Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz walorów przyrodniczych i turystycznych obszaru LGD</i>	630 000,00 w tym: 300 000 (konkurs) 330 000 (2 projekty grantowe po 180 000,00 i 150 000,00)
Cel ogólny II: Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych kulturowych i turystycznych jako stymulator rozwoju gospodarczego	4 950 000,00	Cel szczegółowy II.1: <i>Stworzenie warunków powstawania miejsc pracy</i>	PRZEDSIĘWZIĘCIE IV <i>Konkurencyjna gospodarka lokalna</i>	3 150 000,00 w tym 1 150 000,00 inkubator 800 000,00 – premie 1 200 000 – działalność gospodarcza
		Cel szczegółowy II.2. <i>Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury</i>	PRZEDSIĘWZIĘCIE V: <i>Poprawa stanu infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej</i>	1 800 000,00
RAZEM				6 300 000,00

ROZDZIAŁ IX PLAN KOMUNIKACJI

9.1. CELE DZIAŁAŃ KOMUNIKACYJNYCH

Strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR) została zbudowana metodą oddolnego partnerstwa i zadaniem LGD jest zapewnić czynny udział mieszkańców obszaru LGD w jej realizacji. Nie będzie to możliwe bez sprawnego przepływu informacji. Istotne, aby odbywał się on dwukierunkowo **tj. jako proces** przepływu informacji wystosowanych przez LGD do społeczności lokalnej oraz proces odbioru informacji skierowanych do Lokalnej Grupy Działania.

Proces ten będzie realizowany przez LGD na czterech poziomach partycypacji:

- ✓ **informowanie** jako promocja wśród lokalnej społeczności Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 służące dostarczeniu mieszkańcom informacji o możliwościach pozyskania środków finansowych w ramach programu oraz kryteriach ich przyznawania,
- ✓ **konsultowanie** jako wsparcie potencjalnych beneficjentów poprzez działalność doradczo - szkoleniową w zakresie przygotowywania wniosków,
- ✓ **współdecydowanie** jako pozyskiwanie informacji zwrotnej na temat realizacji LSR,
- ✓ **współdziałanie** jako prezentacja opinii na temat realizacji LSR i wprowadzanie koniecznych korekt.

Wsparciem dla realizacji tego procesu jest **Plan Komunikacji na lata 2014- 2020**.

Plan został opracowany w oparciu o doświadczenia jakie pozyskała LGD w kontaktach z mieszkańcami obszaru w okresie realizacji programu Leader 2007-2013 oraz o dane z badań ankietowych nt. skuteczności metod komunikacji .

Podstawowym celem Planu Komunikacji na lata 2014-2020 przygotowanego jest wsparcie realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju poprzez czynny udział mieszkańców gmin objętych LGD. Cel ten będzie realizowany za pomocą szczegółowych celów, na które składają się:

- A. Szeroka promocja wśród lokalnej społeczności Programu Rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020 kładąc nacisk na możliwości pozyskania środków.*
- B. Wsparcie potencjalnych beneficjentów poprzez działalność doradczo - szkoleniową w zakresie przygotowywania wniosków oraz pozyskiwania środków.*
- C. Pozyskiwanie informacji zwrotnej na temat realizacji LSR.*
- D. Prezentacja opinii na temat realizacji LSR i wprowadzanie koniecznych korekt.*

Pierwszym etapem wymiany informacji jest szeroka promocja Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 dla dostarczenia informacji mieszkańcom o możliwościach dofinansowania projektów składanych w ramach programu oraz kryteriach ich przyznawania. Osoby potencjalnie zainteresowane ofertą będą wspomagane działaniami doradczymi w zakresie przygotowania wniosków oraz pozyskiwania środków. Następnie zostanie uruchomiony proces zbierania informacji zwrotnych, które zgłoszą mieszkańcy na temat realizacji LSR oraz proces ich oceny. Uzyskane opinie będą stanowić podstawę do korekt podejmowanych działań w celu podwyższenia ich efektywności.

Jak napisano, działania realizowane w ramach Planu Komunikacji służą wsparciu realizacji LSR. Nie będzie to możliwe bez sprawnego przepływu informacji; istotne, aby odbywał się on dwukierunkowo tj. jako proces splotywania informacji wystosowanych przez działaczy LGD do mieszkańców oraz proces zbierania informacji skierowanych do działaczy LGD. Temu celowi będzie służyć wykorzystanie nowoczesnych technik dla zbudowania sieci komunikacji internetowej pomiędzy biurem LGD a sołtysami wszystkich wsi z terenu LGD i mieszkańcami (projekt własny). Stworzy to optymalne warunki działania LGD poprzez systematyczne informowanie społeczności o aktualnych priorytetach oraz angażowanie mieszkańców w realizowane projekty. Sieć „biuro LGD – sołtys – mieszkańcy wsi” będzie służyć przesyłaniu informacji z LGD wprost do podstawowego ogniwa administracji jakim jest sołtys, bez pośrednictwa urzędów gmin, oraz pozyskiwaniu przez biuro LGD informacji zwrotnych o życiu mieszkańców z obszaru LGD. W tym celu LGD wyposaży sołtysów w urządzenia elektroniczne (komputery, drukarki), opracuje system komunikacji z wykorzystaniem stron internetowych i poczty elektronicznej oraz zrealizuje cykl szkoleń dla mieszkańców służących wdrożeniu opracowanego systemu komunikacji. Metoda ta umożliwi dialog z mieszkańcami, zbieranie wniosków, uwag i postulatów i odpowiadanie na nie a tym samym bieżąco korygować działania. Moderowanie procesu komunikacji będzie powierzone pracownikowi biura LGD.

Oprócz technik nowoczesnych, Plan zakłada komunikację ustną poprzez udział w spotkaniach, zebraniach, imprezach, organizację warsztatów i szkoleń, a także wykorzystanie tradycyjnych metod komunikacji jak ulotki, plakaty, ogłoszenia w prasie.

9.2. GŁÓWNI ADRESACI DZIAŁAŃ KOMUNIKACYJNYCH

Określenie grup docelowych jest ściśle związane z efektem, jaki ma przynieść dane działanie komunikacyjne. Podział grup docelowych może się odbywać w kilku płaszczyznach:

- w wymiarze ogólnym,
- w wymiarze szczegółowym.

W wymiarze ogólnym wskazać można jedną grupę docelową, którą stanowi społeczność obszaru objętego LSR.

Biorąc pod uwagę kierunek przepływu informacji wyróżnić można:

- działacze LGD odpowiedzialnych za realizację LSR,
- lokalną społeczność dostarczającą informację zwrotną na temat realizacji LSR.

Ze względu na poszczególne grupy społeczne wskazać można m.in.:

- osoby fizyczne,
- przedsiębiorców,
- młodzież i dzieci,
- osoby starsze,
- bezrobotnych,
- rolników,
- osoby niepełnosprawne.

Ze względu na charakter podmiotu wskazać można m.in.:

- jednostki samorządu terytorialnego,
- organizacje pozarządowe,
- placówki edukacyjne,
- kościoły oraz związki wyznaniowe,
- spółdzielnie mieszkaniowe.

Przedstawiony wykaz grup docelowych nie jest skończony.

Plan Komunikacji zawiera:

- a) prezentację głównych celów i przesłanek leżących u podstaw jego opracowania;
- b) opis działań komunikacyjnych i grup docelowych oraz środków przekazu, w tym działań podejmowanych w przypadku problemów z realizacją LSR, niskim poparciem społecznym dla działań realizowanych przez LGD itd.
- c) opis zakładanych wskaźników realizacji działań komunikacyjnych oraz efektów działań komunikacyjnych
- d) analizę efektywności działań komunikacyjnych i zastosowanych środków przekazu (w tym tryb korygowania planu komunikacji);
- e) opis sposobu wykorzystania w procesie realizacji LSR wniosków/opinii zebranych podczas działań komunikacyjnych;
- f) budżet przewidziany na działania komunikacyjne

i stanowi załącznik nr 5 do LSR LGD Ziemia Łąncucka.

ROZDZIAŁ X ZINTEGROWANIE

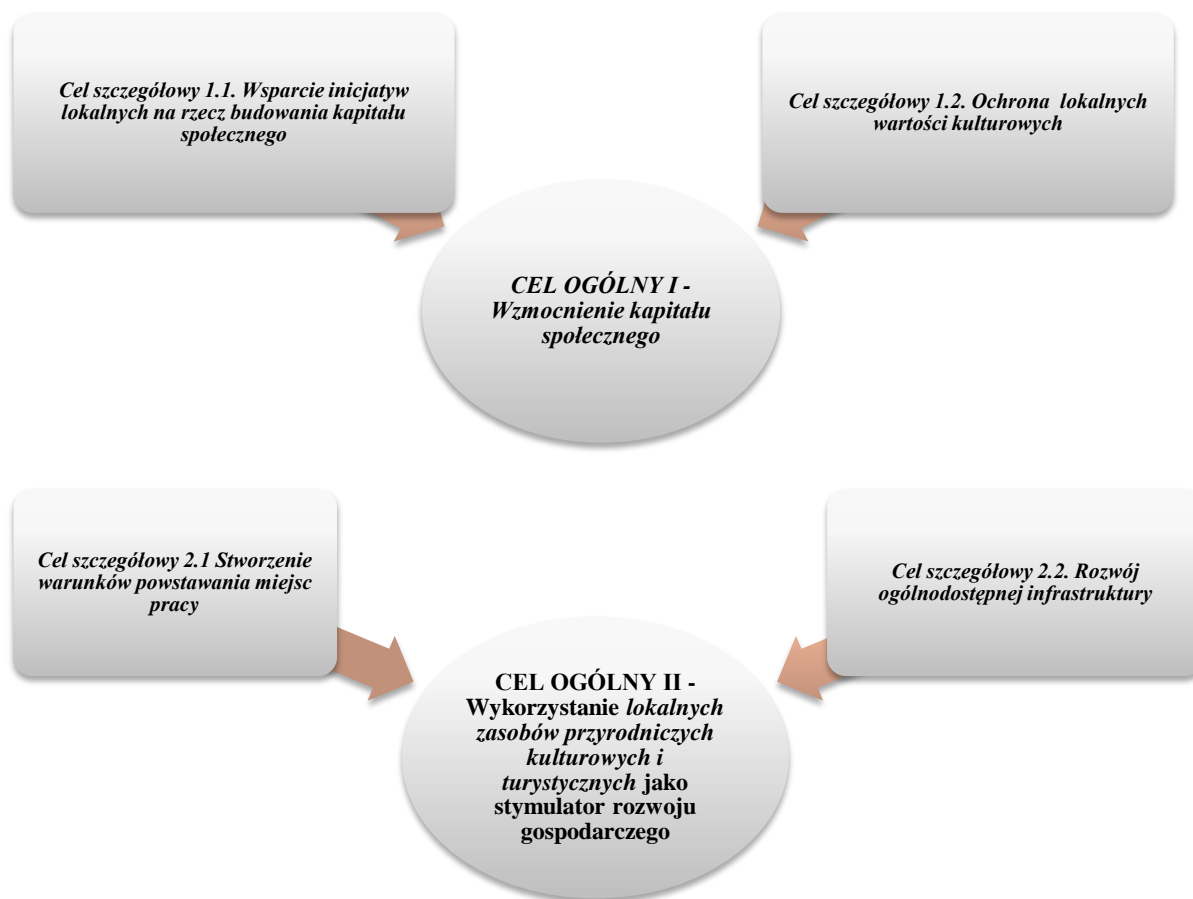
Stosowanie podejścia Leader ma swoje uzasadnienie tylko wtedy, kiedy przynosi lepsze wyniki aniżeli w przypadku stosowania tradycyjnych podejść. Aby LSR była realizowana w sposób prawidłowy, niezbędny jest jej zintegrowany charakter.

Rozwiązania zaproponowane w LSR nie skupiają się na wszystkich problemach obszaru, przypisując im jednakowe wagi. Nacisk został położony na te obszary problemowe, których rozwiązanie przyniesie największy efekt w sposób kompleksowy oraz spójny.

Zintegrowanie LSR realizowanej przez LGD Ziemia Łąncucka znajduje swój wyraz w:

- spójności celów i przedsięwzięć z nimi związanych w ramach LSR,
- współpracy podmiotów realizujących LSR,
- wykorzystywaniu w szerokim zakresie zasobów lokalnych zdywersyfikowanymi metodami,
- spójności celów określonych w LSR z celami określonymi w innych dokumentach planistycznych.

Cele oraz związane z nimi działania zawarte w LSR stanowią zwartą całość, zmierzającą do realizacji nadrzędnej misji jaką jest rozwój obszaru Lokalnej Grupy Działania. Zaplanowane działania zostały określone w taki sposób, aby wzajemnie się uzupełniać i tworzyć kompleksowy system poprawy warunków życia mieszkańców. Żadne z działań nie nakładają się na siebie, bądź nie wykluczają. Ich rezultaty stanowią realizację jednego, spójnego celu.

Realizacja LSR odbywa się w warunkach szeroko rozumianej współpracy kilku sektorów:

- społecznego,
- samorządowego,
- non-profit,
- gospodarczego.

Współpraca wskazanych obszarów odbywa się wewnątrz nich oraz pomiędzy nimi. Działania realizujące integrację oraz aktywizację różnych środowisk społecznych pozwalają na zacieśnienie więzi pomiędzy poszczególnymi grupami społecznymi zmniejszając pomiędzy nimi dystans społeczny np. pracodawcami oraz osobami bezrobotnymi. Jednocześnie wszelka działalność integracyjna jak np. organizacja lokalnych imprez, nie może mieć miejsca bez kooperacji organów samorządowych, społeczności oraz organizacji non – profit.

Podczas realizacji celów LSR następuje również integracja wewnątrz sektora gospodarczego. Poprawa infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej oraz kulturalnej wymaga szerokiej współpracy podmiotów związanych z tymi dziedzinami, działających w ramach różnych sekcji PKD:

- sekcji A skupiającej podmioty związane z sektorem rolniczym,
- sekcji F silnie rozwiniętej na badanym obszarze związanym z budownictwem (16,5% podmiotów według danych na dzień 31.12.2013r.),
- sekcji H związanej z usługami transportowymi,
- sekcji I w ramach której skupiają się podmioty oferujące usługi gastronomiczne oraz hotelowe,
- sekcji R związanej z kulturą, rozrywką oraz rekreacją.

Niezbędna jest tutaj również ścisła współpraca przedsiębiorców z jednostkami sektora non profit oraz samorządowego (sekcja O związana z administracją publiczną).

Działania związane z ochroną lokalnych wartości kulturowych pobudzają do współpracy przedsiębiorstwa związane z branżą turystyczną, lokalne organizacje non-profit, władze gminy ale i również lokalną społeczność, która integruje się w ramach lokalnego patriotyzmu. W ramach realizacji tego celu niezbędne jest zaangażowanie instytucji kultury, kół gospodyń wiejskich, lokalnych twórców ludowych, kościołów, stowarzyszeń, wiejskich domów kultury, rad sołeckich, lokalnych rzemieślników itp.

Promocja lokalnych produktów umożliwi również integrację mieszkańców obszaru LGD ze społecznościami sąsiadującymi. Pozwala to na szeroko rozumianą wymianę doświadczeń oraz wzmacnia przyjazne stosunki sąsiedzkie.

Tworzenie warunków powstawania miejsc pracy wymaga współpracy instytucji z otoczenia biznesu, osób przedsiębiorczych dopiero chcących założyć działalność gospodarczą jak i istniejących dotychczas przedsiębiorstw

z różnych sektorów gospodarczych. Taka integracja pozwala również wspomagać grupę defaworyzowaną, którą tworzą osoby bezrobotne.

Poprawa infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej oraz kulturalnej wymaga kompleksowych metod wykorzystujących lokalne zasoby. Wśród nich szczególny nacisk kładzie się na zasoby kulturalne, przyrodnicze, historyczne oraz ludzkie. Te ostatnie wykorzystywane są do realizacji wszystkich działań nakreślonych w LSR.

LSR jest zintegrowana z innymi dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie LGD. Jej cele są zgodne i komplementarne z celami wskazanymi w pozostałych dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym, regionalnym oraz krajowym.

Poziom lokalny

- Strategia Rozwoju Gminy Białobrzegi na lata 2011-2022
- Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2008-2020
- Strategia Rozwoju Gminy Grodzisko Dolne na lata 2007-2015
- Strategia Rozwoju Gminy Rakszawa na lata 2008-2015

Poziom regionalny

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
- Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020
- Program aktywizacji gospodarczo-turystycznej województwa podkarpackiego poprzez promocję cennych przyrodniczo i krajobrazowo wskazanych terenów łąkowo-pastwiskowych z zachowaniem bioróżnorodności w oparciu o naturalny wypas

Poziom krajowy

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 Aktywne społeczeństwo Konkurencyjna gospodarka Sprawne państwo
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony Miasta Obszary wiejskie
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Porównanie celów LSR z celami innych dokumentów planistycznych oraz wykazanie ich spójności prezentuje poniższa tabela.

Porównanie celów LSR z celami innych dokumentów planistycznych oraz wykazanie ich spójności prezentuje poniższa tabela. Poziom lokalny			
Nazwa dokumentu planistycznego	Cele wskazane w dokumencie planistycznym	Powiązany cel szczegółowy wskazany w LSR	Wspólna oś działania
Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2008-2020	6.3.3. Aktywna integracja społeczna.	1.1. Wsparcie inicjatyw lokalnych na rzecz budowania kapitału społecznego.	Wzmocnienie kapitału społecznego
Strategia Rozwoju Gminy Grodzisko Dolne na lata 2007-2015	4.3. Zwiększenie atrakcyjności gminy.		
Strategia Rozwoju Gminy Białobrzegi na lata 2011-2022	Obszar strategiczny – Społeczeństwo, cel strategiczny 1. Budować świadome społeczeństwo zdolne do samodzielnych wyborów w ważnych kwestiach dla Polski, województwa, powiatu i gminy. Obszar strategiczny – Społeczeństwo, cel strategiczny 4. Zmotywować społeczność lokalną do współpracy przy realizacji wspólnych celów. Wzmacniać więzy społeczne mieszkańców. Obszar strategiczny – Społeczeństwo, cel strategiczny		

	5. Stworzyć alternatywę przynależności do różnych subkultur negatywnie oddziałujących na społeczeństwo.		
Strategia Rozwoju Gminy Rakszawa na lata 2008-2015	3.3.2.Kultywowanie i promocja kultury lokalnej.	<i>1.2.Ochrona lokalnych wartości kulturowych.</i>	
Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2008-2020	6.4.1.Kultywowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego. 6.4.3.Promocja lokalnych zasobów gminy.		
Strategia Rozwoju Gminy Białobrzegi na lata 2011-2022	Obszar strategiczny – Turystyka, cel strategiczny 1. Zaprezentować walory przyrodnicze gminy szerokiemu odbiorcy. Obszar strategiczny – Turystyka, cel strategiczny 3. Wypromować gminę jako miejsce przyjazne mieszkańcom i turystom.		
Strategia Rozwoju Gminy Rakszawa na lata 2008-2015	3.1.1.Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.	<i>2.1.Stwarzanie warunków powstawania miejsc pracy.</i>	Rozwój gospodarczy
Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2008-2020	6.2.2.Wsparcie przedsiębiorczości. 6.2.3.Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy. 6.3.5.Programy przeciwdziałania bezrobociu.		
Strategia Rozwoju Gminy Grodzisko Dolne na lata 2007-2015	3.1.Rozwój gospodarczy gminy.		
Strategia Rozwoju Gminy Białobrzegi na lata 2011-2022	Obszar strategiczny – Gospodarka, cel strategiczny 1. Wspierać inicjatywy prowadzące do utworzenia nowych miejsc pracy dla miejscowej ludności. Obszar strategiczny – Gospodarka, cel strategiczny 6. Zachęcać zewnętrznych inwestorów do inwestycji na terenie gminy. Obszar strategiczny – Gospodarka, cel strategiczny 3. Zwiększać przychody gminy, dzięki rozwojowi przedsiębiorczości na jej terenie. Obszar strategiczny – Gospodarka, cel strategiczny 7. Ułatwiać przedsiębiorcom pozyskiwanie informacji niezbędnych do prowadzenia działalności.		
Strategia Rozwoju Gminy Rakszawa na lata 2008-2015	3.2.2.Rozwój agroturystyki i ekoturystyki.	<i>2.2.Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury.</i>	
Strategia Rozwoju Gminy Grodzisko Dolne na lata 2007-2015	3.3.1.Rozwój bazy wypoczynkowo-rekreacyjnej. 3.2.Efektywniejsze wykorzystanie naturalnych walorów gminy. 4.2.Budowa i rozbudowa infrastruktury społecznej. 4.1.Zapewnienie dobrych i bezpiecznych warunków życia.		
Strategia Rozwoju Gminy Białobrzegi na lata 2011-2022	Obszar strategiczny – Turystyka, cel strategiczny 2. Stworzyć warunki do aktywnego wypoczynku dla turystów przybywających do gminy Białobrzegi. Obszar strategiczny – Turystyka, cel strategiczny 4. Wzbogacić ofertę turystyczną gminy.		
Strategia Rozwoju Gminy Łańcut na lata 2008-2020	6.1.3.Efektywne zagospodarowanie przestrzeni i obiektów gminnych. Wsparcie rozwoju turystyki wiejskiej i działalności sportowej.		

Poziom regionalny

Nazwa dokumentu planistycznego	Cele wskazane w dokumencie planistycznym	Powiązany cel wskazany w LSR	Wspólna oś działania
--------------------------------	--	------------------------------	----------------------

Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020	<p>2.3.Wzmocnienie podmiotowości obywateli, rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie ich wpływu na życie publiczne.</p> <p>2.4.Wzrost poziomu adaptacyjności zawodowej i integracji społecznej w regionie.</p>	<p><i>1.1.Wsparcie inicjatyw lokalnych na rzecz budowania kapitału społecznego.</i></p>	Wzmocnienie kapitału społecznego
Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020	<p>2.A.4.(PI6c) Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.</p>	<p><i>1.2.Ochrona lokalnych wartości kulturowych.</i></p>	
Program aktywizacji gospodarczo-turystycznej województwa podkarpackiego poprzez promocję cennych przyrodniczo i krajobrazowo wskazanych terenów łąkowo-pastwiskowych z zachowaniem bioróżnorodności w oparciu o naturalny wypas	<p>Dodatkowy cel 1. Ochrona dziedzictwa kulturowego regionu.</p> <p>Dodatkowy cel 2.Pielęgnowanie i podtrzymanie tradycji, zwyczajów i innych elementów kultury ludowej związanej z pasterstwem.</p>		
Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020	<p>2.A.4.(PI3a)Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.</p> <p>2.A.4. (PI8i) Dostęp do zatrudniania dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników.</p> <p>2.A.4. (PI8iii) Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.</p> <p>2.A.4. (PI8v) Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian.</p>	<p><i>2.1.Stwarzanie warunków powstawania miejsc pracy.</i></p>	Rozwój gospodarczy
Program aktywizacji gospodarczo-turystycznej województwa podkarpackiego poprzez promocję cennych przyrodniczo i krajobrazowo wskazanych terenów łąkowo-pastwiskowych z	<p>Dodatkowy cel 4.Zwiększenie zatrudnienia dla mieszkańców regionu.</p>		

zachowaniem bioróżnorodności w oparciu o naturalny wypas			
Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020	1.5.Rozwój przedsiębiorczości poprzez ofertę instytucji otoczenia biznesu.		
Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020	3.4.Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku.	2.2.Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury.	

Poziom krajowy					
Nazwa dokumentu planistycznego	Cele wskazane w dokumencie planistycznym	Powiązany cel wskazany w LSR	Wspólna oś działania		
Strategia Rozwoju Kraju 2020 Aktywne społeczeństwo Konkurencyjna gospodarka Sprawne państwo	1.3.2.Rozwój kapitału społecznego.	1.1.Wsparcie inicjatyw lokalnych na rzecz budowania kapitału społecznego	Wzmocnienie kapitału ludzkiego		
	3.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.				
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	4.2.11.Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich i wykorzystanie potencjałów endogenicznych na rzecz rozwoju lokalnego.				
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony Miasta Obszary wiejskie	1.3.1.Rozwój kapitału intelektualnego, w tym kapitału ludzkiego i społecznego.				
	3.4.Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej.				
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności	Cel 1.Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji.			2.1.Stwarzanie warunków powstawania miejsc pracy.	Rozwój gospodarczy
	Cel 6.Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”.				
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	4.2.9. Tworzenie możliwości zatrudnienia poza rolnictwem bez zmiany miejsca zamieszkania.				
Strategia Rozwoju Kraju 2020 Aktywne społeczeństwo Konkurencyjna gospodarka Sprawne państwo	2.3.4. Zwiększenie wykorzystania rozwiązań innowacyjnych.				
	2.2.3.Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego.				
	2.2.4.Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej.				
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony Miasta Obszary wiejskie	1.3.3.Zwiększanie możliwości wprowadzania rozwiązań innowacyjnych przez przedsiębiorstwa i instytucje regionalne.				
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	4.2.11.Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich i wykorzystanie potencjałów endogenicznych na rzecz rozwoju lokalnego.	1.2.Ochrona lokalnych wartości kulturowych	Wzmocnienie kapitału ludzkiego		
Krajowa Strategia Rozwoju	1.3.6.Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego				

Regionalnego 2010-2020 Regiony Miasta Obszary wiejskie	oraz potencjału dziedzictwa kulturowego. 2.2.5. Usługi kulturalne.		
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	4.2.10. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej na obszarach wiejskich.	2.1. <i>Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury.</i>	Rozwój gospodarczy
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 Regiony Miasta Obszary wiejskie	2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze.		

ROZDZIAŁ XI

MONITORING I EWALUACJA

Procesy monitoringu, ewaluacji oraz wdrażania LSR (realizacji zapisanych w niej celów i przedsięwzięć) są względem siebie niezależne, choć pozostają w ścisłym związku, gdyż dotyczą tych samych zagadnień.

Monitoring pozwala na śledzenie i ostrzeganie jak kształtują się aktualne postępy w realizacji strategii oraz wykazuje czy zakładane rezultaty są osiągnięte zgodnie z zakładanym harmonogramem. Monitoring realizacji LSR LGD Ziemia Łañcucka stanowi równoległy do jej wdrażania, ciągły i rutynowy proces wymagający zbierania i analizy danych oraz raportowania wyników w określonych przedziałach czasowych. Narzędzi badawcze wykorzystywane w procesie monitoringu zawiera poniżej zamieszczona tabela.

Ewaluacja to natomiast działanie analityczne mające na celu dostarczenie informacji na temat skuteczności i przydatności podejmowanych działań podczas realizacji przyjętych celów strategicznych i szczegółowych. Realizacja badań ewaluacyjnych odbywać się będzie z zastosowaniem podstawowych *kryteriów ewaluacji*, którymi są:

- *trafność* - związek pomiędzy przyjętymi rozwiązaniami (w zakresie celów, przedsięwzięć, sposobu funkcjonowania LGD), a realnymi potrzebami społeczności lokalnej
- *efektywność* - stosunek uzyskanych efektów do poniesionych nakładów finansowych
- *skuteczność* - ocena stopnia, w jakim osiągnięto zaplanowane cele i przedsięwzięcia
- *użyteczność* - planowane i nieplanowane efekty realizacji LSR, stopień zaspokojenia potrzeb beneficjentów
- *trwałość* - ocena stopnia utrzymania się pozytywnych (zakładanych i niezakładanych) efektów realizacji Strategii po zakończeniu wdrażania.

Podmiotem odpowiedzialnym za gromadzenie danych do ewaluacji i monitoringu będą pracownicy biura. W ramach bieżącej działalności pracownicy biura będą mieli obowiązek gromadzenia kompletnej dokumentacji z prowadzonych działań, realizowanych operacji oraz wszystkich zakresów poddawanych ocenie. Dane zbierane będą za pomocą ankiet, list obecności, rejestrów(formularzy) przygotowanych na potrzeby prowadzenia analiz. Wnioski z prowadzonych badań i analiz będą przedmiotem oceny organów LGD. Decyzją Zarządu będą przygotowane projekty zmian w LSR lub innych dokumentach związanych z zagadnieniami, które wymagać będą aktualizacji, zgodnie z zasadami dokonywania zmian opisanymi w LSR, statucie i/lub odpowiednich regulaminach.

Proces ewaluacji celów i wskaźników przyjętych w LSR Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łañcucka będzie realizowany z zastosowaniem następujących rodzajów ewaluacji:

Ewaluacja ex – ante – przed uchwaleniem LSR na Walnym Zebraniu Członków. Na tym etapie ocenie poddane zostaną wskaźniki, ich poprawa i trafność z wyznaczonymi celami oraz możliwość ich osiągnięcia oraz spójność zewnętrzna zapisów dokumentów. Omówienie wskaźników i celów będzie służyć uzasadnieniu podjęcia uchwały przez uzasadnienie podjęcia uchwały przez Walnego Zebrania Członków o przyjęciu LSR.

Ewaluacja on – going – ewaluacja bieżąca, która będzie realizowana przez cały okres wdrażania strategii. Skupia się ona na zarządzaniu programem, diagnozuje i analizuje problemy pojawiające się w trakcie jego realizacji, jak również

wskazuje możliwości ich rozwiązania. Lokalna Grupa Działania Ziemia Łąncucka zaplanowała przeprowadzenia ewaluacji przez niezależnych ekspertów zewnętrznych w trakcie realizacji Strategii w następujących terminach:

- w pierwszym kwartale 2019 r. – będzie ona uwzględniała okres od początku wdrażania nowej Strategii do 31 grudnia 2018 r.
- w pierwszym kwartale 2022 r. – będzie uwzględniała okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2021 r.

Ewaluacja we wskazanych wyżej terminach zostanie przeprowadzona przez zewnętrznych, niezależnych ekspertów. Z przeprowadzonej ewaluacji zostanie sporządzony szczegółowy raport obrazujący stan osiągnięcia celów ogólnych i szczegółowych, stopień realizacji wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania oraz wykorzystanie budżetu. Wnioski zawarte w raporcie z ewaluacji pomogą wyznaczyć kierunek zmian w zaplanowanych działaniach. Dodatkowo LGD we własnym zakresie przeprowadzać będzie ewaluację on – going co kwartał. Okresem objętym ewaluacją będzie kwartał poprzedzający.

Ewaluacja ex – post – ewaluacja dokonana po realizacji interwencji pod kątem osiągniętych rezultatów, oddziaływania i potrzeb które miała zaspokoić. Zawierać będzie badanie i ocenę wykorzystania środków w odniesieniu do skuteczności i wydajności pomocy. Pozwoli to ocenić skuteczność instytucjonalną funkcjonowania systemu wdrażania pomocy i przedstawi ocenę użyteczności rzeczywistych efektów ,rezultatów i oddziaływania pomocy oraz zidentyfikuje czynniki, które przyczyniły się do sukcesu lub niepowodzenia przedsięwzięcia, a także sformułuje konkluzje i wnioski. Zostanie ona przeprowadzona przez niezależnego eksperta zewnętrznego w pierwszym kwartale 2024 roku i obejmować będzie okres od początku wdrażania LSR do 31 grudnia 2023 r.

Załącznikiem nr 2 do strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łąncucka są procedury dokonywania ewaluacji i monitoringów wskazujące następujące elementy:

- ✓ elementy funkcjonowania LGD podlegające ewaluacji;
- ✓ elementy wdrażania LSR podlegające ewaluacji;
- ✓ elementy podlegające monitoringowi;
- ✓ kryteria ewaluacyjne;
- ✓ czas, okres i sposób pomiaru.

ROZDZIAŁ XII

STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekty strategii, jako dokumentów, których realizacja może potencjalnie znacząco wpływać na środowisko, mogą wymagać poddania ich treści przed zatwierdzeniem, strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) uzależniają konieczność przeprowadzenia takiej oceny, w odniesieniu do tej kategorii dokumentów planistycznych, od ich indywidualnej zawartości oraz zewnętrznych uwarunkowań ich realizacji. Przesłanką obowiązkowo kwalifikującą projekt LSR do takiej oceny jest stwierdzone ryzyko wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 w związku z realizacją przedsięwzięć i działań nim objętych. Zarząd Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łąncucka przeanalizował zapisy LSR pod kątem ewentualnego spełnienia kryteriów, o których mowa powyżej. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że działania i przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji w LSR LGD Ziemia Łąncucka na lata 2014-2020 **nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko i nie wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy. Ponadto opracowana LSR na lata 2014-2020 jest zgodna z innymi dokumentami strategicznymi, które zostały już poddane procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.**

W odniesieniu do art. 47 i 49 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.), Lokalna Grupa Działania Ziemia Łąncucka zwróciła się pismem z dnia **23.11.2015 r. (Zn. 48/2015/LGD)** do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie z **prośbą o odstąpienie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** do projektu tworzonej Strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru LGD Ziemia Łąncucka, czyli gmin: Białobrzegi, Grodzisko Dolne, Łącut, Rakszawa oraz Żołynia.

W uzasadnieniu zaznaczono, iż LSR LGD Ziemia Łąncucka w okresie programowania 2014-2020 będzie stanowić instrument realizacji założeń Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego do roku 2020 poprzez wykorzystanie m.in. środków unijnych, w tym środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i będzie dotyczyć wyłącznie niewielkich modyfikacji przyjętego już dokumentu. W związku z tym LGD Ziemia Łąncucka zwróciła się z prośbą o uzgodnienie odstępowania od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko o czym mowa w art. 48 ww ustawy. Za pozytywnym rozpatrzeniem wniosku

o uzgodnienie o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przemawiają następujące fakty:

- „Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego do roku 2020 – dla dokumentu została opracowana strategiczna ocena oddziaływania na środowisko z opinią RDOŚ,
- „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – dla dokumentu została opracowana strategiczna ocena oddziaływania na środowisko,
- przygotowanie LSR według instrumentu RLKS w okresie programowania 2014-2020 jest uszczegółowieniem powyższych dokumentów dla określonych obszarów,
- uszczegółowienie polegało będzie na wskazaniu możliwych do realizacji zadań zgodnie z wytycznymi odnoszącymi się do perspektywy finansowej 2014-2020,
- przygotowana LSR będzie dokumentem ogólnym nie odbiegającym poziomem szczegółowości od zapisów obowiązujących na szczeblu gmin dokumentów strategicznych i planistycznych.

Ponadto w piśmie skierowanym do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie LGD Ziemia Łąncucka wskazała, że zadania wdrażane zarówno przez beneficjentów jak i samą LGD będą realizowane w sposób taki by nie zagrażały zdrowiu i życiu ludzi oraz środowisku naturalnemu. Nie przewiduje się oddziaływań skumulowanych i transgranicznych. Działania takie jak np. inwestycje infrastrukturalne, modernizacyjne, rewitalizacyjne ze względu na swój charakter, będą obowiązkowo poddane niezbędnym wymaganiom prawem procedur, np. uzyskanie niezbędnych pozwoleń (na budowę, na wykonanie prac konserwatorskich), w związku z czym inwestycje te będą podlegały procesom uzgadniania z organami uprawnionymi do wydawania takich decyzji/opinii, co wyeliminuje wystąpienie negatywnego wpływu np. na zachowanie dziedzictwa kulturowego czy na środowisko przyrodnicze. Realizacja niektórych przedsięwzięć (części kierunków wsparcia projektów) wyznaczonych w ramach LSR wymagała będzie przeprowadzenia procedury administracyjnej (oś) zakończonej uzyskaniem decyzji określającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Wobec powyższego można prognozować, iż realizacja projektów, w ramach LSR, będzie zgodna z obowiązującymi wymogami dotyczącymi ochrony środowiska. Każdy projekt starający się o dofinansowanie musi zgodnie z prawem przejść osobną, indywidualną procedurę badania jego wpływu na środowisko w ramach m.in. opracowania raportów oddziaływania na środowisko, które badają wpływ konkretnego przedsięwzięcia na zdrowie, życie ludzi i na środowisko.

Do pisma załączono również „*Główne założenia Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łąncucka w oparciu o informacje o których mowa w art. 49*”.

Pismem z dnia 18.12.2015 r. znak WOŚ.410.1.97.2015.BK.2, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie poinformowała LGD Ziemia Łąncucka o pozytywnym uzgodnieniu przedmiotowego projektu dokumentu.

WYKAZ WYKORZYSTANEJ LITERATURY

1. Podręcznik dla Lokalnych Grup Działania w zakresie opracowania lokalnych strategii rozwoju na lata 2014-2020,
2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020,
3. Materiały szkoleniowe „Cykl szkoleń z zakresu tworzenia lokalnych strategii rozwoju (LSR), przygotowania strategii komunikacyjnej lokalnej grupy działania (LGD) i angażowania społeczności lokalnych w przygotowanie i realizację LSR” (Moduł I-V),
4. Strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego, [www. stat.gov.pl](http://www.stat.gov.pl),
5. Strona internetowa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, www.minrol.gov.pl,
6. Strona internetowa Samorządu Województwa Podkarpackiego, www.umwp.podkarapckie.pl,
7. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020,
8. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020,
9. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020,
10. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020,
11. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności,
12. Ustawa z dnia 27.05.2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej,
13. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006,
14. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005,
15. Wytoczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 1/1/2015 z dnia 4 grudnia 2015 r. w zakresie jednolitego i prawidłowego wykonywania przez lokalne grupy działania zadań związanych z realizacją strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”

PROCEDURA AKTUALIZACJI LSR

Cel procedury:

Celem procedury jest dostosowanie zapisów LSR do zmieniających się wymogów prawnych, aktualizacja danych dotyczących obszaru oraz korekta zapisów wynikających z ewaluacji i monitoringu wdrażania LSR.

Opis przebiegu procedury:

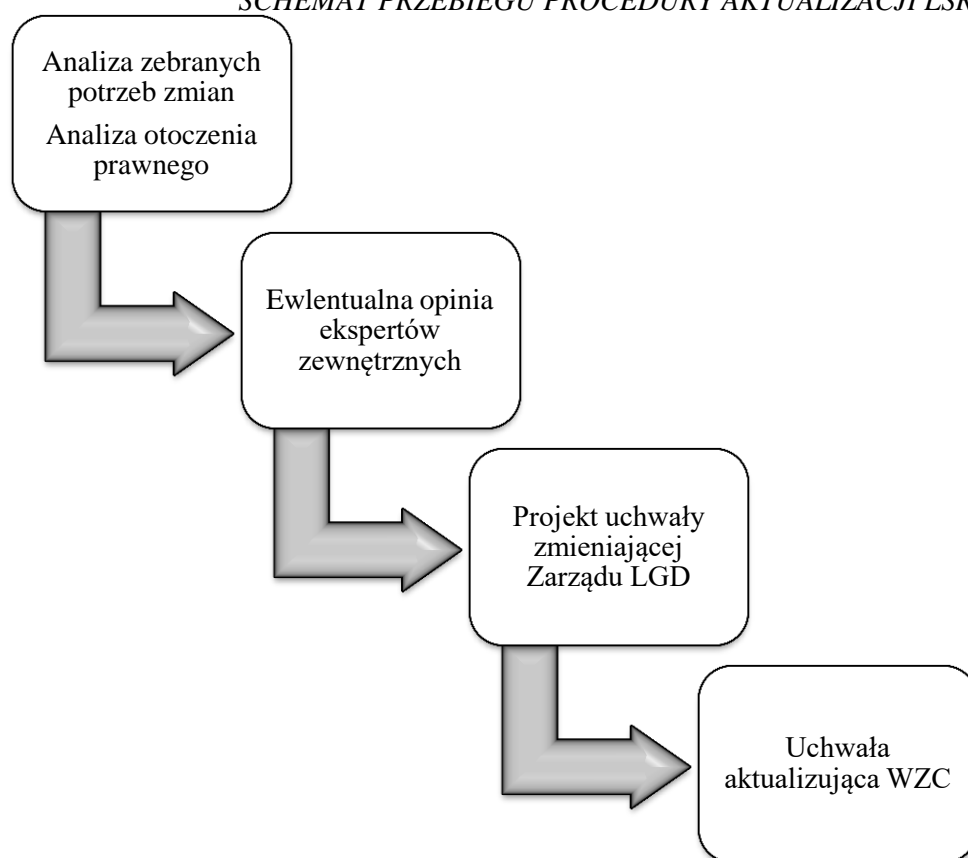
Wszyscy członkowie LGD oraz mieszkańcy obszaru Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łąncucka mają możliwość składania wniosków, uwag i propozycji zmian w zapisach LSR. Na stronie internetowej oraz w Biurze LGD dostępne są formularze zgłaszania zmian. Wszystkie uwagi są zbierane i analizowane przez pracowników oraz Zarząd LGD.

Procedura aktualizacji Strategii Lokalnej Grupy Działania Ziemia Łąncucka przebiega w następujący sposób:

1. Analiza zgłaszanych do LGD potrzeb zmian dokonywana jest na bieżąco przez pracowników Biura i Zarząd Stowarzyszenia.
2. Analiza otoczenia prawnego związanego z funkcjonowaniem LGD i wdrażaniem LSR dokonywana jest na bieżąco przez pracowników Biura i Zarząd LGD.
3. Ewaluacja wdrażania LSR dokonywana jest przez pracowników Biura oraz Zarząd. Wnioski z jej przeprowadzenia są przedmiotem oceny organów LGD. Decyzją Zarządu przygotowywane są projekty zmian w LSR.
4. Zarząd może dodatkowo podjąć decyzję o zleceniu ekspertom zewnętrznym analizy związanej ze zmianą/uaktualnieniem dokumentów LGD.
5. Zarząd podejmuje ostateczną decyzję o konieczności wprowadzenia zmian i przygotowuje projekt uchwały zmieniającej, którą przedstawia Walnemu Zebraniu Członków LGD.
6. Aktualizacja/zmiana zapisów LSR dokonywana jest uchwałą Walnego Zebrania Członków.

ZAŁĄCZNIK I

SCHEMAT PRZEBIEGU PROCEDURY AKTUALIZACJI LSR

ZAŁĄCZNIK II

FORMULARZ ZMIAN LSR LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA ZIEMIA ŁAŃCUCKA

FORMULARZ ZMIAN LSR LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA ZIEMIA ŁAŃCUCKA	
Obecny zapis:	Proponowany zapis/zmiana.
Cel dokonania zmiany/spodziewane efekty zaproponowanych zmian:	
Autor proponowanych zmian:	
Adres/telefon/mail	
Czy jest Pani/Pan członkiem LGD?	☐ Tak ☐ Nie
Czy chciałaby Pani/Pan włączyć się w działania LGD?	☐ Tak ☐ Nie

ELEMENTY PODLEGAJĄCE EWALUACJI
ELEMENTY PODLEGAJĄCE EWALUACJI

Przedmiot badania	Wykonawca	Metodologia	Czas i okres dokonywania pomiaru	Analiza i ocena danych
Ewaluacja w zakresie funkcjonowania LGD				
<ul style="list-style-type: none"> ✓ pracownicy biura LGD ✓ organ decyzyjny ✓ działalność komunikacyjna (Plan JKomunikacji) ✓ skuteczność promocji i aktywizacji społeczności lokalnej ✓ konsultacje i nabory wniosków ✓ doradztwo i szkolenia ✓ zadowolenie beneficjentów ze świadczonego doradztwa ✓ współpraca międzyregionalna i międzynarodowa pomiędzy LGD (projekty współpracy) ✓ ocena przebiegu konkursów 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podmiot niezwiązany z LGD (ocena zewnętrzna) ✓ ocena pracowników i przedstawicieli organów LGD (ocena własna) 	<p>1. analiza przeprowadzona przez ekspertów na podstawie badań:</p> <ul style="list-style-type: none"> a)IDI/FGI z pracownikami i przedstawicielami organów LGD b)ankiet wśród mieszkańców obszaru LGD c)IDI/FGI wśród beneficjentów i wnioskodawców d)spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami i przedstawicielami trzech sektorów partnerstwa e)danych zastanych <p>2. rozmowy z mieszkańcami na otwartych spotkaniach, wywiady z wnioskodawcami, opinie dyrektora, Zarządu i Komisji Rewizyjnej</p> <p><i>KRYTERIA EWALUACYJNE: trafność, efektywność, skuteczność, użyteczność, trwałość</i></p>	<p><i>Ewaluacja zewnętrzna</i> czas pomiaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ I kwartał 2019 roku ✓ I kwartał 2022 roku ✓ I kwartał 2024 roku <p>okres objęty pomiarem – od rozpoczęcia wdrażania LSR do 31. 12.2018 r., następnie do 31.12.2021 r., na końcu cały okres wdrażania LSR 2016-2023</p> <p><i>Ewaluacja własna</i> czas pomiaru: każdy kwartał okres objęty pomiarem: kwartał poprzedzający</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rzetelne i terminowe wypełnianie obowiązków wskazanych w umowie ✓ realizacja LSR zgodna z harmonogramem ✓ uczestnictwo w posiedzeniach ✓ przestrzeganie regulaminu ✓ jakość świadczonych usług ✓ rozpoznawalność LGD wśród mieszkańców ✓ podnoszenie kompetencji przez pracowników LGD ✓ skuteczność działań promocyjnych i aktywizujących lokalną społeczność ✓ skuteczność działań komunikacyjnych (planu komunikacji) oraz ich wpływu
Ewaluacja w zakresie wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju				
<ul style="list-style-type: none"> ✓ stopień realizacji celów LSR ✓ stopień realizacji wskaźników ✓ harmonogram rzeczowo finansowy LSR ✓ budżet LSR ✓ stopień oddziaływania na społeczeństwo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ podmiot niezwiązany z LGD (ocena zewnętrzna) ✓ ocena pracowników i przedstawicieli organów LGD 	<p>1 . analiza przeprowadzona przez ekspertów na podstawie badań:</p> <ul style="list-style-type: none"> a)IDI/FGI z pracownikami i przedstawicielami organów LGD b)ankiet wśród mieszkańców obszaru LGD c)IDI/FGI wśród beneficjentów i wnioskodawców d)spotkań 	<p><i>Ewaluacja zewnętrzna</i> czas pomiaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ I kwartał 2019 roku ✓ I kwartał 2022 roku ✓ I kwartał 2024 roku <p>okres objęty pomiarem – od rozpoczęcia wdrażania LSR do 31. 12.2018 r., następnie do 31.12.2021 r., na końcu cały</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ powszechność dokumentu na obszarze LGD ✓ stopień realizacji poszczególnych celów ✓ stopień wykorzystania budżetu ✓ zgodność z harmonogramem ✓ opinia społeczności lokalnej na temat wdrażania LSR i realizowanych operacji ✓ opinia pracowników i przedstawicieli organów LGD

✓ wdrażania LSR ✓ jakość stosowanych kryteriów wyboru operacji i procedur ✓ kapitał społeczny mieszkańców	(ocena własna)	konsultacyjnych z mieszkańcami i przedstawicielami trzech sektorów partnerstwa e) danych zastanych 2. rozmowy z mieszkańcami na otwartych spotkaniach, wywiady z wnioskodawcami, opinie dyrektora, Zarządu i Komisji Rewizyjnej <i>KRYTERIA EWALUACYJNE: trafność, efektywność, skuteczność, użyteczność, trwałość</i>	okres wdrażania LSR 2016-2023 <i>Ewaluacja własna</i> czas pomiaru: każdy kwartał okres objęty pomiarem: kwartał poprzedzający	o skuteczności, jakości wdrażania LSR i realizowanych operacji, a także kryteriów wyboru i innowacyjności ✓ ocena kapitału społecznego mieszkańców (oszacowanie wskaźników zmiany społeczne w zakresie realizowanych celów) ✓ ocena mieszkańców, pracowników i przedstawicieli organów LGD nt. długotrwałych efektów, skuteczności i efektywności
---	----------------	---	---	---

ELEMENTY PODLEGAJĄCE MONITORINGOWI

Przedmiot badania	Wykonawca	Metodologia	Czas i okres dokonywania pomiaru	Analiza i ocena danych
stopień realizacji celów, przedsięwzięć oraz wskaźników LSR	Pracownicy biura (ocena własna)	ankiety beneficjentów, sprawozdania beneficjentów, rejestr danych LGD	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Stopień realizacji wskaźników i wykonalności celów
stopień wykonania harmonogramu ogłaszanych konkursów	Pracownicy biura (ocena własna)	wewnętrzna baza danych konkursów	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Zgodność ogłaszanych konkursów z harmonogramem konkursów w całym okresie wdrażania LSR
wydatkowanie środków na poszczególne operacje i działania własne LGD - budżet LGD	Pracownicy biura (ocena własna)	rejestr danych LGD, dane księgowo	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Stopień wykorzystania środków finansowych w odniesieniu do poziomu realizacji LSR oraz kwot wynikających z podpisanych umów
zainteresowanie stroną internetową LGD	Pracownicy biura (ocena własna)	licznik odwiedzin strony internetowej, dane od administratora strony	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Skuteczność przekazywania informacji na temat działalności LGD, efektywność promocji obszaru
funkcjonowanie biura LGD, jakość świadczonego doradztwa	Pracownicy biura (ocena własna)	anonimowe ankiety od beneficjentów korzystających z doradztwa, opinia dyrektora biura nt. podległego personelu, opinia Zarządu, opinia Komisji Rewizyjnej	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Ocena pracy pracowników, sposób przekazywania istotnych informacji potencjalnym beneficjentom, pomoc w rozwiązywaniu problemów, efektywność świadczonego doradztwa
stopień zainteresowania ogłaszanymi konkursami, szkoleniami i inną działalnością LGD	Pracownicy biura (ocena własna)	rejestr danych LGD	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Liczba wnioskodawców/beneficjentów korzystających z pomocy/składających wnioski
wykorzystanie partycypacyjnych metod wdrażania LSR	Pracownicy biura (ocena własna)	analiza raportów i sprawozdań z lokalną społecznością, przeprowadzonych ankiet tradycyjnych i on line, dane od administratora strony internetowej	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Zaangażowanie społeczności lokalnej w proces realizacji LSR

monitorowanie realizacji operacji zgodnie z Planem Działania	Pracownicy biura (ocena własna)	analizy własne pracowników biura, sprawozdania beneficjentów, rejestry danych LGD	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Stopień i jakość realizacji operacji, poprawność realizacji harmonogramu osiągnięcia poszczególnych wskaźników
poziom osiągnięcia zaplanowanych wskaźników w Planie Komunikacji	Pracownicy biura (ocena własna)	analiza ankiet tradycyjnych i on line, wywiadów bezpośrednich przeprowadzanych podczas spotkań i konferencji, opinie beneficjentów, rozmowy z mieszkańcami na otwartych spotkaniach	Na bieżąco w całym okresie wdrażania LSR	Poprawność realizacji zaplanowanych celów i zadań komunikacyjnych, efekty działań komunikacyjnych oraz stopień ich realizacji

ZAŁĄCZNIK NR 3
do LSR na lata 2014-2020

PLAN DZIAŁANIA

	Lata		2016-2018			2019-2021			2022-2023			Razem 2016-2023		Program	Poddziałania/zakres Programu
	Nazwa wskaźnika produktu	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	planowane wsparcie w pln	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	planowane wsparcie w pln	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	planowane wsparcie w pln	razem wartość wskaźników	razem planowane wsparcie w pln			
Cel ogólny I Wzmocnienie kapitału społecznego															
Cel szczegółowy I.1. Wsparcie inicjatyw lokalnych na rzecz budowania kapitału społecznego															
Przedsięwzięcie I Promocja obszaru, w tym produktów i usług lokalnych															
Liczba zrealizowanych działań promujących obszar LGD - 18 szt.	4 szt.	22%	38 250,00	14 szt.	100%	153 000,00	0 szt.	100%	0,00	18 szt.	191 250,00	PROW	Realizacja LSR		
Liczba wydanych publikacji - 18 szt.	4 szt.	22%	38 250,00	14 szt.	100%	153 000,00	0 szt.	100%	0,00	18 szt.	191 250,00	PROW	Realizacja LSR		
Liczba projektów promujących i rozwijających produkty lokalne - 8 szt.	2 szt.	25%	13 500,00	6 szt.	100%	54 000,00	0 szt.	100%	0,00	8 szt.	67 500,00	PROW	Realizacja LSR		

Liczba projektów promujących i rozwijających produkty lokalne - 5 szt.	5 szt.	100%	45 000,00	0 szt.	100%	0,00	0 szt.	100%	0,00	5 szt.	45 000,00	PROW	Współpraca
Przedsięwzięcie II Inicjatywy na rzecz edukacji różnych środowisk społecznych, w tym grup defaworyzowanych													
Liczba zrealizowanych inicjatyw edukacyjnych, w tym z zakresu ochrony środowiska i zmian klimatycznych - 14 szt.	3 szt.	21%	47 143,00	11 szt.	100%	172 857,00	0 szt.	100%	0,00	14 szt.	220 000,00	PROW	Realizacja LSR
Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych z LGD z mieszkańcami - 30 szt.	6 szt.	20%	18 540,00	20 szt.	87%	61 800,00	4 szt.	100%	12 360,00	30 szt.	92 700,00	PROW	Aktywizacja
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa - 100	39 szt.	39%	535 977,00	46 szt.	85%	632 178,00	15 szt.	100%	206 145,00	100 szt.	1 374 300,00	PROW	Koszty bieżące
Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD – 50	10 szt.	20%	1 800,00	33 szt.	86%	5 940,00	7 szt.	100%	1 260,00	50 szt.	9 000,00	PROW	Koszty bieżące
Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD - 40	8 szt.	20%	1 800,00	26 szt.	85%	5 850,00	6 szt.	100%	1 350,00	40 szt.	9 000,00	PROW	Koszty bieżące
Liczba zrealizowanych inicjatyw wykorzystujących nowoczesne techniki komunikacji – 1	1 szt.	100%	50 000,00	0 szt.	100%	0,00	0 szt.	100%	0,00	1 szt.	50 000,00	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy I.1.			790 260,00			1 238 625,00			221 115,00		2 250 000,00		
Cel szczegółowy I.2. Ochrona lokalnych wartości kulturowych													
Przedsięwzięcie III Zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz walorów przyrodniczych i turystycznych obszaru LGD													
Liczba zabytków i obiektów dziedzictwa kulturowego poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim – 6 szt.	2 szt.	33%	126 000,00	6 szt.	100%	252 000,00	0 szt.	100%	0,00	6 szt.	378 000,00	PROW	Realizacja LSR
Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR - 18	4 szt.	23%	50 400,00	14 szt.	100%	201 600,00	0 szt.	100%	0,00	18 szt.	252 000,00	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy I.2.			176 400,00			453 600,00			0,00		630 000,00		
Razem cel ogólny I			966 660,00			1 692 225,00			221 115,00		2 880 000,00		

Cel ogólny II Wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych kulturowych i turystycznych jako stymulator rozwoju gospodarczego	Lata	2016-2018			2019-2021			2022-2023			Razem 2016-2023		Program	Poddziałania/zakres Programu
	Nazwa wskaźnika produktu	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	planowane wsparcie w pln	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	planowane wsparcie w pln	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	planowane wsparcie w pln	razem wartość wskaźników	razem planowane wsparcie w pln		
Cel szczegółowy II.1. Stworzenie warunków powstawania miejsc pracy														
Przedsięwzięcie IV Konkurencyjna gospodarka lokalna														
Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa – 9	2 szt.	22%	361 111,00	7 szt.	100 %	1 263 889,00	0 szt.	100%	0,00	9 szt.	1 625 000,00	PROW	Realizacja LSR	
Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa lub podnoszących kompetencje pracodawców i ich pracowników – 4	2 szt.	50%	450 000,00	2 szt.	100%	450 000,00	0 szt.	100%	0,00	4 szt.	900 000,00	PROW	Realizacja LSR	
Liczba utworzonych inkubatorów przetwórstwa lokalnego – 2	1 szt.	50%	162 500,00	1 szt.	100%	162 500,00	0 szt.	100%	0,00	2 szt.	325 000,00	PROW	Realizacja LSR	
Liczba operacji polegających na rozwoju rynków zbytu produktów i usług lokalnych – 3	1 szt.	33%	100 000,00	2 szt.	100%	200 000,00	0 szt.	100%	0,00	3 szt.	300 000,00	PROW	Realizacja LSR	

Razem cel szczegółowy II.1.			1 073 611,00			2 076 389,00			0,00		3 150 000,00		
Cel szczegółowy II.2. Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury													
Przedsięwzięcie V Poprawa stanu infrastruktury turystycznej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej													
Liczba utworzonych, zmodernizowanych i oznakowanych szlaków turystycznych, rowerowych i pieszych - 12	3 szt.	25%	135 000,00	9 szt.	100%	405 000,00	0 szt.	100%	0,00	12 szt.	540 000,00	PROW	Realizacja LSR
Liczba utworzonych, zmodernizowanych i oznakowanych szlaków turystycznych, rowerowych i pieszych - 1	1 szt.	100%	81 000,00	0 szt.	100%	0,00	0 szt.	100%	0,00	1 szt.	81 000,00	PROW	Współpraca
Liczba nowych, zmodernizowanych lub wyposażonych obiektów infrastruktury turystycznej, agroturystycznej, rekreacyjnej, sportowej lub kulturalnej - 20	4 szt.	20%	252 000,00	14 szt.	90%	882 000,00	2 szt.	100%	126 000,00	20 szt.	1 260 000,00	PROW	Realizacja LSR
Razem cel szczegółowy II.2.			468 000,00			1 287 000,00			126 000,00		1 881 000,00		
Razem cel ogólny II			1 541 611,00			3 363 389,00			126 000,00		5 031 000,00		
Razem realizacja LSR												6 300 000,00	
Razem współpraca												126 000,00	
Razem aktywizacja i koszty bieżące												1 485 000,00	
RAZEM												7 911 000,00	
Razem planowane wsparcie na przedsięwzięcia dedykowane tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy w ramach poddziałania PROW													% budżetu poddziałania Realizacja LSR
											3 150 000,00	50%	

BUDŻET LSR

LATA REALIZACJI	WSPARCIE FINANSOWE PROW 2014-2020			
	19.2 PODDZIAŁANIE Wsparcie na wdrażania operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	19.3 PODDZIAŁANIE Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z LGD	19.4 PODDZIAŁANIE Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji	RAZEM
2016	0,00	0,00	103 117,00	103 117,00
2017	450 000,00	0,00	225 000,00	675 000,00
2018	1 374 154,00	126 000,00	230 000,00	1 730 154,00
2019	2 549 846,00	0,00	305 768,00	2 855 614,00
2020	900 000,00	0,00	200 000,00	1 100 000,00
2021	900 000,00	0,00	200 000,00	1 100 000,00
2022	126 000,00	0,00	150 000,00	276 000,00
2023	0,00	0,00	71 115,00	71 115,00
RAZEM 2016-2023	6 300 000,00	126 000,00	1 485 000,00	7 911 000,00

Planowane działania komunikacyjne i ich kanały przekazu

Termin	Działanie komunikacyjne	Kanał przekazu	Realizowany cel
I, II i III kwartał każdego roku	Kampania informacyjna na temat PROW 2014-2020.	<ul style="list-style-type: none"> • Strona internetowa LGD, • Portale społecznościowe np. Facebook, • Ogłoszenia parafialne , • Plakaty informacyjne, • Strony internetowe samorządów, • Spotkania informacyjne, • Stoiska promocyjne podczas lokalnych eventów. 	<i>Szeroka promocja wśród lokalnej społeczności Programu Rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020 kładąc nacisk na możliwości pozyskania środków.</i>
I połowa każdego roku	Organizacja spotkań, których celem jest edukacja potencjalnych beneficjentów na temat sporządzania wniosków o dofinansowanie oraz prawidłowego rozliczenia otrzymanego wsparcia.	<ul style="list-style-type: none"> • Ulotki informacyjne, • Prezentacje, • Studium przypadku, • Referaty. 	<i>Wsparcie potencjalnych beneficjentów poprzez działalność doradczo - szkoleniową w zakresie przygotowywania wniosków oraz pozyskiwania środków.</i>
Ostatni kwartał każdego roku	Badanie opinii wnioskodawców na temat wsparcia oferowanego przez LGD.	<ul style="list-style-type: none"> • Ankiety elektroniczne, • Ankiety tradycyjne, • Spotkania konsultacyjne. 	<i>Pozyskiwanie informacji zwrotnej na temat realizacji LSR.</i>
I kwartał każdego roku	Analiza oraz przedstawienie wyników badań na temat satysfakcji wraz z korektą działań związanych z realizacją LSR.	<ul style="list-style-type: none"> • Strona internetowa LGD. 	<i>Prezentacja opinii na temat realizacji LSR i wprowadzanie koniecznych korekt.</i>
IV kwartał każdego roku	Badanie opinii wnioskodawców na temat wsparcia oferowanego przez LGD	<ul style="list-style-type: none"> • Strona internetowa LGD 	<i>Prezentacja opinii na temat wsparcia oferowanego przez LGD</i>
Na bieżąco	Komunikacja wewnętrzna	<ul style="list-style-type: none"> • Strona internetowa LGD • Spotkania informacyjne z Radą i Zarządem 	<i>Sprawne zarządzanie realizacją LSR</i>

Opis sposobu wykorzystania w procesie realizacji LSR wniosków i opinii zebranych podczas działań komunikacyjnych

Lokalna Grupa Działania Ziemia Łańcucka będzie podejmowała następujące działania z zakresu pozyskania informacji o funkcjonowaniu LGD i realizacji LSR:

1. prowadzenie konsultacji społecznych, warsztatów oraz doradztwa,
2. prowadzenie badań społecznych z zastosowaniem kwestionariuszy ankietowych, wywiadów IDI/FGI, w tym ankiet oceniających wybrane przedsięwzięcia funkcjonowania LGD i realizacji LSR (w tym podczas spotkań informacyjnych o zasadach realizacji LSR),
3. możliwość kontaktu z pracownikami LGD bezpośrednio, telefonicznie, internetowo,
4. organizację i uczestnictwo w imprezach wraz z punktem informacji LGD,
5. prowadzenie ankiet internetowych,
6. prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji zgodnie z opisanym w Rozdziale XII schematem.

Pozyskiwane w ten sposób informacje będą poddawane analizie przez pracowników biura, Zarząd, a w określonych przypadkach (np. kiedy ocenie będą poddawane organy LGD i/lub pracownicy biura) ekspertów zewnętrznych, którzy

będą przedstawiali wnioski wskazujące konieczność wprowadzenia zmian, aktualizacji. W przypadku wykrycia sytuacji problemowej lub niesatysfakcjonującej akceptacji społecznej któregoś z wymiarów działania LGD i/lub wdrażania LSR, LGD po zapoznaniu się z przedstawioną analizą przygotowaną przez odpowiedni podmiot (pracowników lub ekspertów zewnętrznych) lub mieszkańców, jeśli będą miały miejsce skargi bezpośrednie, będzie podejmował kroki naprawcze zgodnie ze schematem zarządzania sytuacją kryzysową:

- a) rozpoznanie problemu,
- b) rozpoznanie przyczyn problemu,
- c) wprowadzenie niezbędnych zmian/aktualizacji w celu rozwiązania przyczyn.

Podobny schemat postępowania będzie obowiązywał w przypadku stwierdzenia wyjątkowej skuteczności zastosowanych metod. Wtedy, do decyzji Zarządu będzie należało, czy warto wprowadzić zmiany oparte nie na negatywnych doświadczeniach, a pozytywnych wnioskach z prowadzonych analiz.

Ważną zasadą, którą bezwzględnie będzie przestrzegało LGD, jest pełna transparentność i przejrzystość stosowanych zasad i procedur, dlatego również w sytuacji problemowej, zespół LGD (pracownicy, członkowie) będą zobligowani do pełnego informowania o przyjętych rozwiązaniach również w kontaktach bezpośrednich. W związku z tym, LGD Ziemia Łąncucka będzie upubliczniało wyniki działań w ramach planu komunikacji w sprawozdaniach rocznych zamieszczanych na stronie Internetowej LGD. Dodatkowo, każdorazowo po przeprowadzonych działaniach komunikacyjnych wpisanych w Plan Komunikacji będą publikowane ogłoszenia w zakładce aktualności na stronie LGD, które będą podsumowywały dane działanie.

Analiza efektywności działań komunikacyjnych i zastosowanych środków przekazu (w tym tryb korygowania planu komunikacji)

Analiza efektywności zastosowanych działań komunikacyjnych i środków przekazu będzie prowadzona poprzez:

1. Bieżącą analizę liczby uczestników/odbiorców poszczególnych działań. Zebranie poszczególnych danych z prowadzonych działań i stosowania środków przekazu będzie odbywało się na podstawie zbieranych przez pracowników LGD informacji (listy uczestników, ankiety satysfakcji, uczestnictwo w wydarzeniach) oraz za pomocą specjalnych pomiarów (liczba odwiedzających stronę, liczba odbiorców danego medium). Dzięki bieżącemu kontrolowaniu tego ilu było odbiorców/uczestników danego działania komunikacyjnego i stosowanego środka przekazu, możliwe będzie szybkie reagowanie przez pracowników LGD i Zarząd w celu poprawy jakości realizowanych działań, zmiany realizowanych działań lub rezygnacji z realizowanych w danym zakresie działań. Zakłada się prowadzenie cyklicznych podsumowań miesięcznych oraz półrocznych, w których zbierane dane będą stanowiły podstawę do wydania przez Zarząd opinii na temat skuteczności i efektywności działań. Podejmowane działania będą ponadto prowadzone zgodnie z założeniami planu monitoringu opisanego w rozdziale XI.
2. Ewaluację prowadzoną w trakcie wdrażania (ewaluacja on-going) –dzięki przeprowadzonej ewaluacji możliwe będzie zebranie dodatkowych danych dotyczących działalności komunikacyjnej LGD.

W obu przypadkach, wyniki pokazujące skuteczność prowadzonych działań będą przedstawiane Zarządowi, który będzie przygotowywał propozycje wprowadzenia zmian dla podniesienia skuteczności zaplanowanych działań.

Zakładane wskaźniki wraz z planowanymi efektami

Działanie komunikacyjne	Środek przekazu	Wskaźnik	Planowane efekty
Kampania informacyjna na temat PROW 2014-2020.	• Strona internetowa LGD.	60 zamieszczonych ogłoszeń na stronie LGD 6 000 odsłon witryny internetowej www.lgd-zl.pl.	Liczba osób posiadających wiedzę na temat PROW 2014-2020. 65 % x liczba mieszkańców (51956) = około 33000 osób
	• Portale społecznościowe np. Facebook.	60 zamieszczonych postów na portalach społecznościowych.	
	• Plakaty informacyjne.	144 rozwieszonych plakatów.	
	• Strony internetowe samorządów.	30 ogłoszeń zamieszczonych na stronach internetowych samorządów.	
	• Spotkania informacyjne	5 spotkań informacyjnych, 100 uczestników spotkań informacyjnych.	
	• Stoiska promocyjne podczas lokalnych imprez.	5 stoisk promocyjnych podczas lokalnych imprez 6 000 osób odwiedzających stoiska promocyjne podczas lokalnych eventów	
	• Artykuły w prasie lokalnej „Nowiny” oraz „Korespondent Łańcucki”	4 ogłoszenia w prasie lokalnej	
Organizacja spotkań, których celem jest edukacja potencjalnych beneficjentów na temat sporządzania wniosków o dofinansowanie oraz prawidłowego rozliczania otrzymanego wsparcia.	• Ulotki informacyjne.	6 300 rozdanych ulotek.	Liczba osób posiadających wiedzę na temat pozyskiwania środków z PROW 2014-2020. Okolo 33000 osób
	• Plakaty informacyjne.	144 rozwieszonych plakatów.	
	• Spotkania szkoleniowe.	30 spotkań szkoleniowych.	
Analiza oraz przedstawienie wyników badań na temat satysfakcji wraz z korektą działań związanych z realizacją LSR.	• Ankiety elektroniczne.	1 000 wypełnionych ankiet elektronicznych.	Zapoznanie się z opinią mieszkańców na temat realizacji LSR na poziomie min. 25% zwrotu ankiet oraz liczby uczestników spotkań konsultacyjnych. 25% x 1000 = 250 osób 25% x 2000 = 500 osób 50 osób x 30 spotkań = 1500 Razem 2250 osób
	• Ankiety tradycyjne.	2 000 wypełnionych ankiet papierowych.	
	• Spotkania konsultacyjne.	30 zorganizowanych spotkań konsultacyjnych.	
Badanie opinii wnioskodawców na temat wsparcia oferowanego przez LGD.	• Strona internetowa LGD.	5 zamieszczonych ogłoszeń na stronie LGD 1 000 odsłon witryny internetowej LGD.	Liczba osób posiadających wiedzę na temat oceny realizacji LSR oraz jej wpływu na dalsze działania-1000 osób
Komunikacja wewnętrzna	• Strona internetowa LGD • Spotkania informacyjne Zarządu i Rady	Komunikacja bieżąca biura LGD z Zarządem i Radą 20 spotkań informacyjnych z Zarządem i Radą	Sprawne zarządzanie realizacją LSR

Budżet Planu Komunikacji

L.p.	działanie	2016r.				2017r.				2018r.				2019r.				2020r.			
		I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.
1.	<i>Kampania informacyjna na temat PROW 2014-2020.</i>				12400				12400				12400				12400				12400
2.	<i>Organizacja spotkań, których celem jest edukacja potencjalnych beneficjentów na temat sporządzania wniosków o dofinansowanie oraz prawidłowego rozliczania otrzymanego wsparcia.</i>				5200		3000		3000		3000		3000								
3.	<i>Badanie opinii wnioskodawców na temat wsparcia oferowanego przez LGD.</i>								4000				4000				4000				
4.	<i>Analiza oraz przedstawienie wyników badań na temat satysfakcji wraz z korektą działań związanych z realizacją LSR.</i>					1200		2500	1000	200		2500	1000	200		2200	1000				
5.	Razem: 103 000,00				17600	1200	3000	2500	16400	4200	3000	2500	16400	4200		2200	13400	4000			12400